

Datum nacрта: 10. Septembar 2019.

GASTRANS d.o.o.

PRAVILA O RADU

Sadržaj

1.	UVODNE ODREDBE	3
2.	DEFINICIJE.....	4
3.	REGISTRACIJA	27
4.	ZAKLJUČIVANJE POMOĆNIH UGOVORA	31
5.	KOMUNIKACIJA I GASTRANS ELEKTRONSKA INFORMACIONA PLATFORMA.....	32
6.	KREDITNA PODRŠKA	34
7.	ZAKLJUČIVANJE KRATKOROČNOG UTPG	38
8.	KAPACITETNI PROIZVODI	40
9.	REZERVACIJA KAPACITETA	43
10.	PREDAJA	48
11.	MARKET TEST PROCEDURA	52
12.	SEKUNDARNA TRGOVINA KAPACITETIMA.....	52
13.	TRGOVINA PRIRODNIM GASOM NA VTR.....	55
14.	NOMINACIJE	58
15.	UPARIVANJE I POTVRĐIVANJE	63
16.	OGRANIČENJE KAPACITETA I PREKID.....	66
17.	BALANSIRANJE I RASPODELA	68
18.	ODRŽAVANJE I VANREDNA STANJA.....	72
19.	SPECIFIKACIJE GASA I GAS KOJI NE ODGOVARA SPECIFIKACIJAMA.....	74
20.	GAS ZA SPOSTVENU POTROŠNJU	75
21.	MERENJE.....	79
22.	MESEČNI IZVEŠTAJI, FAKTURE, PLAĆANJA I POREZI.....	84
23.	IZMENA PROPISA I REVIZIJA	86
24.	ODBOR KORISNIKA	91
25.	PRIMENJIVO PRAVO I REŠAVANJE SPOROVA.....	93
26.	ČUVANJE DOKUMENTACIJE	95

1. UVODNE ODREDBE

- 1.1** Ova Pravila o radu se odnose na Gasovod, sadrže pravila i procedure za rad Gasovoda i detaljno uređuju prava i obaveze Transportera, Registrovanih lica i Korisnika u vezi sa ugovaranjem i korišćenjem Kapacitetnih proizvoda.
- 1.2** Operativni rad Gasovoda će biti u skladu sa Konačnim rešenjem o izuzeću, na osnovu koga je Transporter dobio izuzeće od odredbi pristupa trećih lica, regulisanih cena i vlasničkog razdvajanja.
- 1.3** Konačno rešenje o izuzeću i Odluka o pravilima za raspodelu kapaciteta i mehanizmima za upravljanje transportnim kapacitetima društva GASTRANS d.o.o. Novi Sad, broj 40/2018-Д-03/42 od 03. septembra 2018. (koja je izmenjena Odlukom o izmeni Odluke o pravilima za raspodelu kapaciteta i mehanizmima za upravljanje transportnim kapacitetima društva GASTRANS d.o.o. Novi Sad broj 40/2018-Д-03/63 od 05. marta 2019.) su Transporteru dali pravo da deo kapaciteta Gasovoda raspodeli na dugoročnoj osnovi i uspostavili su pravila za raspodelu takvog dela kapaciteta.
- 1.4** Transporter je, zaključenjem Dugoročnih UTPG sa relevantnim Korisnicima, ugovorio odgovarajući kapacitet Gasovoda na dugoročnoj osnovi, potpuno u skladu sa Konačnim rešenjem o izuzeću i gore navedenom Odlukom.
- 1.5** Kapacitet koji je ugovoren na ovaj način se smatra Neprekidnim dugoročnim kapacitetom i tokom važenja Konačnog rešenja o izuzeću Transporter neće više nuditi Neprekidni dugoročni kapacitet.
- 1.6** Tarifa za transport za Neprekidni dugoročni kapacitet će biti u skladu sa metodologijom Transportera koja je pripremljena u skladu sa Konačnim rešenjem o izuzeću, koju je Transporter doneo 07. marta 2019. i na koju je AERS dao saglasnost.
- 1.7** Drugi Kapacitetni proizvodi koje će Transporter nuditi u skladu sa Konačnim rešenjem o izuzeću i ovim Pravilima o radu će biti dostupni svim Licima koji se registruju i ispune ostale preduslove za rezervaciju Kapacitetnih proizvoda, kako je detaljno uređeno ovim Pravilima o radu.
- 1.8** Tarifa za transport za ostale Kapacitetne proizvode će biti jednaka ceni koja je postignuta na aukcijama koje se održavaju u skladu sa ovim Pravilima o radu i pravilima Platforme za rezervaciju kapaciteta, pri čemu će Transporter odrediti Početnu cenu u skladu sa Konačnim rešenjem o izuzeću.

- 1.9** Ova Pravila o radu uspostavljaju prava i obaveze Transportera i Registrovanih lica/Korisnika. Sve odredbe ovih Pravila o radu se primenjuju na Registrovana lica i Korisnike koji su zaključili Kratkoročni UTPG, a većina odredbi ovih Pravila o radu se primenjuju i na Korisnike koji su zaključili Dugoročni UTPG. Gde je izričito navedeno u ovom dokumentu, određene odredbe ovih Pravila o radu neće se primenjivati na Korisnike koji su zaključili Dugoročni UTPG.
- 1.10** Osim principa i pravila koja predviđaju drugačije u skladu sa Konačnim rešenjem o izuzeću i Programom nediskriminatornog ponašanja, Transporter će primenjivati ova Pravila o radu uzimajući u obzir princip transparentnosti, nediskriminacije i zaštite komercijalno osetljivih podataka i sva važeća pravila o transparentnosti, nediskriminaciji i zaštiti komercijalno osetljivih podataka.

2. DEFINICIJE

2.1 Definicije

U ovim Pravilima o radu, ukoliko nije drugačije u njima određeno, reči i izrazi sa velikim početnim slovom imaju sledeća značenja:

"Aktivni korisnik" označava, u odnosu na Jednostrane nominacije, Korisnika ili korisnika objekta OSO (koji, radi izbegavanja sumnje, može biti i Korisnik), u zavisnosti od slučaja, koji šalje nominaciju u skladu sa članom 14.1 ovih Pravila o radu;

"Aktivni OTS" označava, OTS koji prima Jednostrane nominacije od Aktivnog korisnika u skladu sa članom 14.1 ovih Pravila o radu;

„Susedni OTS“ označava OTS koji upravlja Povezanim transportnim sistemom;

„Susedni objekat“ označava objekat povezan sa Gasovodom, uključujući objekat za obradu Gasa, objekat za skladištenje Gasa, gasovodni sistem za transport ili tranzit ili distribuciju Gasa, gasovod ili objekat za isporuku Gasa sa objekata za proizvodnju ili istraživanje nafte ili gasni interkonektor kojim se Gas transportuje iz ili u drugu zemlju;

„OSO“ označava samostalnog ili zajedničkog operatora Susednog objekta;

„AERS“ označava Agenciju za energetiku Republike Srbije;

"Povezano lice" označava bilo koje Lice koje direktno ili indirektno kontroliše drugo Lice, ili je pod kontrolom drugog Lica ili je pod zajedničkom kontrolom sa drugim Licem, i za potrebe ove definicije, kontrola, i pojmovi pod kontrolom i pod zajedničkom kontrolom sa drugim, znače posedovanje ovlašćenja da se usmerava ili izdejstvuje usmeravanje upravljanja i politika nekog Lica, bilo putem posedovanja akcija/udela ili na osnovu ugovora;

„Sporazum sa OSO“ označava sve sporazume koje Transporter treba da zaključi sa OSO na Tački interkonekcije kako bi Transporter mogao da izvršava svoje obaveze iz svih Dugoročnih UTPG i svih Kratkoročnih UTPG, a koji sporazumi treba da sadrže, između ostalog, i odredbe o razmeni podataka i svih relevantnih tehničkih i operativnih parametara;

„Raspodeljene količine“ označava količinu energije Gasa raspodeljene Korisniku u pogledu isporuke Korisniku ili od strane Korisnika (kako je primenjivo) na Tački interkonekcije za Gasni dan, izražena u kWh;

„Raspodela“ označava određivanje količina Gasa Korisniku u skladu sa članom 17. ovih Pravila o radu;

„Važeći propisi“ označava sve zakone, podzakonske akte, sudske odluke, upravne akte i propise i druge izvore primarnog ili sekundarnog zakonodavstva koji se primenjuju u Republici Srbiji, isključujući primenu odredaba o sukobu zakona;

„Podnosilac prijave“ ima značenje određeno u članu 3.1.1 ovih Pravila o radu;

„Registraciona dokumenta“ ima značenje određeno u članu 3.1.1 ovih Pravila o radu;

„Kalendar aukcija“ označava kalendar aukcija utvrđen u skladu sa NC CAM-om;

„Aukcijska premija“ označava bilo koju razliku između postignute cene i Početne cene koja proistekne iz aukcije bilo kog Kapacitetnog proizvoda (isključujući Spojeni kapacitet) i bilo koju razliku između postignute cene i Početne cene za spojeni kapacitet koja pripada Transporteru a koja proistekne iz aukcije za Spojeni kapacitet, utvrđenu, i u odnosu na aukcije sa sukcesivno rastućim cenama i u odnosu na aukcije sa jedinstvenom cenom, u skladu sa NC CAM;

„Aukcijska cena“ označava cenu po kojoj je Korisnik ugovorio Kapacitetni proizvod, a koja cena je postignuta u skladu sa pravilima Platforme za rezervaciju kapaciteta.

„**Raspoloživi kapacitet**“ označava, u odnosu na određenu Tačku interkonekcije, kapacitet za transport Prirodnog gasa koji Transporter može da stavi na raspolaganje Registrovanim licima za kupovinu kao Kapacitetni proizvod, koji se obračunava kao razlika između Tehničkog kapaciteta i Ukupno ugovorenog kapaciteta na toj Tački interkonekcije, uvećana u skladu sa ovim Pravilima o radu;

„**Raspoloživi kredit**“ označava maksimalni iznos u EUR koji Korisnik može da koristi za ugovaranje Kapacitetnih proizvoda, uzimajući u obzir Naknadu za transport za takvo ugovaranje, obračunat u skladu sa članom 6.3 ovih Pravila o radu;

„**Balansirano**“ ima značenje određeno u članu 14.2 ovih Pravila o radu;

„**Ugovor o balansiranju**“ označava ugovor između Transportera i Registrovanog lica kojim se određuju prava i obaveza ugovornih strana u odnosu na pitanja balansiranja i raspodele, kako je određeno u članu 17. ovih Pravila o radu;

„**Balansna nominacija**“ označava nominaciju Korisnika koji prodaje Prirodni gas Transporteru, na zahtev Transportera, precizirajući količinu Prirodnog gas koja se prodaje Transporteru i nominaciju Korisnika koji kupuje Prirodni gas od Transportera, na Transporterov zahtev, precizirajući količine koje se kupuju, u svakom slučaju radi balansiranja u skladu sa članom 17.1.6;

„**Spojeni kapacitet**“ označava Kapacitetni proizvod koji, kada se nudi Registrovanim licima, je ponuđen kao kombinacija korespondentnog ulaznog i izlaznog kapaciteta na obe strane određene Tačke interkonekcije;

„**Početna cena za spojeni kapacitet**“ ima značenje određeno u članu 9.4.3 ovih Pravila o radu;

„**Radni dan**“ označava dan, osim subote ili nedelje ili praznika, kada su banke otvorene za redovno poslovanje u Republici Srbiji i državi osnivanja Korisnika;

„**NC CAM**“ označava EU Regulativu (EC) 2017/459 koja se primenjuje u Energetskoj zajednici na osnovu Odluke 2018/06/Stalne grupe na visokom nivou Energetske zajednice (PHLG EnC) u delu kojim se usvaja Regulativa (EU) br. 2017/459 o uspostavljanju mrežnih pravila o mehanizmima za raspodelu kapaciteta u transportnim sistemima za prirodni gas;

„**Kapacitet**“ označava kapacitet Gasovoda raspoloživ za transport Prirodnog gasa;

„**Platforma za rezervaciju kapaciteta**“ označava internet platformu za rezervaciju i trgovinu Kapacitetnim proizvodima koju je odabrao Transporter da se koristi za svaku Tačku interkonekcije;

„**Kapacitetni proizvod**“ označava produkt za transport Prirodnog gasa u Gasovodu koji nudi Transporter, sa ujednačenim karakteristikama u odnosu na vrstu, smer i trajanje kako je određeno u članu 8. ovih Pravila o radu, kao i svaki drugi produkt koji Transporter nudi Registrovanim licima za ugovaranje;

„**Ograničenje kapaciteta**“ označava nastupanje bilo kog događaja, osim Redovnog održavanja, koji ograničava mogućnost Transportera da potvrdi Nominacije ili Renominacije Korisnika u visini do Ugovorenog kapaciteta na Tački interkonekcije;

„**Obaveštenje o ograničenju kapaciteta**“ označava obaveštenje koje Transporter šalje Korisnicima o nastupanju Ograničenja kapaciteta;

„**CET**“ označava Centralno evropsko vreme;

„**Izmena propisa**“ označava nastupanje bilo kojeg od sledećih događaja nakon datuma ovih Pravila o radu usled bilo koje radnje bilo kojeg Državnog organa:

- (a) izmena ili dopuna ili stavljanje van snage bilo kojeg postojećeg Važećeg propisa;
- (b) donošenje ili usvajanje bilo kojeg novog Važećeg propisa; i
- (c) promena koja ima obavezujuću snagu u pogledu primene ili tumačenja nekog Važećeg propisa;

„**Obaveštenje o izmeni propisa**“ ima značenje određeno u članu 23.1.1 ovih Pravila o radu;

„**Komercijalni povratni kapacitet**“ označava Kapacitet koji Transporter nudi i koji je u Komercijalno povratnom toku. Komercijalno povratni kapacitet može da bude ili Komercijalno povratni kratkoročni kapacitet ili Komercijalno povratni godišnji kapacitet;

„**Komercijalni povratni dnevni kapacitet**“ ima značenje određeno u članu 8.4.2.4 ovih Pravila o radu;

„**Komercijalni povratni mesečni kapacitet**“ ima značenje određeno u članu 8.4.2.3 ovih Pravila o radu;

„**Komercijalni povratni kvartalni kapacitet**“ ima značenje određeno u članu 8.4.2.2 ovih Pravila o radu;

„**Komercijalno povratni kratkoročni kapacitet**“ ima značenje određeno u članu 8.1.2.4 ovih Pravila o radu;

„**Komercijalni povratni godišnji kapacitet**“ ima značenje određeno u članu 8.1.2.6 ovih Pravila o radu;

„**Komercijalno povratni tok**“ označava virtuelni (ne fizički) tok Prirodnog gasa u Gasovodu u suprotnom pravcu od Fizičkog toka;

„**Potvrđene količine**“ označava količinu Prirodnog gasa koju isporučuje Korisnik ili se isporučuju Korisniku na određenoj Tački interkonekcije za Gasni dan, izraženo u kWh po času;

„**Obaveštenje o potvrđenoj količini**“ označava obaveštenje koje Transporter šalje Korisniku nakon izračunavanja Potvrđenih količina u kojem se navode Potvrđene količine na svakoj Tački interkonekcije;

„**Ugovoreni kapacitet**“ označava maksimalni kapacitet (izražen u kWh po času) na Ugovorenoj ulaznoj tački i Ugovorenoj izlaznoj tački, koji Transporter mora da stavi na raspolaganje Korisniku za transport Prirodnog gasa kao odgovarajući Kapacitetni proizvod u skladu sa Dugoročnim UTPG i/ili Kratkoročnim UTPG;

„**Ugovorena ulazna tačka**“ označava Tačku interkonekcije ugovorenu od strane Korisnika Kratkoročnim UTPG ili Dugoročnim UTPG, gde će Korisnik utisnuti Prirodni gas ili gde će se smatrati da je utisnuo Prirodni gas za transport putem Gasovoda;

„**Ugovorena izlazna tačka**“ označava Tačku interkonekcije ugovorenu od strane Korisnika Kratkoročnim UTPG ili Dugoročnim UTPG, gde će Korisnik preuzeti Prirodni gas ili gde će se smatrati da je preuzeo Prirodni gas nakon transporta kroz Gasovod;

„**Troškovi**“ označava gubitke, obaveze, štete, izdatke, uključujući razumne advokatske i sudske troškove, i druge izdatke ma koje prirode uključujući i Poreze;

„**Kreditni limit**“ ima značenje određeno u članu 6.3.2 ovih Pravila o radu;

„**Kreditna podrška**“ označava iznos novčanog obezbeđenja u obliku:

- (a) neopozive, bezuslovne bankarske garancije plative na prvi poziv i bez protesta koju je u skladu sa jednoobraznim pravilima za garancije na poziv 758 (URDG 758) izdala banka ili finansijska institucija koja ima dozvolu za rad izdatu od strane Narodne banke Srbije ili međunarodna banka ili finansijska institucija koja je prihvatljiva za Transportera; i/ili
- (b) sredstva u EUR ili protivvrednosti u RSD (prema srednjem kursu Narodne banke Srbije na datum deponovanja sredstava), slobodna od svih bankarskih naknada i sličnih umanjeња, deponovana na poseban escrow račun kod escrow agenta, koji je banka prihvatljiva za Transportera, zajedno sa naložima da se sredstva na escrow računu imaju osloboditi od strane escrow agenta tek po prijemu pismene potvrde od Transportera;

u skladu sa ovim Pravilima o radu;

„**Dokumenti o kreditnoj podršci**“ označavaju dokumenta kojima se ustanovljava Kreditna podrška ili imaju dejstvo Kreditne podrške, u formi i sadržini određenoj u članu 6. ovih Pravila o radu i precizirano u Kratkoročnom UTPG;

„**Pružalac kreditne podrške**“ označava lice koje daje Kreditnu podršku, kako je određeno u Kratkoročnom UTPG;

„**Slučaj docnje pružaoca kreditne podrške**“ označava:

- (a) propuštanje Korisnika (ili Pružaoca kreditne podrške) u roku od deset (10) dana od dana kada je zahtevano, da izvrši uplatu, dostavi Dokumente o kreditnoj podršci ili ispuni bilo koju drugu bitnu obavezu nakon davanja dejstva bilo kojem primenjivom obaveštenju o grejs periodu na osnovu bilo kojeg Dokumenta o kreditnoj podršci;
- (b) Slučaj kada se smatra da postoji nesposobnost plaćanja ili sličan slučaj se dogodi ili pretprećeno da se dogodi u vezi sa Pružaocem kreditne podrške; ili
- (c) izjave i garancije koje su učinjene ili ponovljene ili se smatraju da su učinjene ili ponovljene od strane Pružaoca kreditne podrške u Dokumentima o kreditnoj podršci

se dokaže da su bile netačne ili pogrešne u bilo kom materijalnom smislu u momentu kad su bile učinjene ili ponovljene ili se smatraju da su bile učinjene ili ponovljene;

„Naknada za dnevni debalans“ označava iznos obračunat za svaki Gasni dan d , kao Transportni debalans za Korisnika u za taj Gasni dan d ;

„Propisi o zaštiti podataka“ označava Zakon o zaštiti podataka o ličnosti („Službeni glasnik RS“ br. 87/2018) i Regulativu (EU) 2016/679 Evropskog parlamenta i saveta od 27. aprila 2016. o zaštiti fizičkih lica u pogledu obrade ličnih podataka i slobodnog prenosa takvih podataka, koja ukida Direktivu 95/46/EC (Opšta regulativa o zaštiti podataka);

„Dan“ označava kalendarski dan;

„Dan-unapred“ označava, u odnosu na Kapacitetni proizvod, da je Kapacitet stavljen na raspolaganje za transport Prirodnog gasa za jedan (1) Gasni dan, koji je Gasni dan odmah nakon ugovaranja tog Kapacitetnog proizvoda;

„Prekidni dan-unapred kapacitet“ označava da je Kapacitet stavljen na raspolaganje pod uslovom i na osnovu pretpostavke da Kapacitet koji ostali Korisnici nisu nominovali za sledeći Gasni dan, usled čega je prekidni Kapacitet raspoloživ, nije umanjen Renominacijama, a u slučaju da dođe do Renominacija, prekidni proizvod može biti umanjen ili oduzet od Korisnika;

„Letnje vreme“ znači praksa podešavanja časovnika jedan (1) čas ispred standardnog vremena na određeni vremenski period;

„Pretpostavljene raspodeljene količine“ označava količine koje se smatraju raspodeljene Korisniku na VTR koje će biti jednake Obaveštenjima o trgovini i/ili Balansnim nominacijama;

„Stepeni Celzijusa“ znači razliku između bilo koje temperature u stepenima Kelvina minus temperatura od 273,15 Kelvina;

„Dvostrana nominacija“ označava, u pogledu nominacija količina Prirodnog gasa na određenoj Tački interkonekcije, da korisnici na obe strane te Tačke interkonekcije dostavljaju njihove nominacije relevantnom OTS nezavisno jedan od drugog;

„Vanredna situacija“ označava svako curenje Gasa iz Gasovoda ili situaciju gde prema razumnom mišljenju Transportera:

- (a) očigledno postoji rizik po integritet Gasovoda;
- (b) očigledno postoji rizik po bezbedan transport Gasa putem Gasovoda;
- (c) kritično niske i visoke granice pritiska ili kvaliteta Gasa koji se transportuje putem Gasovoda mogu imati opasno dejstvo po bezbednost ljudi i imovine ako se isporuči; ili
- (d) može postojati opasnosti ili rizik po javno zdravlje i bezbednost i imovinu ili životnu sredinu;

„Energetski sadržaj“ označava sadržaj energije u kWh izračunat kao proizvod zapremine Prirodnog gasa u Nm^3 pomnožen sa njegovom GTV u kWh/Nm^3 . Energetski sadržaj se može prikazati i u MJ na osnovu m^3 ;

„Ulazna tačka Kirevo/Zaječar“ označava Tačku interkonekcije gde Prirodni gas fizički može da uđe u Gasovod iz bugarskog nacionalnog transportnog sistema, na bugarsko-srpskoj granici u blizini Zaječara, Republika Srbija. Za potrebe Fizičkog toka, Ulazna tačka Kirevo/Zaječar je Tačka interkonekcije gde Korisnik dostavlja Transporteru Prirodni gas za transport. Za potrebe Komercijalno povratnog toka, Ulazna tačka Kirevo/Zaječar je Tačka interkonekcije gde Korisnik preuzima Prirodni gas koji se smatra transportovan od strane Transportera i u tom slučaju će se označavati kao **„Izlazna tačka Kirevo/Zaječar“**;

"EUR" znači jedinstvena valuta zemalja učesnica-članica Evropske unije, u skladu sa Rimskim ugovorom od 25. marta 1957. godine, kako je izmenjen Jedinstvenim evropskim aktom iz 1986. godine i Ugovorom iz Mاستrihta od 7. februara 1992. godine, koji je stupio na snagu 1. novembra 1993. godine, o osnivanju Evropske unije, sa eventualnim naknadnim izmenama s vremena na vreme;

„Izuzeće“ označava sva izuzeća koja je odobrio AERS u Konačnom rešenju o izuzeću u vezi sa regulisanim cenama, izuzeće od pristupa treće strane, obaveze vlasničkog razdvajanja i/ili drugih relevantnih regulatornih zahteva, u svakom slučaju u vezi sa Gasovodom;

"Izlazna tačka" označava Tačku interkonekcije gde Prirodni gas fizički može da izađe iz Gasovoda, pri čemu ova definicija obuhvata Izlaznu tačku Horgoš/Kiškundorožma, Izlaznu tačku Srbija-Gospodinci, Izlaznu tačku Srbija-Pančevo, Izlaznu tačku Srbija-Paraćin;

"Izlazna tačka Horgoš/Kiškundorožma" označava Tačku interkonekcije gde Prirodni gas fizički može da izađe iz Gasovoda u mađarski nacionalni transportni sistem, na srpsko-

mađarskoj granici u blizini mesta Kiškundorožma, Mađarska. Za potrebe Fizičkog toka, Izlazna tačka Horgoš/Kiškundorožma je Tačka interkonekcije gde Korisnik preuzima Prirodni gas koji je transportovan od strane Transportera. Za potrebe Komercijalno povratnog toka, Izlazna tačka Horgoš/Kiškundorožma može biti Tačka interkonekcije gde se smatra da Korisnik predaje Prirodni gas za transport od strane Transportera i u tom slučaju će se označavati kao „**Ulazna tačka Horgoš/Kiškundorožma**“;

"Izlazna tačka Srbija - Gospodinci" označava Tačku interkonekcije gde Prirodni gas fizički može da izađe iz Gasovoda u transportni sistem kojim upravlja relevantni OSO u Republici Srbiji, u blizini mesta Gospodinci, opština Žabalj, Republika Srbija. Za potrebe Fizičkog toka, Izlazna tačka Srbija - Gospodinci je Tačka interkonekcije gde Korisnik preuzima Prirodni gas koji je transportovan od strane Transportera. Za potrebe Komercijalno povratnog toka, Izlazna tačka Srbija - Gospodinci može biti Tačka interkonekcije gde se smatra da Korisnik predaje Prirodni gas za transport od strane Transportera i u tom slučaju će se označavati kao „**Ulazna tačka Srbija - Gospodinci**“;

"Izlazna tačka Srbija - Pančevo" označava Tačku interkonekcije gde Prirodni gas fizički može da izađe iz Gasovoda u transportni sistem kojim upravlja relevantni OSO u Republici Srbiji, u blizini grada Pančeva, Republika Srbija. Za potrebe Fizičkog toka, Izlazna tačka Srbija - Pančevo je Tačka interkonekcije gde Korisnik preuzima Prirodni gas koji je transportovan od strane Transportera. Za potrebe Komercijalno povratnog toka, Izlazna tačka Srbija - Pančevo može biti Tačka interkonekcije gde se smatra da Korisnik predaje Prirodni gas za transport od strane Transportera i u tom slučaju će se označavati kao „**Ulazna tačka Srbija - Pančevo**“;

"Izlazna tačka Srbija - Paraćin" označava Tačku interkonekcije gde Prirodni gas fizički može da izađe iz Gasovoda u transportni sistem kojim upravlja relevantni OSO u Republici Srbiji, u blizini mesta Paraćin, opština Paraćin, Republika Srbija. Za potrebe Fizičkog toka, Izlazna tačka Srbija - Paraćin je Tačka interkonekcije gde Korisnik preuzima Prirodni gas koji je transportovan od strane Transportera. Za potrebe Komercijalno povratnog toka, Izlazna tačka Srbija - Paraćin može biti Tačka interkonekcije gde se smatra da Korisnik predaje Prirodni gas za transport od strane Transportera i u tom slučaju će se označavati kao „**Ulazna tačka Srbija - Paraćin**“;

„Izlazna tačka Srbija“ označava Izlaznu tačku Srbija – Gospodinci, Izlaznu tačku Srbija – Pančevo i Izlaznu tačku Srbija – Paraćin integrisanu zajedno u svrhu pružanja jedne Usluge transporta gasa. Za potrebe Komercijalno povratnog toka, Izlazna tačka Srbija se može označavati i kao „**Ulazna tačka Srbija**“;

„**Prošireni kapacitet**“ označava ukupni kapacitet Gasovoda koji može dodatno da bude na raspolaganju pored inicijalnog kapaciteta nakon sprovođenja Market Testa u skladu sa uslovima iz Izuzeća;

„**Ekspert**“ ima značenje određeno u članu 25.2.1 ovih Pravila o radu;

„**Konačni nacrt konačne odluke Transportera**“ ima značenje određeno u članu 23.6.1 ovih Pravila o radu;

„**Konačno rešenje o izuzeću**“ označava Rešenje o izuzeću novog interkonektora za prirodni gas br. 40/2018-D-03/62 od 05. marta 2019. godine, koje je doneo AERS (u skladu sa članom 288. stav 19. Zakona o energetici Republike Srbije);

„**Neprekidni kapacitet**“ označava Kapacitet koji se Transporter obavezuje da obezbedi Korisniku i koji ne može da se prekine, ali može da bude umanjen u slučaju Redovnog održavanja, Više sile i Ograničenja kapaciteta. Neprekidni kapacitet može da bude Neprekidni kratkoročni kapacitet, Neprekidni dugoročni kapacitet ili Neprekidni godišnji kapacitet;

„**Neprekidni dugoročni kapacitet**“ označava Kapacitet koji je Transporter ugovorio sa Korisnikom kao Neprekidni kapacitet za transport Prirodnog gasa između Ugovorene ulazne tačke i Ugovorenih izlaznih tačaka svakog Gasnog dana u periodu dužem od jedne (1) Gasne godine;

„**Neprekidni dnevni kapacitet**“ ima značenje određeno u članu 8.2.1.3 ovih Pravila o radu;

„**Neprekidni mesečni kapacitet**“ ima značenje određeno u članu 8.2.1.2 ovih Pravila o radu;

„**Neprekidni kvartalni kapacitet**“ ima značenje određeno u članu 8.2.1.1 ovih Pravila o radu;

„**Neprekidni kratkoročni kapacitet**“ označava Kapacitet koji je Transporter ugovorio sa Korisnikom kao Neprekidni kapacitet za transport Prirodnog gasa između Ugovorene ulazne tačke i VTR ili VTR i Ugovorene izlazne tačke ili Ugovorene ulazne tačke i Ugovorene izlazne tačke svakog Gasnog dana za period kraći od jedne (1) Gasne godine;

„**Neprekidni unutar-dnevni kapacitet**“ ima značenje određeno u članu 8.2.1.4 ovih Pravila o radu;

„**Neprekidni godišnji kapacitet**“ ima značenje određeno u članu 8.1.2.5 ovih Pravila o radu;

„Fitch“ označava Fitch, Inc ili njegova Povezana lica;

"Gas za sopstvenu potrošnju" označava Gas koji se koristi za rad Gasovoda i svih pomoćnih objekata, uključujući gas za kompresore na gasni pogon, gas za predgrevanje gasa i gas za objekte gasnih stanica;

„Potpuni povratni tok“ označava Komercijalni povratni tok Prirodnog gasa u Gasovodu od Ulazne tačke Horgoš/Kiškundorožma do Izlazne tačke Kirevo/Zaječar ili od Ulazne tačke Srbija do Izlazne tačke Kirevo/Zaječar;

„Gas“ ili „Prirodni gas“ označava sve ugljovodonike ili mešavine ugljovodonika i drugih gasova koji se primarno sastoje iz metana koji su uglavnom u gasovitom stanju;

"Gasni dan" označava vremenski period koji počinje u 06:00 časova CET i završava se neposredno pre 06:00 časova CET narednog kalendarskog dana, u svakom slučaju u skladu sa Letnjim vremenom;

„Platforma za trgovinu gasom“ označava regulisano ili organizovano tržište Prirodnog Gasa u Republici Srbiji;

"Gasni mesec" označava period koji počinje u 06:00 časova CET prvog Gasnog dana u kalendarskom mesecu i završava se u 06:00 časova CET prvog Gasnog dana narednog kalendarskog meseca, u svakom slučaju u skladu sa Letnjim vremenom;

"Gasni kvartal" označava period od tri (3) Gasna meseca koji počinje u 06:00 časova CET 1. oktobra, 1. januara, 1. aprila i 1. jula i završava se u 06:00 časova CET 1. januara, 1. aprila, 1. jula i 1. oktobra, u svakom slučaju u skladu sa Letnjim vremenom;

„Specifikacije gasa“ označava sve specifikacije koje su primenjive na Gas kako je određeno u članu 19.1;

„Gastrans elektronska informaciona platforma“ označava Transporterov na internetu zasnovan komunikacioni sistem koji podržava komunikaciju putem Edig@s-a ili drugog odgovarajućeg tipa razmene podataka, kojem Korisnici mogu da pristupe i, za Nominacije i druge ulazne podatke i Raspodelu i druge izlazne podatke kao i za skidanje i moguće otpremanje datoteka i podataka u skladu sa GEIP korisničkim ugovorom;

„Usluga transporta gasa“ označava uslugu transporta gasa koju Transporter pruža Korisniku i „Usluge transporta gasa“ će se shodno tumačiti;

„**Gasna godina**“ označava period koji počinje u 06:00 časova CET 1. oktobra neke Godine i završava se neposredno pre 06:00 časova CET 1. oktobra naredne Godine, u svakom slučaju u skladu sa Letnjim vremenom;

„**GEIP uputstvo**“ označava uputstvo koje je Transporter pripremio za Registrovana lica odnosno Korisnike, sa instrukcijama za korišćenje Gastrans elektronske informacione platforme;

„**GEIP korisnički ugovor**“ označava ugovor koji je zaključen između Transportera i Registrovanog lica, kojim se regulišu prava i obaveze u vezi sa korišćenjem Gastrans elektronske informacione platforme od strane Registrovanog lica;

„**Dobra poslovna praksa**“ označava, u nekom konkretnom trenutku, one prakse, metode i radnje koje su u skladu sa međunarodno priznatom praksom i standardima za datu privrednu delatnost, primenjivim na projektovanje, inženjerske radove, nabavku, izgradnju, vlasništvo, upravljanje i održavanje gasovoda;

„**Državni organ**“ označava bilo koju vladu ili vladinu službu, komisiju, odbor, zavod, agenciju, regulatorni organ, instrument, sudsko ili administrativno telo, bilo domaće ili strano i bilo nacionalno, državno, pokrajinsko ili lokalno, sa jurisdikcijom nad relevantnim pitanjem;

„**Gornja toplotna vrednost**“ ili „**GTV**“ znači Energetski sadržaj koji odgovara višoj toplotnoj vrednosti izmerenoj u skladu sa ISO 15971, u kWh za jedan Normalan kubni metar Gasa;

„**Polu povratni tok**“ označava Komercijalni povratni tok Prirodnog gasa u Gasovodu od Ulazne tačke Horgoš/Kiškundorožma do Izlazne tačke Srbija ili od Ulazne tačke Srbija do Izlazne tačke Horgoš/Kiškundorožma;

„**Zaduženost**“ označava zbir i) svih nenamirenih iznosa iz Mesečnih faktura koje je izdao Transporter Korisniku na osnovu Kratkoročnog UTPG i ii) svih iznosa koji treba da budu naplaćeni od Korisnika za sve Ugovorene kapacitete koji su ugovoreni Kratkoročnim UTPG za transport tokom tekućeg Gasnog meseca i budućih Gasnih meseci i iii) svih iznosa koje treba da budu naplaćeni od Korisnika na osnovu Kratkoročnog UTPG za sve Ugovorene kapacitete za bilo koji prethodni Gasni mesec za koji Mesečna faktura nije izdata i iv) svih nenaplaćenih iznosa iz Ugovora o balansiranju i v) svih iznosa penala iz GEIP korisničkog ugovora;

"Slučaj kada se smatra da postoji nesposobnost plaćanja" znači da je Korisnik ili njegov Pružalac kreditne podrške:

- (a) prestao da postoji (osim kao posledica sprovođenja postupka spajanja, pripajanja ili spajanja sa pripajanjem);
- (b) postao nelikvidan ili u nemogućnosti da plaća svoje obaveze/dugovanja ili nije uspeo ili je pismenim putem priznao da nije u mogućnosti generalno da izmiruje svoje obaveze/plaća svoje dugovanja o dospeću;
- (c) načinio potpuno ustupanje, aranžman ili poravnanje sa poveriocima ili u korist poverilaca;
- (d) pokrenuo ili je protiv njega pokrenut postupak u kojem se traži donošenje odluke o pokretanju stečajnog postupka ili bankrotstva ili kojim se traži određivanje bilo kakve mere u skladu sa ma kojim zakonom koji uređuje postupak stečaja ili likvidacije ili kakvog drugog sličnog zakona a koja utiče na prava poverilaca, ili je podnet zahtev za prestanak njegovog postojanja ili likvidacije koji nije povučen, odbačen, odbijen, prekinut/određen zastoј ili zabranjen u okviru primenljivog roka;
- (e) ima donetu odluku o njegovom prestanku, ustanovljavanju prinudne ili kakve druge slične uprave ili likvidaciji (osim usled spajanja, pripajanja ili spajanja sa pripajanjem);
- (f) zatražio imenovanje ili je nad njim imenovan upravnik, privremeni likvidacioni upravnih, konzervator, stečajni upravnik, poverenik, staratelj ili drugi slični službeni upravnik za celokupnu ili suštinsku svu njegovu imovinu;
- (g) u situaciji da neko lice koje ima ustanovljeno sredstvo obezbeđenja preuzme u posed svu ili suštinski svu njegovu imovinu ili da se nad svom ili suštinski svom njegovom imovinom proglasi, izvrši ili podnese tužba za oduzimanje, prinudno izvršenje, konfiskovanje, zaplena ili drugi sudski postupak;
- (h) uzrokovao ili je u odnosu na njega nastupio bilo koji događaj u vezi sa kojim, na osnovu Važećih propisa ili prava bilo koje jurisdikcije, nastupi dejstvo ekvivalentno po svom efektu sa bilo kojim od događaja navedenih gore u tački (a) do (g) (uključujući tačke a) i g)); ili

- (i) preduzeo bilo šta čime se pomaže u ostvarivanju bilo koje radnje navedene u ovoj definiciji ili se daje saglasnost, odobrava ili pristaje na takvu radnju;

„Povezani transportni sistem“ označava transportni sistem za Prirodni gas koji je direktno povezan sa Gasovodom;

„Tačka interkonekcije“ označava tačku gde se nalazi prirubnica ili var objekta za kontrolu isporuke ili mernog objekta koji predstavlja granicu imovine koja se odnosi na Gasovod, i koja fizički povezuje Gasovod sa Susednim objektom;

„Prekidni kapacitet“ ima značenje određeno u članu 8.1.2.3 ovih Pravila o radu;

„Prekid“ označava prekid korišćenja Komercijalnog povratnog kapaciteta od strane Korisnika ili Prekidni kapacitet u slučajevima koji uključuju ali se ne ograničavaju na kvalitet Gasa, pritisak, temperaturu, šemu protoka Gasa, korišćenje Neprekidnog Kapaciteta, Održavanje, uzvodna ili nizvodna ograničenja i upravljanje kapacitetom na osnovu procedura za upravljanjem zagušenjima;

„Obaveštenje o prekidu“ označava obaveštenje o Prekidu koje Transporter šalje Korisnicima;

„Obaveštenje o zajedničkom saopštenju o nominaciji“ označava znači, u pogledu Jednostranih nominacija, elektronsko obaveštenje koje Aktivni korisnik šalje Aktivnom OTS kojim se saopštava dogovor Para korisnika da izvrše Jednostranu nominaciju na Jednostranoj tački interkonekcije, na određeni period (koji može biti neodređenog trajanja) od datuma početka preciziranog u tom obaveštenju;

"kWh" označava Energetski sadržaj Gasa u kWh utvrđen na osnovu njegove GTV;

„Zakon o obligacionim odnosima“ označava Zakon o obligacionim odnosima ("Sl. list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89 - odluka USJ i 57/89, "Sl. list SRJ", br. 31/93 i "Sl. list SCG", br. 1/2003 - Ustavna povelja)

„Dugoročni UTPG“ označava ugovor o transportu prirodnog gasa koji su zaključili Transporter i Korisnik za transport Prirodnog gasa kao Neprekidni dugoročni kapacitet nakon završetka obavezujuće faze za raspodelu Kapaciteta prema tačkama od 9. do 11. Konačnog rešenja o izuzeću, koji ugovor može da bude izmenjen s vremena na vreme u skladu sa uslovima iz ugovora;

„Dugoročno“ označava Kapacitet u trajanju od jedne ili više godina;

"Održavanje" označava bilo koju kontrolu, održavanje, modifikaciju, zamenu, ponovno uspostavljanje, popravku ili unapređenje Gasovoda uključujući sve prateće ili povezane aktivnosti;

„Program održavanja“ označava konačni program Transportera za Održavanje Gasovoda za svaku Gasnu godinu, koje će se održati Vansezona;

„Market Test“ označava proceduru iz člana 11 ovih Pravila o radu koju sprovodi Transporter kako bi utvrdio da li postoji interes među tržišnim učesnicima za Kapacitetne proizvode, koji bi zahtevao da Transporter obezbedi Prošireni kapacitet;

"Postupak uparivanja" označava postupke uparivanja i potvrđivanja koji treba da se sprovedu između Transportera i OSO prilikom kojih se Potvrđene količine svakog Korisnika na datoj Tački interkonekcije izračunavaju iz Nominovane količine tog Korisnika i količina koje su nominovane OSO-u;

"Merni podaci" označava sve podatke koje je generisala Merna oprema, ili koji su izvedeni na osnovu izmerenih podataka (konverzija);

"Merna oprema" označava svu metrološku i povezanu opremu informacione tehnologije koja je potrebna kako bi se vršila merenja kao i Merenja u skladu sa članom 21. ovih Pravila o radu;

„Tehničke specifikacije merne opreme“ označava [tehničke specifikacije sa kojima Merna oprema treba da bude usaglašena];

"Izmerene količine" označava količinu Prirodnog gasa u kWh izmerenu tokom određenog vremenskog perioda na nekoj Tački interkonekcije, kako izmeri Merna oprema na toj Tački interkonekcije;

"Merenje" označava registrovanje i/ili integrisanje Mernih podataka tokom vremena;

"Minimalni protok" označava minimalnu količinu Prirodnog gasa koja je potrebna na određenoj Tački interkonekcije kako bi Transporter mogao da pruža Usluge transporta gasa na toj Tački interkonekcije u skladu sa tehničkim ograničenjima Gasovoda i relevantnim Sporazumima sa OSO;

„Mesečna faktura“ označava fakturu koju Transporter izdaje Korisnicima u skladu sa principima utvrđenim u Dugoročnom UTPG i/ili Kratkoročnom UTPG;

"Mesečni izveštaj" označava mesečni izveštaj koji Transporter treba da dostavi Korisniku na osnovu Kratkoročnog UTPG i/ili Dugoročnog UTPG koji sadrži informacije o količinama Gasa koje su stavljene na raspolaganje, preuzete i isporučene u prethodnom Gasnom mesecu u formi Energetskog sadržaja, Nm³, m³ pri 15 Stepeni Celzijusa i m³ pri 20 Stepeni Celzijusa;

"Moody's" označava Moody's Corporation ili njegova Povezana lica;

„Pravila o radu“ označavaju ovaj dokument, koji reguliše određene tehničke, operativne i komercijalne aspekte rada Gasovoda;

"Nominovana količina" označava zbirnu količinu Prirodnog gasa u kWh po satu koja je nominovana ili se smatra da je nominovana od strane Korisnika bilo:

- (a) za isporuku od strane Korisnika Transporteru na Ugovorenoj ulaznoj tački; ili
- (b) za isporuku od strane Transportera na Ugovorenoj izlaznoj tački,

u svakom od slučajeva u skladu sa procedurama navedenim u ovim Pravilima o radu;

"Nominacija" označava obaveštenje za sledeći Gasni dan koje Korisnik daje Transporteru (koje, u slučaju Jednostrane nominacije, može dati Aktivni korisnik Aktivnom OTS u ime relevantnog Para Korisnika) o svojoj Nominovanoj količini;

"Gas koji ne odgovara specifikacijama" označava Gas koji nije u skladu sa Specifikacijama gasa;

"Normalan kubni metar" ili **"Nm³"** označava količinu Gasa koja zauzima zapreminu od jednog kubnog metra kada je temperatura tog Gasa nula (0) Stepeni Celzijusa pri apsolutnom pritisku od 1,01325 bara i bez vodene pare;

„Korisnik koji nudi“ označava Korisnika koji nudi Ugovoreni kapacitet na prodaju drugom Registrovanom licu;

"Vansezona" označava april, maj, jun, jul, avgust ili septembar;

"Sporazum o operativnom balansiranju" ili **„SOB“** označava ugovor između Transportera i OSO u vezi sa saradnjom ugovornih strana SOB-a u slučaju razlike između Izmerenih količina i Potvrđenih količina na konkretnoj Tački interkonekcije;

"Operativni integritet" označava trenutno ili očekivano stanje Gasovoda pri kojem se trenutne i planirane usluge transporta Gasa mogu izvršavati bezbedno unutar sigurnosnih parametara Gasovoda uzimajući u obzir merne varijacije, greške u kontroli i dodatne sigurnosne margine za neočekivane kvarove opreme koje se odnose na Gasovod i instalacije kojima upravlja bilo koji OSO;

"Operativna bezbednost" označava zaštitu Gasovoda od bliske ili potencijalne štete po ljude ili opremu;

„Prekomerna nominacija“ ima značenje određeno u članu 14.8 ovih Pravila o radu;

"Par korisnika" označava odgovarajući par korisnika sa svake strane Tačke interkonekcije, identifikovan njihovim korisničkim kodovima u postupku Nominacija i Uparivanja, koji se sastoji iz Korisnika i korisnika objekta OSO (koji, radi izbegavanja sumnje, može biti Korisnik);

"Pasivni OTS" znači, u pogledu Jednostranih nominacija, OTS koji nije Aktivni OTS u skladu sa članom 14.1 ovih Pravila o radu;

"Pasivni korisnik" označava, u pogledu Jednostranih nominacija, Korisnika ili korisnika objekta OSO (koji, radi izbegavanja sumnje, može biti Korisnik), u zavisnosti od slučaja, koji nije Aktivni korisnik;

„Lice“ označava osobu, ortakluk, privredno društvo, udruženje, trast ili drugo pravo lice;

„Fizički tok“ označava tok Prirodnog gasa u smeru od Bugarske do Izlaznih tačaka u Srbiji i Mađarskoj;

„Fizički povratni tok“ označava tok Prirodnog gasa u Gasovodu u smeru suprotnom od Fizičkog toka, do kog može da dođe u slučaju predviđenom Konačnim rešenjem o izuzeću;

"Gasovod" označava interkonektor za transport prirodnog gasa tehničkog kapaciteta od 12.88 milijardi m³ (bcm) godišnje u skladu sa tačkom 13. Konačnog rešenja o izuzeću, koji prolazi kroz teritoriju Republike Srbije u dužini od oko 400 km i prelazi državnu granicu Republike Srbije kako bi se povezao sa transportnim sistemima u Republici Bugarskoj i Mađarskoj, uključujući povezanu opremu za povezivanje sa susednim sistemima, izgrađen, u vlasništvu i kojim upravlja Transporter;

„**Početna cena**“ označava početnu cenu na aukcijama za bilo koji Kapacitetni proizvod (uključujući, bez ograničenja, Komercijalni povratni kapacitet) u Gasovodu, koja početna cena je određena u skladu sa odredbama NC TAR i Konačnim rešenjem o izuzeću;

„**Korisnik koji kupuje**“ označava korisnika koji je stekao Pravo nad Gasom kao rezultat Trgovine;

„**Izuzeće na osnovu rejtinga**“ ima značenje određeno u članu 6.4.1 ovih Pravila o radu;

„**Pažnja dobrog stručnjaka**“ označava da relevantno lice nastoji u dobroj veri da ispuni svoje obaveze, i pri tome, kao i u svom opštem poslovnom postupanju, primenjuje onaj stepen umešnosti, pažnje, razboritosti i predostrožnosti koji bi se razumno i uobičajeno očekivao od umešnog i iskusnog lica koje se bavi istom vrstom posla pod istim ili sličnim okolnostima ili uslovima;

„**Razumni napori**“ označava, za bilo koju radnju koju Lice treba da preduzme, napore koje bi sa Pažnjom dobrog stručnjaka trebalo preduzeti, uzimajući u obzir uslove koje utiču na tu radnju, pod uslovom da bi preduzelo radnju Lice ne mora da troši novčana sredstva u većem iznosu nego što ono prema sopstvenom nahođenju smatra da je dovoljno;

„**Registrovano lice**“ označava Podnosioca prijave koji je ispunio uslove da postane Registrovano lice i koji je primio potvrdu od Transportera o svom statusu Registrovanog lica, kako je određeno u članu 3.1 ovih Pravila o radu;

„**Registar**“ označava bazu podataka svih Registrovanih lica koju drži i kojom upravlja Transporter;

„**Registraciona potvrda**“ ima značenje određeno u članu 3.1.6 ovih Pravila o radu;

„**Registraciona naknada**“ označava registracionu naknadu koja se plaća u iznosu i na način predviđen na internet stranici Transportera;

„**Registracioni obrazac**“ označava obrazac za prijavu kojim Podnosilac prijave dostavlja Transporteru najmanje sledeće podatke:

- (a) poslovno ime;
- (b) matični ili registracioni broj;

- (c) poreski identifikacioni broj za srpska društva ili adekvatan broj (opciono) za strana društva;
- (d) državu osnivanja;
- (e) adresu sedišta;
- (f) e-mail adresu društva;
- (g) podatke o ovlašćenom licu koje će da deluje kao zastupnik Registrovanog lica (zvanje, ime, prezime, pozicija, e-mail, telefon);
- (h) listu osoba koje su zadužene za komunikaciju u ime Registrovanog lica sa podacima o svakoj osobi (ime/poslovno ime, pozicija/matični ili registracioni broj, e-mail, telefon) i odgovarajući nivo nadležnosti/uloge koje će to lice imati prema GEIP korisničkom ugovoru; i
- (i) potpisanu izjavu da kod Lice nije nastupio neki od događaja koji predstavljaj Slučaj kada se smatra da postoji nesposobnost plaćanja;

„Registracioni portal“ označava [sledeću internet stranu Transportera] preko koje Podnosilac prijave podnosi Registracioni obrazac i prateću dokumentaciju da bi postao Registrovano lice;

"Renominacija" znači Nominacija koju dostavi Korisnik za određeni Gasni dan nakon roka za potvrđivanje inicijalne Nominacije za taj Gasni dan;

„Ograničenje u pogledu Renominacije“ označava ograničenje Renominacija kako je određeno u članu 14.7.3 ovih Pravila o radu;

„Revizija“ označava proceduru promene Pravila o radu;

„Zahtev za reviziju“ označava predlog promena Pravila o radu koja se dostavlja Transporteru na razmatranje;

„Predlog revizije“ označava pisani predlog izmena Pravila o radu koji je pripremio Transporter za javnu raspravu;

„RSD“ označava zvaničnu valutu Republike Srbije;

„**Sekundarno tržište**“ označava trgovinu Ugovorenim kapacitetom između Korisnika koji nudi i drugog Registrovanog lica, koja trgovina će biti ili u formi Ustupanja ili Davanja na korišćenje;

„**Korisnik koji prodaje**“ označava Korisnika koji prenosi svoje Pravo nad Gasom kao rezultat Trgovine;

„**Redovno održavanje**“ označava Održavanje dogovoreno u skladu sa procedurom navedenom u članu 18. ovih Pravila o radu;

„**Kratkoročno**“ označava Kapacitet koji nije Dugoročan;

„**Kratkoročni UTPG**“ označava ugovor o transportu prirodnog gasa zaključen između Transportera i Korisnika za pružanje Usluga transporta gasa u odnosu na jedan ili više Kratkoročnih Kapacitetnih proizvoda i/ili Neprekidni godišnji kapacitet i Komercijalni povratni godišnji kapacitet (koji reguliše prava i obaveze Transportera i Korisnika kao dodatak prava i obaveza Transportera i Korisnika utvrđenih u ovim Pravilima o radu), koji ugovor može da bude izmenjen s vremena na vreme u skladu sa uslovima iz tog ugovora;

„**Jednostrana tačka interkonekcije**“ ima značenje određeno u članu 14.1.2 ovih Pravila o radu;

„**Jednostrana nominacija**“ označava nominaciju količina Gasa na Jednostranoj tački interkonekcije, nakon dostavljanja Obaveštenja o zajedničkom saopštenju o nominaciji od strane Aktivnog korisnika Aktivnom OTS, za koju će se smatrati da predstavlja nominacije svakog korisnika u Paru korisnika njegovom OTS-u na toj Jednostranoj tački interkonekcije;

„**Standard & Poor's**“ označava Standard & Poor's Financial Services LLC ili njegova Povezana lica;

„**Lice koje podnosi zahtev**“ ima značenje određeno u članu 23.4.1 ovih Pravila o radu;

„**Davanje na korišćenje**“ označava korišćenje od strane Korisnika dela ili celog njegovog Ugovorenog kapaciteta i povezanih prava iz Kratkoročnog UTPG za transportovanje Prirodnog gasa u ime drugog Korisnika ili trećeg lica tako da nikakav ugovorni odnos ne nastaje između Transportera i tog drugog Korisnika ili trećeg lica;

„**Podzakupac**“ ima značenje određeno u članu 12.2.1 ovih Pravila o radu;

„**Predaja**“ označava predaju od strane Korisnika celog ili jednog dela njegovog Neprekidnog kapaciteta (osim Neprekidnog dnevnog kapaciteta i Neprekidnog unutar-dnevnog kapaciteta) ili Komercijalno povratnog kapaciteta (osim Komercijalno povratnog dnevnog kapaciteta) na nekoj Tački interkonekcije u skladu sa članom 10. ovih Pravila o radu, tako da Transporter može da ponudi taj Ugovoreni kapacitet kao Raspoloživi kapacitet na aukcijama;

„**Predati kapacitet**“ označava Ugovoreni kapacitet koji je predmet Zahteva za predaju;

„**Zahtev za predaju**“ označava zahtev Korisnika upućen Transporteru za Predaju celokupnog ili jednog dela Korisnikovog Neprekidnog kapaciteta (osim Neprekidnog dnevnog kapaciteta i Neprekidnog unutar-dnevnog kapaciteta) ili Komercijalno povratnog kapaciteta (osim Komercijalno povratnog dnevnog kapaciteta) kako je određeno u članu 10.2 ovih Pravila o radu;

„**NC TAR**“ označava EU Regulativu (EC) 2017/460, koja se primenjuje u Energetskoj zajednici na osnovu Odluke 2018/07/Stalne grupe na visokom nivou Energetske zajednice (PHLG EnC) u delu kojim se usvaja Regulativa (EU) br. 2017/460 o uspostavljanju mrežnog pravila o usaglašenim strukturama tarifa za transport prirodnog gasa;

„**Porezi**“ označava sve poreze, namete, naplate, takse ili odbitke slične prirode, uključujući sve novčane kazne ili kamate koje se imaju platiti u vezi sa bilo kojim propustom da se plati ili kašnjenjem u plaćanju bilo čega od navedenog ali isključujući porez na dobit pravnog lica ili porez izračunat po osnovu profita Transportera ako su propisani i u meri u kojoj su propisani Važećim propisima;

„**Tehnički kapacitet**“ označava u odnosu na svaku Tačku interkonekcije, maksimalni kapacitet te Tačke interkonekcije, uzimajući u obzir tehničke karakteristike Gasovoda i tehničke karakteristike Susednog objekta kao i integritet, bezbednost i efikasan rad Gasovoda;

„**Pravo nad Gasom**“ označava pravo svojine ili drugo pravo iz ugovora koje ovlašćuje Korisnika da predaje Gas Transporteru i da preuzme Gas iz Gasovoda i da obezbedi transport Gasa;

„**Ukupni ugovoreni kapacitet**“ označava, u odnosu na određenu Tačku interkonekcije, ukupni Ugovoreni kapacitet svih Korisnika za isti relevantni vremenski period;

„**Trgovina**“ označava prenos Prava nad Gasom između Korisnika izvršen u skladu sa uslovima određenim u članu 13. ovih Pravila o radu, koji se za potrebe ovih Pravila o radu smatra izvršenim na VTR-u;

„Obaveštenje o trgovini“ označava (a) u slučaju Trgovine na Gastrans elektronskoj informacionoj platformi, zajedničko obaveštenje koje Korisnici dostavljaju Transporteru o Trgovanim količinama između ta dva Korisnika, pri čemu je jedan Korisnik prodavac a drugi kupac, ili (b) u slučaju Trgovine na Platformi za trgovinu gasom, obaveštenje koje Platforma za trgovinu gasom dostavlja Transporteru o Trgovanim količinama između dva ista Korisnika, pri čemu jedan Korisnik je prodavac a drugi je kupac;

„Trgovane količine“ označava ukupne količine Prirodnog gasa u kWh po času koje su bile predmet Trgovine;

„Ustupanje“ označava prenos celokupnog ili jednog dela Ugovorenog kapaciteta Korisnika drugom Registrovanom licu putem ustupanja svih Korisnikovih prava na taj Ugovoreni kapacitet (ili deo kapaciteta) i svih povezanih obaveza tog Korisnika iz Kratkoročnog UTPG. Ustupanje dela Ugovorenog kapaciteta iz Kratkoročnog UTPG može da bude i) ustupanje dela a ne celokupnog Ugovorenog kapaciteta za svaki Gasni dan, ii) ustupanje celokupnog Ugovorenog kapaciteta samo tokom određenog vremenskog perioda ili iii) kombinacija ova dva;

„Ugovor o ustupanju“ ima značenje određeno u članu 12.3.3 ovih Pravila o radu;

„Prijemnik“ ima značenje određeno u članu 12.3.1 ovih Pravila o radu;

„Naknada za transport“ označava naknadu koju Korisnik plaća Transporteru za Uslugu transporta gasa, koja predstavlja sumu primenjive Tarife za transport pomnožene sa odgovarajućim Ugovorenim kapacitetom;

„Transportni debalans“ ima značenje određeno u članu 17.1.2 ovih Pravila o radu;

„Tarifa za transport“ označava tarifu koja se primenjuje na Kapacitetne proizvode koja je i) u slučaju Dugoročnog UTPG, obračunata u skladu sa Transporterovom tarifnom metodologijom ili ii) u slučaju Kratkoročnog UTPG, Aukcijska cena; i „Tarife za transport“ će se shodno tumačiti;

„Period transporta“ označava period koji počinje na dan početka pružanja Usluga transporta gasa koji je određen u Kratkoročnom UTPG ili Dugoročnom UTPG i završava se na dan kada Usluga transporta gasa prestaje ili se raskida;

„Datum početka transporta“ označava datum početka Usluga transporta gasa kako je određeno u Kratkoročnom UTPG i/ili Dugoročnom UTPG;

„**Transporter**“ označava Gastrans d.o.o. Novi Sad, registrovan u Srbiji, matični broj 20785683 sa registrovanim sedištem u Narodnog fronta 12, 21000 Novi Sad, Srbija;

„**Transporterova konačna odluka**“ označava Transporterovu konačnu odluku, u roku od trideset (30) dana nakon završetka perioda konsultacija, o promeni Pravila o radu i kako izmeniti Pravila o radu;

„**OTS**“ označava operatora transportnog sistema za gas, uključujući i Transportera;

„**Korisnik**“ označava svako Registrovano lice koja je kupilo jedan ili više Kapacitetnih proizvoda, navedenih u članu 8. ovih Pravila o radu, zaključivanjem Kratkoročnog UTPG i/ili Dugoročnog UTPG sa Transporterom, dokle god su ti ugovori na snazi;

„**Korisnički kod**“ označava kod koji je Transporter dostavio Registrovanom licu;

„**Odbor korisnika**“ označava kolektivno telo sastavljeno od predstavnika Korisnika koji postupaju u skladu sa ovim Pravilima o radu, gde njegova prava glasa odražavaju odgovarajuću proporciju Ugovorenog kapaciteta na osnovu njihovih Kratkoročnih UTPG i/ili Dugoročnih UTPG;

„**Korisnički period održavanja**“ označava period (ili periodi) koje predlažu Korisnici za Redovno održavanje;

„**Vanredno održavanje**“ označava bilo koje Održavanje osim Redovnog održavanja i Vanredne situacije;

„**PDV**“ znači porez na dodatu vrednost i svi slični porezi na prodaju ili na promet;

„**Virtuelna tačka razmene**“ ili „**VTR**“ označava virtuelnu lokaciju na kojoj Korisnici mogu da obave Trgovinu Prirodnim gasom;

„**Unutar-dnevni**“ označava, u odnosu na Kapacitetni proizvod, da je Kapacitet stavljen na raspolaganje za transport Prirodnog gasa na satnoj osnovi za jedan (1) ili više sati unutar Gasnog dana;

„**Prekidni unutar-dnevni kapacitet**“ označava da je Kapacitet stavljen na raspolaganje pod uslovom i na osnovu pretpostavke da Kapacitet koji ostali Korisnici nisu nominovali za Unutar-dnevni period, usled čega je prekidni Kapacitet raspoloživ, nije umanjen

Renominacijama, a u slučaju da dođe do umanjenja usled Renominacija, da prekidni proizvod može da bude umanjen ili u potpunosti oduzet od Korisnika; i

„Godina“ označava kalendarsku godinu.

2.2 Tumačenje

- 2.2.1 Ova Pravila o radu će se u najvećoj mogućoj meri tumačiti tako da budu saglasna sa Važećim propisima, Konačnim rešenjem o izuzeću i ugovorom sa zemljom vlade domaćina (ukoliko je primenjivo).
- 2.2.2 Radi obezbeđivanja prava i obaveza odobrenih Konačnim rešenjem o izuzeću, u slučaju nesaglasnosti između ovih Pravila o radu i Dugoročnog UTPG, Dugoročni UTPG ima prednost.
- 2.2.3 U slučaju nesaglasnosti između ovih Pravila o radu i Kratkoročnog UTPG, Pravila o radu imaju prednost.

3. REGISTRACIJA

Ovaj član 3. se primenjuje na svako Lice koje želi da postane Registrovano lice i da ima Ugovoreni kapacitet na osnovu Kratkoročnog UTPG. Korisnik iz Dugoročnog UTPG se automatski smatra Registrovanim licem u skladu sa ovim Pravilima o radu i oslobođen je od obaveza iz člana 3.1 ovih Pravila o radu, uključujući plaćanje Registracione naknade, i Transporter će uneti njegove podatke iz Dugoročnog UTPG u Registar.

3.1 Prijava za sticanje statusa Registrovanog lica

- 3.1.1 Svako Lice koje želi da postane Registrovano lice („**Podnosilac prijave**“) mora da pristupi Registracionom portalu i, nakon saglašavanja sa uslovima korišćenja Registracionog portala (takva saglasnost će se smatrati „izjavom volje“ iz člana 29. Zakona o obligacionim odnosima tog Podnosioca prijave da preuzme obaveze iz uslova korišćenja), podnese sledeća dokumenta (zajedno „**Registraciona dokumenta**“):

- 3.1.1.1 popunjen i potpisan Registracioni obrazac; i
- 3.1.1.2 izvod iz relevantnog registra; i

- 3.1.1.3 dokaz o ovlašćenju za potpisivanje za lice koje je potpisalo Registracioni obrazac, u formi odluke odbora direktora i/ili punomoćja, ukoliko ovlašćenje nije vidljivo iz izvoda relevantnog registra;
- 3.1.1.4 dokaz o plaćanju Registracione naknade; i
- 3.1.1.5 ukoliko je delatnost Registrovanog lica podleže dobijanju licence ili dozvole koju izdaje AERS, kopiju relevantne licence odnosno dozvole.
- 3.1.2 Registraciona dokumenta mogu da se podnesu samo ako je Registracioni obrazac u potpunosti popunjen i ako su sva prateća dokumenta prikačena.
- 3.1.3 Podnosilac prijave je dužan da poštuje sve zakone o zaštiti podataka, naročito u pogledu lica čije lične podatke dostavlja Transporteru u Registracionom obrascu. Transporter će primeniti pravne, tehničke i organizacione mere da bi obrada ličnih podataka koju vrši prilikom ispunjavanja obaveza iz Dugoročnog UTPG i/ili Kratkoročnog UTPG i ovih Pravila o radu bila usaglašena sa Propisima o zaštiti podataka. Više podataka je dostupno na [Obaveštenje o privatnosti].
- 3.1.4 Nakon prijema Registracionih dokumenata, Transporter će (prema sopstvenom nahođenju) proceniti da li određeni Podnosilac prijave ispunjava sve uslove da postane Registrovano lice, naročito:
 - 3.1.4.1 da je osoba koja je potpisala Registracioni obrazac i osoba određena u Registracionom obrascu da ima nivo ovlašćenja/ulogu [Predstavnik] ovlašćena u skladu sa zakonima da preuzima obaveze u ime i za račun Podnosioca prijave; i
 - 3.1.4.2 da je Podnosilac prijave platio Registracionu naknadu; i
 - 3.1.4.3 da se prema javno dostupnim informacijama, Podnosilac prijave ne nalazi u Slučaju kada se smatra da postoji nesposobnost plaćanja.
- 3.1.5 Ukoliko Transporter proceni da relevantni Podnosilac prijave ne ispunjava sve uslove da postane Registrovano lice, obavestiće Podnosioca prijave da je njegova prijava odbijena, navodeći razlog za odbijanje i taj Podnosilac prijave može, u bilo kom trenutku, da ponovo podnese Registraciona dokumenta. Ukoliko je Podnosilac prijave već platio Registracionu naknadu, neće biti u obavezi da ponovo plati

Registracionu naknadu u momentu ponovnog podnošenja Registracionih dokumenata.

- 3.1.6 Ukoliko Transporter utvrdi da relevantni Podnosilac prijave ispunjava sve uslove da postane Registrovano lice, Transporter će u roku od trideset (30) Radnih dana od dana podnošenja Registracionih dokumenata poslati tom Podnosiocu prijave e-mail, na e-mail adresu koja je navedena u Registracionom obrascu, kojim mu potvrđuje da je prihvaćen kao Registrovano lice i da su njegovi podaci uneti u Registar („**Registraciona potvrda**“), praćen instrukcijama o proceduri zaključivanja ugovora iz člana 4.1 ovih Pravila o radu.
- 3.1.7 Podnosilac prijave će postati Registrovano lice od momenta prijema Registracione potvrde od Transportera i time stiče pravo da zaključi ugovore iz člana 4. ovih Pravila o radu.

3.2 Ažuriranje podataka

- 3.2.1 Svako Registrovano lice mora pismenim putem da obavesti Transportera o bilo kojoj materijalnoj promeni podataka koje je to Registrovano lice navelo u Registracionim dokumentima, odnosno koji su navedeni u Dugoročnom UTPG, odmah nakon saznanja o takvoj materijalnoj promeni i mora da podnese izmenjenu verziju Registracionih dokumenata na koja nastala promena utiče, u roku od pet (5) Radnih dana od takvog obaveštenja i mora da postupi u skladu sa bilo kojim zahtevom koji Transporter može da mu uputi za dobijanje dodatnih informacija ili dokumenta u vezi sa tom promenom.
- 3.2.2 Promena osoba koje imaju određeni nivo ovlašćenja/uloge prema GEIP korisničkom ugovoru i promena nivoa ovlašćenja/uloga već postavljenih osoba će se izvršiti u skladu sa GEIP korisničkim ugovorom.

3.3 Statusne promene i njihov efekat na status Registrovanog lica

- 3.3.1 Ukoliko Registrovano lice namerava da sprovede statusnu promenu posle koje će drugo pravno lice, bilo osnovano kao posledica statusne promene ili već postojeće na koje će se preneti relevantna prava i obaveze, mora da obavesti Transportera o svojoj nameri i Transporter i Registrovano lice će sarađivati kako bi se preduzele sve neophodne mere i radnje radi što lakšeg ustupanja Dugoročnog UTPG i/ili Kratkoročnog UTPG, Kreditne podrške i ugovora iz člana 4.1 ovih Pravila o radu, kao i bilo koje druge radnje koja bude neophodno izvršiti.

- 3.3.2 U slučaju iz člana 3.3.1 ovih Pravila o radu, Transporter i Registrovano lice će se dogovoriti kog Gasnog dana će prestati pružanje Usluge transporta gasa za to Registrovano lice i kog Gasnog dana će pružanje Usluge transporta gasa za novo Registrovano lice početi. Ti datumi će biti važeći samo ukoliko su pre njihovog nastupanja ispunjeni uslovi iz člana 3.3.3 ovih Pravila o radu.
- 3.3.3 Radi izbegavanja svake sumnje, prvobitno Registrovano lice neće biti oslobođeno ni jedne svoje obaveze sve dok u potpunosti ne namiri Transporteru sve svoje dugove i dok Kreditna podrška novog Registrovanog lica ne počne da proizvodi pravno dejstvo.
- 3.3.4 Nakon što svi uslovi iz člana 3.3.3 budu ispunjeni, novo Registrovano lice može da učestvuje u aukcijama u skladu sa članom 9. ovih Pravila o radu.
- 3.3.5 Ukoliko Registrovano lice ne informiše Transportera u skladu sa članom 3.3.1 ovih Pravila o radu, ali Transporter sazna o statusnoj promeni tog Registrovanog lica, Transporter će ograničiti mogućnost tog Registrovanog lica da nastavi sa rezervisanjem Kapacitetnog proizvoda bilo tako što će smanjiti Raspoloživi kredit na nulu ili na drugi odgovarajući način, do trenutka izvršenja ustupanja u smislu člana 3.3.3 ovih Pravila o radu.

3.4 Brisanje iz Registra

- 3.4.1 Registrovano lice koje nema Ugovoreni kapacitet niti neizmiren dug prema Transporteru, a koje želi da mu taj status prestane može obavestiti Transportera pisanim putem o svojoj nameri prestanka statusa Registrovanog lica. Transporter će, ne kasnije od deset (10) Radnih dana od prijema takvog obaveštenja, obrisati Registrovano lice iz Registra i pisanim putem obavestiti Registrovano lice da više nije Registrovano lice.
- 3.4.2 Transporter može da izbriše Registrovano lice iz Registra ako:
- 3.4.2.1 Kratkoročni UTPG koji je zaključilo Registrovano lice bude raskinut od strane Transportera u skladu sa članovima 3.1.3.2 i 3.1.3.3 Kratkoročnog UTPG, a to Registrovano lice nema zaključen Dugoročni UTPG; ili

- 3.4.2.2 Dugoročni UTPG koji je zaključilo Registrovanog lice bude raskinut od strane Transportera pre isteka roka važenja ugovora, a Registrovano lice nema zaključen Kratkoročni UTPG; ili
- 3.4.2.3 je nastupio Slučaj kada se smatra da postoji nesposobnost plaćanja Registrovanog lica.
- 3.4.3 Transporter će pisanim putem obavestiti Registrovano lice da više nije Registrovano lice u roku od dva (2) Radna dana nakon brisanja iz Registra, navodeći datum od kad se smatra da je to Registrovano lice obrisano iz Registra. U slučaju brisanja iz Registra, GEIP korisnički ugovor se automatski raskida.
- 3.4.4 Brisanje Registrovanog lica iz Registra ne utiče na njegova prava i obaveze kao Korisnika i/ili Registrovanog lica koje je stekao pre brisanja.
- 3.4.5 Nakon brisanja iz Registra, Lice može ponovo da postane Registrovano lice u skladu sa ovim članom 3.

4. ZAKLJUČIVANJE POMOĆNIH UGOVORA

- 4.1 Svako Registrovano lice je dužno da pre započinjanja daljih aktivnosti predviđenih članovima 5, 6. i 7. ovih Pravila o radu, a koje aktivnosti su preduslov za rezervaciju Kapacitetnih proizvoda iz člana 8. ovih Pravila o radu, zaključi sledeće ugovore:
 - 4.1.1 GEIP korisnički ugovor; i
 - 4.1.2 Ugovor o balansiranju.
- 4.2 Korisnici sa zaključenim Dugoročnim UTPG su dužni da dostave Transporteru preko e-maila neophodne podatke kako bi bili uneti u svaki ugovor iz člana 4.1 ovih Pravila o radu, pre nego što zaključe te ugovore. Svaki Korisnik sa zaključenim Dugoročnim UTPG i Transporter su dužni da poštuju obaveze iz člana 3.1.3 ovih Pravila o radu u pogledu podataka osoba o kojima je Korisnik obavestio Transportera u skladu sa ovim članom 4.2.
- 4.3 Zaključivanje ugovora iz člana 4.1 ovih Pravila o radu će se obaviti preko Gastrans elektronske informacione platforme, na način opisan u e-mailu koji će Transporter poslati Registrovanim licima, pri čemu osobe Registrovanog lica koje imaju nivo ovlašćenja/uloge [Predstavnika] moraju da potpišu, korišćenjem svog [elektronskog sertifikata], relevantne ugovore [a datum

potpisa zabeležen na ugovoru će se smatrati datumom zaključenja relevantnog ugovora od strane ugovornih strana].

- 4.4** Papirne verzije zaključenih ugovora iz člana 4.1 ovih Pravila o radu će biti međusobno razmenjene, na način opisan u e-mailu koji će Transporter poslati Registrovanim licima.

5. KOMUNIKACIJA I GASTRANS ELEKTRONSKA INFORMACIONA PLATFORMA

5.1 Opšta pravila komunikacije

- 5.1.1 Komunikacija između Transportera i Registrovanih lica i između Registrovanih lica u vezi rezervacije i trgovine Kapacitetnih proizvoda će se obavljati preko Platforme za rezervaciju kapaciteta i korišćenjem seta standardizovanih poruka, kako je propisano Platformom za rezervaciju kapaciteta.
- 5.1.2 Komunikacija između Transportera i Korisnika u vezi Nominacija, Renominacija, Postupka uparivanja i potvrđivanja, Balansiranja kao i ostala komunikacija će se obavljati preko Gastrans elektronske informacione platforme (odnosno, dok Gastrans elektronska informaciona platforma ne postane u potpunosti operativna, korišćenjem Edig@sa), korišćenjem seta standardizovanih poruka kako je propisao Transporter.
- 5.1.3 Ukoliko ne postoji mogućnost korišćenja sredstava komunikacije iz članova 5.1.1 i 5.1.2 ovih Pravila o radu ili ta sredstva komunikacije ne omogućavaju Registrovanom licu/Korisniku da obavi neophodnu komunikaciju, komunikacija iz ili u vezi sa ovim Pravilima o radu će se obavljati na sledeći način i sa sledećim prioritetom:
- 5.1.3.1 putem e-maila koristeći e-mail adrese koje su objavljene na internet strani Transportera (odnosno, u slučaju Korisnika, e-mail adrese određene u njegovom Registracionom obrascu); i
- 5.1.3.2 putem faksa na broj koji je objavljen na internet strani Transportera.
- 5.1.4 Sva komunikacija u skladu sa članom 5.1.3 ovih Pravila o radu mora da bude na engleskom jeziku, uz korišćenje u najvećoj mogućoj meri istog seta standardizovanih poruka koji su propisani od strane Transportera odnosno Platforme za rezervaciju kapaciteta.

- 5.1.5 Svako Registrovano lice mora da obezbedi da osoba koje je u Registracionom obrascu određena da obavlja komunikaciju u ime Registrovanog lica (ili osoba koja ju je zamenila, o čemu je Registrovano lice obavestilo Transportera) bude na raspolaganju za komunikaciju na kontinuiranoj osnovi. Registrovano lice može da odredi treću stranu da obavlja ovu funkciju.

5.2 Test komunikacije

- 5.2.1 Transporter će poslati novom Registrovanom licu e-mail sa linkom za pristup delu Gastrans elektronske informacione platforme na kome se obavlja test komunikacije i GEIP uputstvo. Registrovano lice mora da obezbedi da osobe određene u Registracionom obrascu za obavljanje komunikacije preko Gastrans elektronske informacione platforme prođu test komunikacije, što uključuje barem uspešno slanje demo Nominacija i prijem demo Potvrđenih količina.
- 5.2.2 Transporter će uložiti Razumne napore da obezbedi tehničku podršku i podršku u vezi testa novim Registrovanim licima koji traže pristup Gastrans elektronskoj informacionoj platformi.

5.3 Gastrans elektronska informaciona platforma

- 5.3.1 Transporter će uložiti Razumne napore da Gastrans elektronska informaciona platforma bude stalno (24 sata, 7 dana nedeljno) dostupna, svim Registrovanim licima čije su osobe prošle test komunikacije. Transporter neće biti odgovoran ukoliko Gastrans elektronska informaciona platforma nije dostupna iako je uložio Razumne napore da je učini dostupnom.
- 5.3.2 Transporter će dostaviti svim Registrovanim licima, čije su osobe prošle test komunikacije, jedinstvena korisnička imena i šifre kako bi omogućio pristup Gastrans elektronskoj informacionoj platformi tim Registrovanim licima, pri čemu je svako Registrovano lice dužno da se usaglasi sa zahtevima za pristup određenim u GEIP korisničkom ugovoru, uključujući nabavku važećeg [elektronskog sertifikata].
- 5.3.3 Sva Registrovana lica koja imaju pristup Gastrans elektronskoj informacionoj platformi (bilo prilikom testa komunikacije ili nakon potpunog pristupa Gastrans elektronskoj informacionoj platformi) moraju da obezbede da osobe koje su zadužene za komunikaciju u njihovo ime poseduju tehničku stručnost, veštine i

iskustvo neophodno za komunikaciju putem Gastrans elektronske informacione platforme. Samo osobama koje su prošle test komunikacije je dozvoljeno da komuniciraju putem Gastrans elektronske informacione platforme u ime Registrovanog lica.

- 5.3.4 Više informacija u pogledu načina korišćenja Gastrans elektronske informacione platforme kao i prava i obaveze ugovornih strana su definisani u GEIP korisničkom ugovoru.

5.4 Ažuriranja Gastrans elektronske informacione platforme

- 5.4.1 Transporter će pisanim putem obavestiti sva Registrovana lica ukoliko ažurirana verzija Gastrans elektronske informacione platforme postane dostupna. Svako Registrovano lice je u obavezi da preuzme tu verziju i da se osposobi da koristi ažuriranu verziju Gastrans elektronske informacione platforme najkasnije do datuma koji je Transporter odredio u obaveštenju, koji datum u bilo kom slučaju ne može da bude kraći od trideset (30) dana od dana obaveštenja od strane Transportera.

- 5.4.2 Transporter će izraditi ažurirano GEIP uputstvo i dostaviće takav ažurirani dokument svim Registrovanim licima istovremeno sa obaveštenjem iz člana 5.4.1.

5.5 Platforma za rezervaciju kapaciteta

Svako Registrovano lice ima odgovornost da se pridržava uslova za pristup i pravila za komunikaciju Platforme za rezervaciju kapaciteta i Transporter neće biti odgovoran ukoliko Platforma za rezervaciju kapaciteta ne obezbedi normalan i neprekidan pristup ili ne dostavi Transporteru blagovremenu potvrdu(e) o ugovorenim Kapacitetnim proizvodima.

6. KREDITNA PODRŠKA

6.1 Opšte odredbe

- 6.1.1 Osim Registrovanih lica koja ispunjavaju kriterijume Izuzeća na osnovu rejtinga određene u članu 6.4 ovih Pravila o radu, svako Registrovano lice je dužno da obezbedi Transporteru adekvatnu Kreditnu podršku u skladu sa ovim članom 6. Kreditna podrška će istovremeno služiti i kao obezbeđenje Transporteru za obavezu Korisnika da plaća Naknadu za transport za ugovorene Kapacitetne proizvode i kao osnov koji Registrovano lice kvalifikuje da učestvuje u aukcijama u skladu sa

članom 9. ovih Pravila o radu radi rezervacije Kapacitetnih proizvoda do iznosa Raspoloživog kredita.

6.2 Pravo na učestvovanje u aukcijama

- 6.2.1 Registrovano lice će moći da učestvuje na aukcijama iz člana 9. ovih Pravila o radu samo ukoliko ima dovoljno Raspoloživog kredita.
- 6.2.2 Registrovano lice ili Korisnik, zavisno od slučaja, je u obavezi da, ukoliko želi da učestvuje u aukcijama, obezbedi dovoljno Raspoloživog kredita da bi mogao da rezerviše odgovarajući Kapacitetni proizvod.
- 6.2.3 Bez obzira na gore navedeno, Registrovano lice ili Korisnik, zavisno od slučaja, koje ispunjava kriterijume Izuzeća na osnovu rejtinga ima pravo da učestvuje u aukcijama bez ograničenja.

6.3 Raspoloživi kredit i Kreditni limit

- 6.3.1 Raspoloživi kredit se izračunava kao razlika između Kreditnog limita i Zaduženosti.
- 6.3.2 Kreditni limit predstavlja maksimali iznos finansijskih obaveza Registrovanog lica ili Korisnika, zavisno od slučaja, koje Registrovano lice ili Korisnik mogu da preuzmu prema Transporteru u skladu sa ovim Pravilima o radu i Kratkoročnim UTPG.
- 6.3.3 Kreditni limit Registrovanog lica ili Korisnika, zavisno od slučaja, koji ne ispunjava kriterijume Izuzeća na osnovu rejtinga će biti jednak iznosu Kreditne podrške koju je dostavilo Registrovano lice ili Korisnik.
- 6.3.4 Na početku svakog Gasnog dana, Transporter će objaviti preko Platforme za rezervaciju kapaciteta iznos Raspoloživog kredita za svako Registrovano lice koje je zaključilo Kratkoročni UTPG. Iznos Raspoloživog kredita će se ažurirati na svakih sat vremena.

6.4 Kreditna podrška i Izuzeće na osnovu rejtinga

- 6.4.1 Registrovano lice ili Korisnik će biti izuzet od primene Kreditnog limita ukoliko ispunjava sledeće kriterijume („Izuzeće na osnovu rejtinga“):

6.4.1.1 kreditni rejting:

- (a) dugoročni rejting Standard & Poor's od BBB- ili bolji;
- (b) rejting Fitch od BBB- ili bolji;
- (c) dugoročni rejting Moody's od Baa3 ili bolji; ili
- (d) 235 bodova ili manje prema Creditreform (kreditni indeks ocena 2.0),

ili

6.4.1.2 je u 100% vlasništvu društva koje ispunjava bilo koji od gore navedenih uslova.

6.4.2 Registrovano lice koje ispunjava kriterijume Izuzeća na osnovu rejtinga će, pre zaključivanja Kratkoročnog UTPG, dostaviti Transporteru putem Gastrans elektronske informacione platforme informacije/reference koje sadrže dokaz o njegovom (ili matičnom društvu sa 100% vlasništvom) efektivnom kreditnom rejtingu.

6.4.3 U slučaju nepostojanja Izuzeća na osnovu rejtinga, Registrovano lice će, pre zaključivanja Kratkoročnog UTPG, dostaviti Transporteru Kreditnu podršku određenu ovim Pravilima o radu i održavaće Kreditnu podršku na snazi tokom celokupnog perioda važenja Kratkoročnog UTPG.

6.4.4 Korisnik koji je zaključio Dugoročni UTPG je takođe u obavezi da dostavi Kreditnu podršku u skladu sa ovim Pravilima o radu (ili dokaz o ispunjenosti Izuzeća na osnovu rejtinga iz člana 6.4.1 ovih Pravila o radu) da bi mogao da učestvuje u aukcijama za Kapacitetne proizvode iz člana 8. ovih Pravila o radu, pri čemu odredbe Dugoročnog UTPG će biti primenjive na Kreditnu podršku koja je dostavljena u skladu sa Dugoročnim UTPG, a odredbe ovih Pravila o radu će biti primenjive na Kreditnu podršku koja je dostavljena u skladu sa ovim Pravilima o radu.

6.4.5 U slučaju Kreditne podrške u formi bankarske garancije, takva garancija će imati suštinski istu sadržinu kako je određeno na internet strani Transportera, zamenjivaće se na godišnjem nivou tokom trajanja Kratkoročnog UTPG (sa

suštinski istom sadržinom, osim ukoliko se Transporter saglasi drugačije u pisanoj formi), važiće najmanje tri (3) meseca nakon završetka Gasne godine i biće dostavljena Transporteru putem preporučene pošiljke na pažnju [*uneti zvanje pozicije relevantnog zaposlenog zaduženog za Kreditnu podršku*]. Kreditni limit Registrovanog lica koji je dostavio Kreditnu podršku u formi bankarske garancije će biti jednak maksimalnom iznosu u EUR koji Transporter može da zahteva po toj garanciji.

- 6.4.6 U slučaju da je Kreditna podrška obezbeđena u formi depozita, Registrovano lice, banka i Transporter će zaključiti escrow ugovor u formi i sadržini koja je razumno zadovoljavajuća za Transportera. Kreditni limit Registrovanog lica koje je dostavilo Kreditnu podršku u formi depozita će biti jednak iznosu na escrow računu.
- 6.4.7 Ukoliko Izuzeće na osnovu rejtinga prestane da postoji tokom trajanja Kratkoročnog UTPG, Korisnik će dostaviti Kreditnu podršku u roku od [30] Radnih dana.
- 6.4.8 Transporter će obavestiti Registrovano lice putem Gastrans elektronske informacione platforme da li je i) dostavio zadovoljavajući dokaz Transporteru da on (ili njegovo 100% matično društvo) ispunjava kriterijume Izuzeća na osnovu rejtinga, ili ii) dostavio Kreditnu podršku u skladu sa ovim Pravilima o radu i ukoliko su bilo i) ili ii) ispunjeni, Transporter će obavestiti Platformu za rezervaciju kapaciteta o početnom iznosu Raspoloživog kredita (koji je jednak iznosu Kreditnog limita) tog Registrovanog lica. Ukoliko Registrovano lice ne ispunjava ni i) niti ii), Transporter će navesti razloge zašto smatra da to Registrovano lice nije usaglašeno sa uslovima koje mora da ispunjava Kreditna podrška i to Registrovano lice ima pravo da ispravi tu neusaglašenost.

6.5 Naplata, zamena i vraćanje Kreditne podrške

- 6.5.1 Transporter može da aktivira ili, u zavisno od slučaja, pokrene postupak naplate Kreditne podrške koju je Korisnik dostavio, u slučaju da Korisnik ne izvršava svoje obaveze plaćanja ili u Slučaju docnje pružaoca kreditne podrške.
- 6.5.2 Ukoliko je Transporter naplatio dugovani iznos korišćenjem Kreditne podrške i, ukoliko je primenjivo, Korisnik je zamenio Kreditnu podršku ili odgovarajući deo koji je Transporter naplatio u roku od [20] Radnih dana, Transporter ne može da raskine Kratkoročni UTPG zbog neizvršavanja obaveze plaćanja od strane Korisnika. Isti princip se primenjuje i u slučaju da je matično društvo Korisnika,

koje ispunjava kriterijume Izuzeća na osnovu rejtinga, izmirilo dospele obaveze Korisnika iz Kratkoročnog UTPG.

- 6.5.3 U slučaju da je Registrovano lice obrisano iz Registra i Transporter nema potraživanja prema takvom Registrovanom licu, Transporter će mu vratiti Kreditnu podršku u roku od trideset (30) Radnih dana.

7. ZAKLJUČIVANJE KRATKOROČNOG UTPG

7.1 Kratkoročni UTPG

- 7.1.1 Kad Transporter dobije Kreditnu podršku ili dokaz da su ispunjeni kriterijumi za Izuzeće na osnovu rejtinga u skladu sa članom 6. ovih Pravila o radu i potvrdi da je Kreditna podrška obezbeđena u skladu sa ovim Pravilima o radu, dostaviće Registrovanom licu e-mail sa instrukcijama za zaključenje Kratkoročnog UTPG putem Gastrans elektronske informacione platforme. Samo lica koja imaju nivo ovlašćenja/ulogu [Predstavnik] imaju mogućnost da zaključe Kratkoročni UTPG u ime i za račun Registrovanog lica korišćenjem svog [elektronskog sertifikata]. Takvo zaključenje će se smatrati „izjavom volje“ iz člana 29. Zakona o obligacionim odnosima, da preuzme obaveze iz Kratkoročnog UTPG i svih aneksa Kratkoročnog UTPG koji će biti na snazi između Transportera i tog Registrovanog lica tokom trajanja Kratkoročnog UTPG.
- 7.1.2 Transporter i Registrovano lice će zaključiti samo jedan Kratkoročan UTPG koji se sastoji od glavnog teksta koji određuje pravila primenjiva na sve Kapacitetne proizvode ugovorene od strane tog Registrovanog lica tokom važenja Kratkoročnog UTPG i anekasa u kojima se navodi Kapacitetni proizvod, relevantni period važenja Kapacitetnog proizvoda, Ugovorena ulazna tačka i/ili Ugovorena izlazna tačka(e) i Aukcijska cena. Potvrda primljena od Platforme za rezervaciju kapaciteta o ugovaranju relevantnog Kapacitetnog proizvoda od strane Korisnika će predstavljati aneks Kratkoročnog UTPG, bez potrebe da Transporter i Korisnik potpišu tu potvrdu.
- 7.1.3 Aneks iz člana 7.1.2 će stupiti na snagu na dan ugovaranja odgovarajućeg Kapacitetnog proizvoda od strane Korisnika, ali će se izvršavati između ugovornih strana od Gasnog dana koji prethodi Gasnom danu na kome odgovarajući Kapacitetni proizvod počinje i raskinuje se na kraju Gasnog dana kada se odgovarajući Kapacitetni proizvod završava.

- 7.1.4 Nakon isteka odnosno raskida jednog aneksa, Kratkoročni UTPG će ostati na snazi, ali obaveza Transportera da transportuje Prirodni gas za Korisnika i obaveza Korisnika da plaća Naknadu za transport za transport Prirodnog gasa (i sva povezana prava i obaveze ugovornih strana) će mirovati sve dok novi aneks Kratkoročnog UGT ne stupi na snagu.
- 7.1.5 Radi izbegavanja svake sumnje, kada je isto Registrovano lice ugovorilo više od jednog Kapacitetnog proizvoda koji važe za isti vremenski period, svaki aneks predstavlja zasebni aneks koji stupa na snagu i raskida se bez uticaja na druge anekse (osim ukoliko nije drugačije određeno u glavnom tekstu Kratkoročnog UTPG).
- 7.1.6 Pisani primerak potpisanog Kratkoročnog UTPG će ugovorne strane razmeniti međusobno na način opisan u e-mailu koji će Transporter poslati Registrovanim licima.

7.2 Prava i obaveze Registrovanih lica koji su zaključili Kratkoročan UTPG

- 7.2.1 Samo Registrovana lica koja su zaključila Kratkoročan UTPG imaju pravo:
- 7.2.1.1 da učestvuju u aukcijama i ugovaraju Kapacitetne proizvode u skladu sa procedurom iz člana 9. ovih Pravila o radu;
 - 7.2.1.2 da trguju Kapacitetnim proizvodima sa drugim Korisnicima u skladu sa članom 12. ovih Pravila o radu;
 - 7.2.1.3 na pristup Gastrans elektronskoj informacionoj platformi i Platformi za rezervaciji kapaciteta.
- 7.2.2 Osim Korisnika koji imaju zaključen Dugoročni UTPG, Registrovano lice će postati Korisnik nakon što ugovori Kapacitetni proizvod preko Platforme za rezervaciju kapaciteta.
- 7.2.3 Registrovano lice koje postane Korisnik će, osim prava i obaveza koje ima kao Registrovano lice, imati i prava i obaveze Korisnika iz ovih Pravila o radu i Kratkoročnog UTPG i/ili Dugoročnog UTPG.

8. KAPACITETNI PROIZVODI

8.1 Uvod

- 8.1.1 Transporter nudi Usluge transporta gasa Registrovanim licima za ugovaranje kao Kapacitetni proizvodi, koji mogu biti Neprekidni kapacitet ili Prekidni kapacitet, u Fizičkom toku ili u Komercijalno povratnom toku i Dugoročan ili Kratkoročan.
- 8.1.2 Transporter nudi sledeće Kapacitetne proizvode:
- 8.1.2.1 Neprekidni dugoročni kapacitet, kao Dugoročni Neprekidni kapacitet u Fizičkom toku, koji Kapacitetni proizvod je raspodeljen Korisnicima koji su zaključili Dugoročni UTPG u skladu sa tačkama 9-11. Konačnog rešenja o izuzeću („**Neprekidni dugoročni kapacitet**“);
 - 8.1.2.2 Neprekidni kratkoročni kapacitet, kao Kratkoročni Neprekidni kapacitet u Fizičkom toku („**Neprekidni kratkoročni kapacitet**“);
 - 8.1.2.3 Prekidni kapacitet, kao Kratkoročni Kapacitet u Fizičkom toku, koji može biti Prekinut u skladu sa uslovima iz člana 16. ovih Pravila o radu („**Prekidni kapacitet**“);
 - 8.1.2.4 Komercijalni povratni kratkoročni kapacitet, kao Kratkoročni Kapacitet u Komercijalno povratnom toku, koji može biti Prekinut u skladu sa uslovima iz člana 16. ovih Pravila o radu („**Komercijalno povratni kratkoročni kapacitet**“);
 - 8.1.2.5 Neprekidni godišnji kapacitet, kao Dugoročni Neprekidni kapacitet u Fizičkom toku, koji se nudi samo u slučaju Predaje („**Neprekidni godišnji kapacitet**“); i
 - 8.1.2.6 Komercijalni povratni godišnji kapacitet, kao Dugoročni Kapacitet u Komercijalno povratnom toku, koji može biti Prekinut u skladu sa uslovima iz člana 16. ovih Pravila o radu („**Komercijalno povratni godišnji kapacitet**“).
- 8.1.3 Ova Pravila o radu definišu uslove za nuđenje i proceduru za ugovaranje Kapacitetnih proizvoda iz članova 8.1.2.2-8.1.2.6 ovih Pravila o radu.

8.1.4 Transporter će:

8.1.4.1 Registrovanim licima ponuditi Raspoloživi kapacitet za svaki Kapacitetni proizvod;

8.1.4.2 objaviti Raspoloživi kapacitet za svaki Kapacitetni proizvodna Platformi za rezervaciju kapaciteta; i

8.1.4.3 objaviti Početnu cenu na svojoj internet strani i na Platformi za rezervaciju kapaciteta.

8.1.5 Procedura za rezervaciju Kapacitetnih proizvoda je uređena u članu 9. ovih Pravila o radu.

8.1.6 Objavljivanje Kapacitetnih proizvoda na Platformi za rezervaciju kapaciteta će imati dejstvo „opšte ponude“ iz člana 33. Zakona o obligacionim odnosima, koju ponudu Transporter upućuje svim Registrovanim licima za ugovaranje bilo kog Kapaciteta do Raspoloživog kapaciteta po Početnoj ceni ili drugoj ceni koja je postignuta u skladu sa procedurom iz člana 9.6 ovih Pravila o radu i pravilima Platforme za rezervaciju kapaciteta (pri čemu, u slučaju da se postignuta cena razlikuje od Početne cene, Transporter automatski prihvata „kontra-ponudu“ Registrovanog lica u skladu sa članom 39. Zakona o obligacionim odnosima). Radi izbegavanja svake sumnje, isti princip se primenjuje i u slučaju Spojenih kapaciteta i odnosi se na deo Početne cene za spojeni kapacitet odnosno cene koja je postignuta na aukcijama za Spojene kapacitete koji se plaća Transporteru.

8.2 Neprekidni kratkoročni kapacitet

8.2.1 Transporter će nuditi za rezervaciju Registrovanim licima sledeće Kapacitetne proizvode kao Neprekidne kratkoročne kapacitete:

8.2.1.1 Neprekidni kvartalni kapacitet, kao Neprekidni kratkoročni kapacitet ugovoren za period Gasnog kvartala („**Neprekidni kvartalni kapacitet**“);

8.2.1.2 Neprekidni mesečni kapacitet, kao Neprekidni kratkoročni kapacitet ugovoren za period Gasnog meseca („**Neprekidni mesečni kapacitet**“);

8.2.1.3 Neprekidni dnevni kapacitet, kao Neprekidni kratkoročni kapacitet ugovoren za period Gasnog dana („**Neprekidni dnevni kapacitet**“); i

8.2.1.4 Neprekidni unutar-dnevni kapacitet, kao Neprekidni kratkoročni kapacitet ugovoren za period unutar Gasnog dana („**Neprekidni unutar-dnevni kapacitet**“).

8.2.2 Neprekidni kratkoročni kapacitet se nudi nezavisno na svakoj Tački interkonekcije i stoga Registrovana lica moraju odvojeno da rezervišu Neprekidni kratkoročni kapacitet na Ulaznoj tački Kirevo/Zaječar i/ili traženoj Izlaznoj tački(ama).

8.3 Prekidni kapacitet

8.3.1 Transporter će Registrovanim licima nuditi na prodaju Prekidni dan unapred kapacitet na Tački interkonekcije, samo ukoliko ne postoji Raspoloživi kapacitet za Neprekidni kratkoročni kapacitet za tu Tačku interkonekcije.

8.3.2 Prekidni kapacitet se nudi nezavisno na svakoj Tački interkonekcije i stoga Registrovana lica moraju posebno da rezervišu Prekidni kapacitet na zahtevanoj Ulaznoj tački Kirevo/Zaječar i/ili Izlaznim tačkama.

8.3.3 Prekidni unutar-dnevni kapacitet će biti dozvoljen putem Prekomernih nominacija.

8.4 Komercijalni povratni kapacitet

8.4.1 Transporter će nuditi Komercijalni povratni kapacitet (koji je u Komercijalno povratnom toku) na prekidnoj osnovi.

8.4.2 Transporter će nuditi Registrovanim licima sledeće Kapacitetne proizvode kao Komercijalno povratne kapacitete:

8.4.2.1 Komercijalni povratni godišnji kapacitet;

8.4.2.2 Komercijalni povratni kvartalni kapacitet, kao Komercijalno povratni kapacitet ugovoren za period Gasnog kvartala („**Komercijalno povratni kvartalni kapacitet**“);

- 8.4.2.3 Komercijalni povratni mesečni kapacitet, kao Komercijalno povratni kapacitet ugovoren za period Gasnog meseca („**Komercijalno povratni mesečni kapacitet**“);
- 8.4.2.4 Komercijalni povratni dnevni kapacitet, kao Komercijalno povratni kapacitet ugovoren za period Gasnog dana („**Komercijalno povratni dnevni kapacitet**“).
- 8.4.3 Registrovano lice koje želi da rezerviše Komercijalni povratni kapacitet mora da rezerviše Komercijalni povratni kapacitet kao kombinaciju jednakih iznosa Ugovorenog kapaciteta na jednoj Ugovorenoj ulaznoj tački i jednoj Ugovorenoj izlaznoj tački.
- 8.4.4 Radi izbegavanja svake sumnje, Kratkoročni UTPG se primenjuje i na prava i obaveze ugovornih strana u pogledu Komercijalno povratnog godišnjeg kapaciteta.
- 8.5 Neprekidni godišnji kapacitet**
- 8.5.1 Transporter će nuditi Neprekidni godišnji kapacitet isključivo kao rezultat Predaje. Radi izbegavanja svake sumnje, Kratkoročni UTPG se primenjuje na prava i obaveze ugovornih strana u pogledu Neprekidnog godišnjeg kapaciteta.
- 8.5.2 Dodatno, Registrovana lica mogu da steknu Neprekidni godišnji kapacitet i kao rezultat sekundarne trgovine kapacitetima u skladu sa članom 12 ovih Pravila o radu.
- 9. REZERVACIJA KAPACITETA**
- Ovaj član 9. se primenjuje na Registrovana lica koja žele da steknu Ugovoreni kapacitet na osnovu Kratkoročnog UTPG.
- 9.1 Pristup Platformi za rezervaciju kapaciteta**
- 9.1.1 Ukoliko Registrovano lice želi da rezerviše Raspoloživi kapacitet, to mora da uradi putem Platforme za rezervaciju kapaciteta. Odgovornost svakog Registrovanog lica je da prihvati i da se pridržava uslova za pristup Platformi za registraciju kapaciteta, koji su određeni u opštim uslovima poslovanja Platforme za rezervaciju kapaciteta.

9.1.2 Kao preduslov za rezervaciju bilo koje vrste Kapacitetnih proizvoda određenih u članu 8.1.2 ovih Pravila o radu (osim Neprekidnog dugoročnog kapaciteta), Kratkoročni UTPG treba da bude zaključen između Registrovanog lica i Transportera.

9.1.3 Ponuda koju učini Registrovano lice u skladu sa pravilima Platforme za rezervaciju kapaciteta će se smatrati kao „prihvatanje ponude“ iz člana 39. Zakona o obligacionim odnosima ukoliko je ponuđena cena jednaka Početnoj ceni ili kao „prihvatanje ponude sa predlogom da se izmeni“ iz člana 41. Zakona o obligacionim odnosima ukoliko se ponuđena cena razlikuje od Početne cene. Radi izbegavanja svake sumnje, isti princip se primenjuje i u slučaju Spojenih kapaciteta i odnosi se na deo Početne cene za spojeni kapacitet odnosno cene koja je postignuta na aukcijama za Spojene kapacitete koji se plaća Transporteru.

9.2 Kalendar aukcija

Kapacitetni proizvodi će se nuditi za rezervaciju putem Platforme za rezervaciju kapaciteta i, ako i kad je primenjivo, u skladu sa Kalendarom aukcija.

9.3 Rezervacija Kapaciteta u Fizičkom toku

9.3.1 Registrovana lica mogu ugovoriti Kapacitetne proizvode u Fizičkom toku putem aukcija koje se sprovode na Platformi za rezervaciju kapaciteta. Registrovana lica mogu rezervisati: i) samo Ulaznu tačku Kirevo/Zaječar, ii) samo Izlaznu tačku ili iii) Ulaznu tačku Kirevo/Zaječar i Izlaznu tačku.

9.3.2 Transporter će nuditi sledeće Kapacitetne proizvode kao Neprekidne kratkoročne kapacitete na svakoj Tački interkonekcije, dokle god postoji dovoljno Raspoloživog kapaciteta za nuđenje Kapacitetnih proizvoda, prema sledećem prioritetu:

9.3.2.1 Neprekidni kvartalni kapacitet za svaki Gasni kvartal u istoj Gasnoj godini na periodičnim kvartalnim aukcijama, pri čemu se Raspoloživi kapacitet koji se nudi na svakoj aukciji obračunava kao Tehnički kapacitet Gasovoda umanjen za Ukupni ugovoreni kapacitet i povećan za Predati kapacitet, pri čemu se Ukupni ugovoreni kapacitet i Predati kapacitet odnose na relevantni Gasni kvartal;

9.3.2.2 Neprekidni mesečni kapacitet za sledeći Gasni mesec na mesečnim aukcijama, pri čemu se Raspoloživi kapacitet koji se nudi na svakoj

aukciji obračunava kao Tehnički kapacitet Gasovoda umanjen za Ukupni ugovoreni kapacitet i povećan za Predati kapacitet, pri čemu se Ukupni ugovoreni kapacitet i Predati kapacitet odnose na relevantni Gasni mesec;

9.3.2.3 Neprekidni dnevni kapacitet na Dan unapred osnovi na dnevnim aukcijama, pri čemu se Raspoloživi kapacitet koji se nudi na svakoj aukciji obračunava kao Tehnički kapacitet Gasovoda umanjen za Ukupni ugovoreni kapacitet i povećan za Predati kapacitet i nenominovani Kapacitet, pri čemu se Ukupni ugovoreni kapacitet, Predati kapacitet i nenominovani Kapacitet odnose na relevantni Gasni dan; i

9.3.2.4 Neprekidni unutar-dnevni kapacitet pre zatvaranja aukcija tog Gasnog dana, u [1:30] CET, pri čemu se Raspoloživi kapacitet koji se nudi na svakoj aukciji obračunava kao Tehnički kapacitet Gasovoda umanjen za Ukupni ugovoreni kapacitet i povećan za Predati kapacitet i nenominovani Kapacitet, pri čemu se Ukupni ugovoreni kapacitet, Predati kapacitet i nenominovani Kapacitet odnose na relevantni sat(sate) unutar Gasnog dana.

9.3.3 Transporter će nuditi Neprekidni godišnji kapacitet na svakoj Tački interkonekcije za sledeću Gasnu godinu na godišnjim aukcijama za Neprekidni godišnji kapacitet, dokle god je razlika između Tehničkog kapaciteta Gasovoda umanjenog za sve Ugovorene kapacitete (i kapacitete koje Transporter postupajući sa Pažnjom dobrog stručnjaka mora da ostavi slobodne, ukoliko je primenjivo) i uvećanog za Predati kapacitet koji se odnose na period koji uključuje predmetnu Gasnu godinu i kapaciteta koje Transporter mora da ostavi za kratkoročne Kapacitetne proizvode u skladu sa Konačnim rešenjem o izuzeću pozitivan broj.

9.3.4 Transporter će nuditi Prekidni dan-unapred kapacitet za određenu Tačku interkonekcije i Gasni dan, u skladu sa članom 8.3.1 ovih Pravila o radu, putem dnevnih aukcija samo ukoliko je razlika između Tehničkog kapaciteta i ukupnih Potvrđenih nominacija za Fizički tok na toj Tački interkonekcije za sledeći Gasni dan pozitivan broj.

9.4 Spajanje kapaciteta u Fizičkom toku

- 9.4.1 Transporter može da nudi Kapacitet u Fizičkom toku kao Spojeni kapacitet na svakoj Tački interkonekcije nakon što zaključi ugovor sa Susednim OTS o tome, u meri u kojoj je kapacitet za transport raspoloživ na obe strane te Tačke interkonekcije. Ukoliko je količina određenog Kapacitetnog proizvoda za Nепrekidni kratkoročni kapacitet koju Transporter nudi na Tački interkonekcije različita od količine kapaciteta koji nudi Susedni OTS za isti standardni kapacitetni proizvod, manja od ove dve količine će se ponuditi kao Spojeni kapacitet, dok će se preostali deo kapaciteta ponuditi kao nespojeni kapacitet na relevantnoj strani te Tačke interkonekcije.
- 9.4.2 Spojeni kapacitet na određenoj Tački interkonekcije će se nuditi putem aukcija na Platformi za rezervaciju kapaciteta. Registrovana lica mogu za svaku Tačku interkonekcije da rezervišu Kapacitet u Fizičkom toku na obe strane Tačke interkonekcije kao Spojeni kapacitet putem jednog postupka rezervacije.
- 9.4.3 Početna cena bilo kog Kapaciteta u Fizičkom toku koji se nudi kao Spojeni kapacitet će biti zbir Početne cene i početne cene za taj kapacitetni proizvod koji nudi Susedni OTS („**Početna cena za spojeni kapacitet**“).

9.5 Rezervacija Komercijalno povratnog kapaciteta

- 9.5.1 Registrovana lica mogu da ugovore Kapacitetne proizvode za Komercijalni povratni kapacitet putem aukcija na Platformi za rezervaciju kapaciteta. Komercijalni povratni kapacitet mora da se rezerviše kao kombinacija Raspoloživih kapaciteta na svakoj Ulaznoj tački i Izlaznoj tački. Moguće kombinacije povratnog toka su predstavljene u donjoj tabeli:

POTPUNI POVRATNI TOK		
Ulazna tačka Horgoš/Kiškundorožma	====>	Izlazna tačka Kirevo/Zaječar
Ulazna tačka Srbija	====>	Izlazna tačka Kirevo/Zaječar
POLU POVRATNI TOK		
Ulazna tačka Horgoš/Kiškundorožma	====>	Izlazna tačka Srbija
Ulazna tačka Srbija	====>	Izlazna tačka Horgoš/Kiškundorožma

- 9.5.2 Cena za Potpuni povratni tok i cena za Ulaznu tačku Horgoš/Kiškundorožma i Ulaznu tačku Srbija za Polu povratni tok će se određivati u skladu sa tačkom 14.

stav 1. Konačnog rešenja o izuzeću. Cena za Izlaznu tačku Horgoš/Kiškundorožma i za Izlaznu tačku Srbija za Polu povratni tok, usled činjenice da je u ovom slučaju svaka Izlazna tačka u Fizičkom toku, će se određivati u skladu sa tačkom 12. stav 3. Konačnog rešenja o izuzeću.

9.5.3 Transporter će ponuditi sledeće Kapacitetne proizvode kao Komercijalni povratni kapacitet, dokle god postoji Raspoloživi kapacitet na obe Tačke interkonekcije dovoljan za ove Kapacitetne proizvode, prema sledećem prioritetu:

9.5.3.1 Komercijalni povratni godišnji kapacitet za svaku Gasnu godinu, na godišnjim aukcijama;

9.5.3.2 Komercijalni povratni kvartalni kapacitet za svaki Gasni kvartal, u istoj Gasnoj godini na kvartalnim aukcijama;

9.5.3.3 Komercijalni povratni mesečni kapacitet za sledeći Gasni mesec na mesečnim aukcijama; i

9.5.3.4 Komercijalni povratni dnevni kapacitet na Dan-unapred osnovi na dnevnim aukcijama.

9.5.4 Transporter će nuditi Komercijalni povratni godišnji kapacitet za narednu Gasnu godinu na godišnjim aukcijama, dokle god postoji Raspoloživi kapacitet na obe Tačke interkonekcije dovoljan za Komercijalni povratni godišnji kapacitet umanjen za Kapacitet koji Transporter mora da ostavi za kratkoročne Kapacitetne proizvode u skladu sa Konačnim rešenjem o izuzeću.

9.6 Sprovođenje aukcija

9.6.1 Na aukcije za Neprekidni kratkoročni kapacitet i Komercijalni povratni kapacitet (osim Neprekidnog dnevnog kapaciteta, Neprekidnog unutar-dnevnog kapaciteta i Komercijalno povratnog dnevnog kapaciteta) će se primenjivati algoritam aukcija sa sukcesivno rastućim cenama, omogućavajući Registrovanim licima da licitiraju količine prema rastućim cenama koje se objavljuju u uzastopnim rundama licitacije, počevši od Početne cene. Aukcije sa sukcesivno rastućim cenama će se sprovoditi u skladu sa procedurama i algoritmom određenim u NC CAM-u.

9.6.2 Na aukcije za Neprekidni dnevni kapaciteti, Neprekidni unutar-dnevni kapacitet, Komercijalni povratni dnevni kapacitet i Prekidni dan-unapred kapacitet će se

primenjivati algoritam aukcije sa jedinstvenom cenom, gde postoji samo jedna runda licitiranja u kojoj Registrovana lica licitiraju i sa cenom i sa količinom Kapaciteta. Aukcije sa jedinstvenom cenom će se sprovoditi u skladu sa procedurama i algoritmom određenim u NC CAM-u.

- 9.6.3 Transporter će prihvatati samo ponude Registrovanih lica koje su u okviru njihovog Raspoloživog kredita.

9.7 Objavljivanje rezultata aukcija

- 9.7.1 Transporter objavljuje rezultate aukcija na Gastrans elektronskoj informacionoj platformi nakon završetka svake runde licitacije. Registrovana lica će biti ponaosob obaveštena o Raspoloživom kapacitetu koji su rezervisali na relevantnoj aukciji. Transporter će na svojoj internet strani objavljivati zbirne podatke o rezultatima aukcija.
- 9.7.2 Rezultati aukcija za Neprekidni kratkoročni kapacitet i Komercijalno povratni kapacitet (osim Neprekidnog dnevnog kapaciteta, Neprekidnog unutar-dnevnog kapaciteta i Komercijalno povratnog dnevnog kapaciteta) će biti objavljeni sledećeg radnog dana nakon završetka aukcije.
- 9.7.3 Rezultati aukcija za Neprekidni dnevni kapaciteti, Neprekidni unutar-dnevni kapacitet, Komercijalni povratni dnevni kapacitet i Prekidni dan-unapred kapacitet će biti objavljeni ne kasnije od trideset (30) minuta nakon završetka aukcije.

10. PREDAJA

10.1 Opšte odredbe

- 10.1.1 Prema tački 16. stav 2. alineja 2) Konačnog rešenja o izuzeću, Transporter može, uz pisani pristanak Korisnika da nudi i ugovara deo ili celokupan Ugovoreni kapacitet Korisnika koji Korisnik Preda u skladu sa ovim članom 10., na aukcijama koje se održavaju u skladu sa članom 9. ovih Pravila o radu.
- 10.1.2 Bilo koji Neprekidni kapacitet koji bude predat mora da bude u trajanju koji odgovara Neprekidnom godišnjem kapacitetu, Neprekidnom kvartalnom kapacitetu ili Neprekidnom mesečnom kapacitetu a bilo koji Komercijalni povratni kapacitet koji bude predat mora da bude u trajanju koji odgovara Komercijalno povratnom

godišnjem kapacitetu, Komercijalno povratnom kvartalnom kapacitetu ili Komercijalno povratnom mesečnom kapacitetu.

- 10.1.3 Korisnik može da preda Neprekidni kapacitet koji odgovara Neprekidnom godišnjem kapacitetu ili Komercijalni povratni kapacitet koji odgovara Komercijalnom povratnom godišnjem kapacitetu samo za sledeću Gasnu godinu koja će biti ponuđena na aukciji.

10.2 Procedura za Predaju Ugovorenog kapaciteta

- 10.2.1 Korisnik koji želi da Preda Ugovoreni kapacitet mora da pošalje Transporteru Zahtev za predaju putem Platforme za rezervaciju kapaciteta. Zahtev za predaju Transporter mora da primi ne kasnije od 10:00 časova CET na dan koji pada četiri (4) Radna dana pre dana objavljivanja Raspoloživog kapaciteta za relevantnu aukciju na kojoj će se Predati kapacitet ponuditi i mora da navede:

- 10.2.1.1 Tačku interkonekcije na kojoj se Ugovoreni kapacitet Predaje;
- 10.2.1.2 količinu i Kapacitetni proizvod Ugovorenog kapaciteta koji se Predaje;
- 10.2.1.3 trajanje Predaje (koje odgovara jednom od standardnih Kapacitetnih proizvoda kako je određeno gore); i
- 10.2.1.4 da li je Predati kapacitet Spojeni kapacitet ili ne.

- 10.2.2 Ukoliko Zahtev za predaju ispunjava uslove iz gornjeg člana 10.2.1, Transporter će obavestiti Korisnika koji je podneo Zahtev za predaju da je Zahtev za predaju prihvaćen, ne kasnije od 10:00 časova CET dana koji pada dva (2) Radna dana pre dana objavljivanja Raspoloživog kapaciteta za relevantnu aukciju na kojoj će se Predati kapacitet ponuditi.

- 10.2.3 Poslati Zahtev za predaju Korisnik ne može da povuče, ukine ili izmeni.

- 10.2.4 Nakon što Transporter pošalje obaveštenje da je Zahtev za predaju prihvaćen:

- 10.2.4.1 Predati kapacitet će biti uključen u količinu Raspoloživog kapaciteta koji Transporter nudi na relevantnim aukcijama za Raspoloživi kapacitet, u skladu sa procedurama određenim u članu 9. ovih Pravila o radu; i

- 10.2.4.2 relevantni Korisnik mora da plati naknadu Transporteru u iznosu određenom na Transporterovoj internet stranici u vreme kad je Zahtev za predaju prihvaćen.
- 10.2.5 Na svakoj aukciji na kojoj je Predati kapacitet ponuđen, Transporter će:
- 10.2.5.1 prvo ugovoriti Raspoloživi kapacitet koji nije Predati kapacitet;
- 10.2.5.2 nakon toga ugovoriti Raspoloživi kapacitet koji je Predati kapacitet.
- 10.2.6 Ukoliko je više od jednog Korisnika ponudilo Predati kapacitet, Predati kapacitet će se ponuditi na relevantnoj aukciji prema redosledu po kom je Transporter primio Zahteve za predaju koje se odnose na te Predate kapacitete.
- 10.2.7 Odmah nakon zatvaranja aukcije na kojoj je Predati kapacitet bio ponuđen:
- 10.2.7.1 Transporter će putem e-maila obavestiti svakog Korisnika sa Predatim kapacitetom na toj aukciji o količini njihovih Predatih kapaciteta koji su ponovo ugovoreni na toj aukciji i količini njihovih Predatih kapaciteta koji nisu ponovo ugovoreni na toj aukciji; i
- 10.2.7.2 ukoliko Predati kapacitet podleže Aukcijskoj premiji, relevantni Korisnik mora da plati Transporteru iznos (ukoliko nude primenjivo) obračunat u skladu sa članom 10.3 ovih Pravila o radu.
- 10.2.8 Nakon svake aukcije na kojoj je ponuđen Predati kapacitet, Zahtev za predaju koji se odnosi na taj Predati kapacitet prestaje da važi. Ukoliko Predati kapacitet ne bude ponovo ugovoren u potpunosti na aukciji a Korisnik želi da Ugovoreni kapacitet bude ponovo ponuđen na sledećoj aukciji, Korisnik je dužan da pošalje Transporteru novi Zahtev za predaju pre sledeće aukcije.
- 10.2.9 Korisnik zadržava svoja prava i obaveze iz Kratkoročnog UTPG i/ili Dugoročnog UTPG vezane za Predati kapacitet (osim mogućnosti da trguje Ugovorenim kapacitetom u skladu sa članom 12. ovih Pravila o radu) dokle god taj Predati kapacitet ne bude ugovoren od strane novih Korisnika. Nakon ugovaranja od strane novih Korisnika, Korisnik čiji je Predati kapacitet ugovoren neće imati prava i obaveze u pogledu takvog ponovo ugovorenog Predatog kapaciteta tokom trajanja Predaje, a količina Ugovorenog kapaciteta iz relevantnog Kratkoročnog UTPG i/ili

Dugoročnog UTPG će se smatrati umanjenim za količinu i za trajanje jednako tom ponovno ugovorenom Predatom kapacitetu.

10.3 Aukcijska premija

- 10.3.1 Ponovnim ugovaranjem Predatog kapaciteta Korisnik se oslobađa od svoje obaveze da plati Aukcijsku premiju koja se primenjivala na Predati Kapacitet, u meri u kojoj je takav kapacitet ponovno ugovorilo drugo Registrovano lice, u skladu sa ovim članom i procedurama određenim u članu 9 ovih Pravila o radu.
- 10.3.2 Ukoliko Korisnik nije platio Transporteru Aukcijsku premiju koja je primenjiva na Kapacitet pre Predaje, a Aukcijska premija za ponovo ugovoreni Predati kapacitet je manja, onda Korisnik koji je Predao kapacitet mora da plati Transporteru za svaki ponovo ugovoreni Predati kapacitet iznos jednak ukupno nepokrivenoj Aukcijskoj premiji, koja se obračunava kao:

$$AP = [P_{stara} - P_{nova}] \times RC \times D / 365$$

Gde je:

AP je ukupan iznos koji Korisnik plaća Transporteru za nepokrivenu Aukcijsku premiju za određeni Predati kapacitet,

Pstara je Aukcijska premija koja se primenjuje na Kapacitet pre Predaje,

Pnova je Aukcijska premija koja se primenjuje na ponovo ugovoreni Predati kapacitet,

RC je količina Predatog kapaciteta koji je ponovo ugovoren od ukupno Predatog kapaciteta,

D je ukupno trajanje ponovo ugovorenog Predatog kapaciteta u Gasnim danima.

11. MARKET TEST PROCEDURA

11.1 Transporter će sprovoditi Market test najmanje svake dve (2) godine računajući od početka komercijalnog rada Gasovoda i objavljiće periodično rezultate na svojoj internet stranici.

11.2 Procedura za Market test će biti prilagođena Gasovodu i biće razvijena u skladu sa primenjivom regulativom i zahtevima iz Izuzeća.

12. SEKUNDARNA TRGOVINA KAPACITETIMA

12.1 Opšte odredbe

12.1.1 Sekundarna trgovina Ugovorenim kapacitetom iz Kratkoročnog UTPG između Korisnika koji nudi i drugog Registrovanog lica može da bude izvršena kao Transfer ili Davanje na korišćenje.

12.1.2 Sekundarna trgovina kapacitetom koji je ugovoren Kratkoročnim UTPG se odvija na Platformi za rezervaciju kapaciteta. [Svaka transakcija će se takođe odvijati u skladu sa uslovima koji se odnose na takvu razmenu a koji su određeni u Kratkoročnom UTPG.]

12.1.3 Dužnost svakog Registrovanog lica ili Korisnika koji namerava da stekne Ugovoreni kapacitet iz Kratkoročnog UTPG putem Davanja na korišćenje i/ili Transfera je da prihvati i da se pridržava uslova za pristup Platformi za rezervaciju kapaciteta, koji su određeni u opštim uslovima poslovanja Platforme za rezervaciju kapaciteta.

12.2 Davanje na korišćenje

12.2.1 Korisnik ima pravo da ostvaruje svoja prava iz ovih Pravila o radu i Kratkoročnog UTPG u ime drugog Korisnika ili trećeg lica („**Podzakupac**“) tako što će mu dati na korišćenje deo ili celokupan svoj Ugovoreni kapacitet i postupaće kao transportni agent za tog Podzakupca, ukoliko su ispunjeni uslovi iz donjeg člana 12.2.2.

12.2.2 Takvo ostvarivanje prava je moguće pod sledećim uslovima:

12.2.2.1 Korisnik će biti odgovoran Transporteru u istoj meri kao da se predmetni Prirodni gas transportuje u njegovo ime;

- 12.2.2.2 Korisnik će biti odgovoran za poslovanje sa Transporterom i Transporter ne stupa ni u kakav odnos sa Podzakupcima i Nominacije koje podnese Podzakupac se neće uzeti u obzir;
- 12.2.2.3 Korisnik, postupajući kao transportni agent, će obezbediti da Podzakupac ima Pravo nad Gasom u pogledu celokupnog Gasa koji Korisnik u ime Podzakupca bude stavio na raspolaganje na relevantnoj Tački interkonekcije;
- 12.2.2.4 svako ostvarivanje prava između Korisnika i Podzakupca u odnosu na deo Ugovorenog kapaciteta koji je dat na korišćenje na koji način neće uticati na prava i obaveze između Korisnika i Transportera.
- 12.2.3 Transporter neće imati veću odgovornost nego u slučaju da se predmetni Prirodni gas transportuje u ime Korisnika i da obaveze iz ovih Pravila o radu i Kratkoročnog UTPG ispunjava za Korisnika i Korisnik će obešteti Transportera za sve dodatne Troškove koji nastupe kao rezultat Davanja na korišćenje.
- 12.2.4 Minimalni period Davanja na korišćenje je jedan (1) Gasni dan.
- 12.2.5 Samo Korisnik može da trguje svojim Ugovorenim kapacitetom putem Davanja na korišćenje sa drugim Korisnikom i/ili Registrovanim licem i/ili trećim licem.

12.3 Ustupanje

- 12.3.1 Korisnik ima pravo da ustupi Kratkoročni UTPG u potpunosti ili samo jedan njegov deo svakom Registrovanom licu („**Prijemnik**“) ukoliko su ispunjeni uslovi iz donjeg člana 12.3.2.
- 12.3.2 Ustupanje Kratkoročnog UTPG će imati efekta ukoliko:
 - 12.3.2.1 je Prijemnik dostavio Transporteru odgovarajuću zamenu Kreditne podrške, najkasnije na dan zaključenja Ugovora o ustupanju, osim u slučaju da Prijemnik ispunjava kriterijume iz Izuzeća na osnovu rejtinga;
 - 12.3.2.2 je Prijemnik drugi Korisnik, Prijemnik nije povredio ili nije u docnji u pogledu obaveza iz ovih Pravila o radu, Kratkoročnog UTPG, bilo kog

drugog ugovora o transportu zaključenog sa Transporterom u vezi sa Gasovodom ili bilo kom Dokumentu o kreditnoj podršci;

- 12.3.2.3 su Prijemnik i Transporter zaključili sve neophodne izmene Kratkoročnog UTPG da bi odrazili ustupanje Kratkoročnog UTPG sa Korisnika na Prijemnika.
- 12.3.3 Transporter, Korisnik i Prijemnik će zaključiti ugovor o ustupanju Kratkoročnog UTPG (**“Ugovor o ustupanju”**) u formi koja je razumno zadovoljavajuća za Transportera i Korisnika da bi se izvršilo ustupanje Kratkoročnog UTPG.
- 12.3.4 Ukoliko Korisnik ustupi svoj Kratkoročni UTPG Prijemniku u celosti, Korisnik neće biti u daljem ugovornom odnosu sa Transporterom i celokupan njegov Ugovoreni kapacitet, prava i obaveze iz Kratkoročnog UTPG će biti ustupljeni u celosti na Prijemnika. Nakon Ustupanja, Korisnik će biti obrisani iz Registra osim ukoliko nema zaključen Dugoročni UTPG.
- 12.3.5 Ukoliko Korisnik ustupi deo svog Kratkoročnog UTPG Prijemniku koji je Registrovano lice, onda će takav deo njegovog Ugovorenog kapaciteta i sa njim povezana prava i obaveze iz Kratkoročnog UTPG biti ustupljena Prijemniku, a Korisnik će ostati u ugovornom odnosu sa Transporterom za preostali deo Ugovorenog kapaciteta. Nakon Ustupanja, Registrovano lice postaje Korisnik.
- 12.3.6 Ukoliko Korisnik ustupi celokupan Ugovoreni kapacitet iz Kratkoročnog UTPG Prijemniku, ali ne ustupi sam Kratkoročni UTPG, onda će Prijemnik i Transporter zaključiti zasebni Kratkoročni UTPG, dok će Kratkoročni UTPG između Korisnika i Transportera će ostati na snazi.
- 12.3.7 Ukoliko Korisnik ustupi deo svog Kratkoročnog UTPG Prijemniku koji je drugi Korisnik, onda će se takav Ugovor o ustupanju pripojiti u Kratkoročni UTPG koji je zaključen između Transportera i tog Prijemnika.
- 12.3.8 Minimalni period Transfera je jedan (1) Gasni dan.
- 12.3.9 Samo Korisnik može da trguje svojim Ugovorenim kapacitetom putem Ustupanja sa drugim Korisnikom i/ili Registrovanim licem.

13. TRGOVINA PRIRODNIM GASOM NA VTR

13.1 Opšte odredbe

- 13.1.1 Transporter će upotrebiti Razumne napore da omogući Trgovinu Prirodnim gasom koji se transportuje Gasovodom između Korisnika putem Gastrans elektronske informacione platforme od dana početka komercijalnog rada. Ukoliko Trgovina ne može da se omogući na Gastrans elektronskoj informacionoj platformi od dana početka komercijalnog rada, Transporter će obavestiti sva Registrovana lica o datumu od kog će Trgovina biti moguća, najmanje petnaest (15) Radnih dana pre tog datuma.
- 13.1.2 U slučaju da Transporter zaključi ugovor sa Platformom za trgovinu gasom i svi tehnički i IT zahtevi za neprekidnu komunikaciju između Gastrans elektronske informacione platforme i Platforme za trgovinu gasom budu ispunjeni kako bi se omogućilo da Transporter prima Obaveštenja o trgovini od Platforme za trgovinu gasom, i da ih tretira kao Nominacije/Renominacije, Transporter će obavestiti sva Registrovana lica o datumu od kad će Trgovina na Platformi za trgovinu gasom biti moguća. Takvo obaveštenje mora da bude poslato najkasnije četrdeset i pet (45) Radnih dana pre tog datuma, kako bi se ostavilo Registrovanim licima dovoljno vremena da zaključe odgovarajuće ugovore sa Platformom za trgovinu gasom i da se usaglase sa IT zahtevima Platforme za trgovinu gasom.
- 13.1.3 Od dana kad će Trgovina na Platformi za trgovinu gasom biti moguća, Trgovina putem Gastrans elektronske informacione platforme će biti onemogućena (pri čemu Transporter može s vremena na vreme da privremeno ponovo omogući Trgovinu putem Gastrans elektronske informacione platforme, u slučaju da Trgovina na Platformi za trgovinu gasom bude nedostupna iz tehničkih razloga).
- 13.1.4 Količine Prirodnog gasa koje su predmet Trgovine u skladu sa ovim članom 13. će se smatrati da su preuzete/isporučene na VTR.

13.2 Trgovina na Gastrans elektronskoj informacionoj platformi

- 13.2.1 Korisnici imaju pravo da Trguju Prirodnim gasom koji će biti transportovan kroz Gasovod slanjem zajedničkog Obaveštenja o trgovini Transporteru, koje sadrži sledeće informacije:
- 13.2.1.1 Korisnički kod Korisnika koji prodaje;

- 13.2.1.2 Korisnički kod Korisnika koji kupuje;
- 13.2.1.3 Gasni dan na koji će se Prirodni gas koji je predmet Trgovine transportovati;
- 13.2.1.4 količina Prirodnog gasa u kWh po času.
- 13.2.2 I Korisnik koji prodaje i Korisnik koji kupuje može da popuni zajedničko Obaveštenje o trgovini na Gastrans elektronskoj informacionoj platformi i da ga potpiše. Samo potpuno popunjeno Obaveštenje o trgovini može da bude potpisano od strane relevantnog Korisnika.
- 13.2.3 Nakon potpisivanja od strane jednog Korisnika, Gastrans elektronska informaciona platforma će automatski da obavesti drugog Korisnika da je zajedničko Obaveštenje o trgovini popunjeno i potpisano od strane prvog Korisnika i da može pregledati i potpisati zajedničko Obaveštenje o trgovini.
- 13.2.4 Ukoliko se drugi Korisnik ne slaže sa podacima navedenim u zajedničkom Obaveštenju o trgovini, takav Korisnik može da izmeni podatke, potpiše izmenjeno zajedničko Obaveštenje o trgovini nakon čega će Gastrans elektronska informaciona platforma da obavesti prvog Korisnika o izmenjenom zajedničkom Obaveštenju o trgovini.
- 13.2.5 Zajedničko Obaveštenje o trgovini će se smatrati dostavljeno Transporteru tek nakon što oba Korisnika potpišu zajedničko Obaveštenje o trgovini.
- 13.2.6 Zajedničko Obaveštenje o trgovini može da bude podneto najranije petnaest (15) Radnih dana pre datuma kada će se Prirodni gas koji je predmet Trgovine transportovati i najkasnije do momenta utvrđenog u članu 14.6.1.1 ovih Pravila o radu.
- 13.2.7 Transporter će prihvatiti zajedničko Obaveštenje o trgovini koje je u skladu sa ovim članom 13.2 kao Nominaciju relevantnih Korisnika, pri čemu će se smatrati da je VTR izlazna tačka za Korisnika koji prodaje a ulazna tačka za Korisnika koji kupuje.

13.3 Trgovina na Platformi za trgovinu gasom

- 13.3.1 Od datuma o kome je Transporter obavestio Registrovana lica u skladu sa članom 13.1.2 ovih Pravila o radu, Korisnici mogu da Trguju Prirodnim gasom koji se transportuje kroz Gasovod za koji se smatra da je dostavljen/preuzet na VTR, na Platformi za trgovinu gasom i. Transporter će prihvatati Obaveštenja o trgovini koja mu dostavi Platforma za trgovinu gasom u ime Korisnika kao njegove Nominacije odnosno Renominacije, kako bi se omogućila Trgovina na VTR, u skladu sa uslovima određenim ovim članom 13.3.
- 13.3.2 Transporter će prihvatiti Obaveštenje o trgovini kao Nominaciju ili Renominaciju i podržaće Trgovinu na VTR između Korisnika ako:
- 13.3.2.1 Platforma za trgovinu gasom zaključi i pridržava se svih obaveza iz ugovora koje je zaključila sa Transporterom u cilju stvaranja VTR da bi se Gas transportovao kroz Gasovod;
- 13.3.2.2 je Trgovina obavljena između dva ili više Korisnika, pri čemu prvi Korisnik koji prodaje je ugovorio Kapacitetni proizvod na Ulaznoj tački Kirevo/Zaječar a krajnji Korisnik koji kupuje je ugovorio Kapacitetni proizvod na relevantnoj Izlaznoj tački u Fizičkom toku koji im omogućuje da ostvare Trgovinu u Gasovodu (u smislu isporuke Prirodnog gasa u Gasovod/preuzimanja Prirodnog gasa iz Gasovoda) na VTR-u;
- 13.3.2.3 je Transporter primio Obaveštenje o trgovini od Platforme za trgovinu gasom do isteka roka za podnošenje Nominacija i Renominacija, kako je određeno u članu 14. ovih Pravila o radu;
- 13.3.2.4 su Trgovane količine u okvirima ograničenja određenim članom 14.7.3 ovih Pravila o radu.
- 13.3.3 Svaki Korisnik je dužan da se pridržava uslova za pristup i pravila komunikacije Platforme za trgovinu gasom i Transporter neće biti odgovoran usled nemogućnosti Platforme za trgovinu gasom da obezbedi normalan i neprekinut pristup ili da dostavi Transporteru Obaveštenje o trgovini do isteka relevantnih rokova.
- 13.3.4 Ukoliko Transporter i jedan ili više drugih OTS u Republici Srbiji postignu sporazum o virtuelnoj tački razmene za celu teritoriju Republike Srbije i ova Pravila

o radu budu adekvatno izmenjena u skladu sa članom 23. ovih Pravila o radu, uslov iz člana 13.3.2.2 će se tumačiti na način da inicijalni Korisnik koji prodaje ima kapacitet na bilo kojoj ulaznoj tački bilo kog OTS u Republici Srbiji a da krajnji Korisnik koji kupuje ima kapacitet na bilo kojoj izlaznoj tački bilo kog OTS u Republici Srbiji, pod pretpostavkom da takva Trgovina zahteva transport putem Gasovoda.

14. NOMINACIJE

14.1 Vrste Nominacija Kapaciteta

- 14.1.1 Nominacija u pogledu Fizičkog toka može da bude Dvostrana nominacija ili Jednostrana nominacija.
- 14.1.2 Transporter mora da objavi na svojoj internet strani listu Tačaka interkonekcije na kojima će se prihvatati Jednostrane nominacije („**Jednostrana tačka interkonekcije**“), zajedno sa identitetom Aktivnog OTS i Pasivnog OTS na svakoj Jednostranoj tački interkonekcije.
- 14.1.3 U pogledu svake Jednostrane tačke interkonekcije:
- 14.1.3.1 Transporter i OSO će odrediti koji od njih će biti Aktivni OTS, dok će drugi biti Pasivni OTS; i
- 14.1.3.2 korisnik u Paru korisnika koji ima ugovoreni kapacitet kod Aktivnog OTS-a će postati Aktivni korisnik, dok će drugi biti Pasivni korisnik. Radi izbegavanja svake sumnje, u slučaju da se Par korisnika sastoji od Korisnika koji je takođe i korisnik kod OSO, takav Korisnik će postati Aktivni korisnik na strane Aktivnog OTS i slaće Jednostrane nominacije Aktivnom OTS.
- 14.1.4 Par korisnika može da se dogovori da izvrši Jednostranu nominaciju na Jednostranoj tački interkonekcije. U tom slučaju, Aktivni korisnik će poslati Obaveštenje o zajedničkom saopštenju o nominaciji Aktivnom OTS. Ako je Transporter Aktivni OTS, obavestiće Pasivnog OTS o prijemu Obaveštenja o zajedničkom saopštenju o nominaciji. Ukoliko je Transporter Pasivni OTS, potvrdiće sa Korisnikom (koji je Pasivni korisnik) putem Gastrans elektronske informacione platforme da će se na relevantnoj Tački interkonekcije podnositi Jednostrane nominacije. Potvrda od strane Korisnika će imati dejstvo ovlašćivanja

Aktivnog korisnika da nominuje u ime Pasivnog korisnika za period određen u Obaveštenju o zajedničkom saopštenju o nominaciji (koji period može biti neodređen).

14.1.5 U periodu od prijema Obaveštenja o zajedničkom saopštenju o nominaciji do strane Pasivnog OTS do dana isteka (ukoliko postoji) ovlašćenja navedenog u gornjem članu 14.1.4, Aktivni OTS će biti odgovoran za prijem nominacija Para korisnika od Aktivnog korisnika na obe strane relevantne Jednostrane tačke interkonekcije i Aktivni OTS će slati nominacije Pasivnom OTS. Ukoliko je Transporter Pasivni korisnik, nominacije koje primi Aktivni OTS će se smatrati Nominovanim količinom koju je poslao relevantni Korisnik.

14.1.6 Nominacije za Tačke interkonekcije koje nisu Jednostrane tačke interkonekcije će se slati kao Dvostrane nominacije.

14.2 Balansirane nominacije

14.2.1 Korisnik je odgovoran da obezbedi da su njegove Nominacije Balansirane na način da:

14.2.1.1 Nominovane količine za Fizički tok na Ugovorenoj ulaznoj tački su jednake zbiru Trgovanih količina na VTR-u, koje količine su potvrđene Obaveštenjem o trgovini, i Nominovanih količina na Ugovorenoj izlaznoj tački(ama); ili

14.2.1.2 je zbir Nominovanih količina za Fizički tok na Ugovorenoj ulaznoj tački i Trgovanih količina na VTR-u, koje količine su potvrđene Obaveštenjem o trgovini, jednak Nominovanim količinama na Ugovorenoj izlaznoj tački(ama).

14.2.2 Nominacije za Komercijalni povratni kapacitet moraju da budu podnete sa jednakim Nominovanim količinama na Ugovorenoj ulaznoj tački i na Ugovorenoj izlaznoj tački.

14.3 Opšta procedura

14.3.1 Korisnik je odgovoran da podnese tačne Nominacije u roku i u skladu sa procedurom iz ovog člana.

14.3.2 Da bi obavestio Transportera o količinama Prirodnog gasa koje će se transportovati koristeći Ugovoreni kapacitet, Korisnik šalje Nominacije i, ukoliko je primenjivo, Renominacije Transporteru, koji će postupiti prema sledećoj proceduri:

14.3.2.1 Korisnik šalje obaveštenje Transporteru sa svojim Nominacijama za Ugovorenu ulaznu tačku i/ili Ugovorenu izlaznu tačku;

14.3.2.2 Transporter obračunava Nominovane količine Prirodnog gasa koje su određene da budu isporučene Transporteru od strane Korisnika na Ugovorenoj ulaznoj tački ili predate Korisniku od strane Transportera na Ugovorenoj izlaznoj tački; i

14.3.2.3 Transporter šalje Korisniku Obaveštenje o potvrđenoj količini u kome određuje Potvrđene količine na Ugovorenoj ulaznoj tački i/ili Ugovorenoj izlaznoj tački.

14.4 Podnošenje Nominacija

14.4.1 Svaki Korisnik je dužan da podnese odvojene Nominacije za Fizički tok, kao Jednostrane ili Dvostrane nominacije, i za Komercijalni povratni tok za svaku Ugovorenu ulaznu tačku i svaku Ugovorenu izlaznu tačku na kojoj ima Ugovoreni kapacitet, za svaki Gasni dan u skladu sa vremenskim rasporedom iz člana 14.6 ovih Pravila o radu. U svakoj Nominaciji Korisnik mora da odredi sledeće:

14.4.1.1 identifikaciju Tačke interkonekcije;

14.4.1.2 Korisnički kod;

14.4.1.3 identifikaciju druge strane (korisnički kod koji je izdao Susjedni OTS drugom korisniku u relevantnom Paru korisnika na drugoj strani Tačke interkonekcije);

14.4.1.4 Gasni dan za koji se odnosi Nominacija; i

14.4.1.5 količinu Prirodnog gasa koji će se transportovati u kWh po času.

14.4.2 Dokle god je Obaveštenje o zajedničkom saopštenju o nominaciji na snazi, Korisnik koji je Pasivni korisnik ne podnosi Nominacije ili Renominacije u pogledu

Ugovorenog kapaciteta na koji se odnosi to Obaveštenje o zajedničkom saopštenju o nominaciji.

- 14.4.3 Ukoliko Korisnik podnese Nominaciju u okviru Dvostrane nominacije, odgovornost Korisnika i njegove druge strane je da obezbede da su nominacije tog Para korisnika na obe strane Tačke interkonekcije jednake.

14.5 VTR Nominacije

- 14.5.1 Obaveštenje o trgovini poslato Transporteru pre isteka roka iz člana 14.6.1.1 ovih Pravila o radu će se smatrati VTR Nominacijom Korisnika koji su navedeni u tom Obaveštenju o trgovini.
- 14.5.2 Obaveštenje o trgovini poslato Transporteru nakon isteka roka iz člana 14.6.1.1 ovih Pravila o radu će se smatrati VTR Renominacijom Korisnika koji su navedeni u tom Obaveštenju o trgovini, pod uslovom da oba Korisnika imaju Potvrđene količine.
- 14.5.3 Radi izbegavanja svake sumnje, Obaveštenje o trgovini iz gornjeg člana 14.5.2 može da bude podneto čak i ako Obaveštenje o trgovini iz gornjeg člana 14.5.1 nije podneto.
- 14.5.4 Trgovane količine svakog Korisnika navedenog u Obaveštenju o trgovini ne mogu da budu veće od Ugovorenog kapaciteta tog Korisnika i ne mogu da predstavljaju kršenje Ograničenja u pogledu Renominacije od strane Korisnika.

14.6 Vremenski raspored

- 14.6.1 Sledeći vremenski raspored se primenjuje na Korisnika koji Transporteru podnosi Nominacije:
- 14.6.1.1 Korisnik mora da podnese Nominacije Transporteru za određeni Gasni dan najkasnije do 14:00 CET prethodnog Gasnog dana, osim u slučaju Nominacija za Neprekidni unutar-dnevni kapacitet koja mora da se podnese u roku od 30 minuta od objavljivanja rezultata unutar-dnevnih aukcija;
- 14.6.1.2 ukoliko je Korisnik podneo Nominaciju za određeni Gasni dan, Korisnik može da, pre isteka roka za podnošenje Nominacija za taj Gasni dan,

podnese novu Nominaciju Transporteru, koja će zameniti sve prethodne Nominacije za taj Gasni dan; i

- 14.6.1.3 nakon isteka roka za podnošenje Nominacija za određeni Gasni dan, Transporter će sprovesti Postupak uparivanja kako je određeno u članu 15. ovih Pravila o radu koristeći poslednje primljene Nominacije koje je Korisnik poslao pre isteka roka za podnošenje Nominacija, posle čega Transporter obaveštava Korisnika o njegovim Potvrđenim količinama ne kasnije od 16:00 CET neposredno prethodnog Gasnog dana, osim u slučaju Neprekidnog unutar-dnevnog Kapaciteta kada Transporter obaveštava Korisnika ne kasnije od dva (2) sata od podnošenja Nominacije.
- 14.6.2 Ukoliko Transporter, do isteka roka za podnošenje Nominacija, ne primi važeću poruku sa Nominacijama za neku Tačku interkonekcije za određeni Gasni dan, Nominovane količine na toj Tački interkonekcije će se smatrati da su jednake nuli (0).
- 14.6.3 Korisnik ima pravo da podnese Renominaciju u skladu sa članom 14.7 ovih Pravila o radu i, pod uslovom da je poštovana procedura Nominovanja iz člana 14.3, Transporter je u obavezi da potvrdi Renominaciju i pruži odgovarajuću Uslugu transporta gasa u roku od dva (2) sata od prijema Renominacije.
- 14.6.4 Kad Transporter suspenduje pristup Gastrans elektronskoj informacionoj platformi Korisniku, u skladu sa GEIP korisničkim ugovorom, Korisnik će imati pravo da koristi sredstva komunikacije iz člana 5.1.3 ovih Pravila o radu, ali u svakom slučaju rok za podnošenje Nominacija i/ili Renominacija će isticati petnaest (15) minuta pre rokova iz člana 14.6.1 ovih Pravila o radu.

14.7 Renominacije

- 14.7.1 Nakon isteka roka za obaveštavanje o Potvrđenim količinama (u skladu sa članom 14.6.1.4 ovih Pravila o radu) Korisnik može da podnese Renominacije. Transporter će sprovesti ciklus renominacija na svakih sat vremena. Renominacije koje su podnete u renominacionom ciklusu ne mogu da se odnose na čas koji pada pre isteka dva (2) sata nakon završetka odgovarajućeg renominacionog ciklusa.
- 14.7.2 Transporter će obavestiti Korisnika o njegovim izmenjenim Potvrđenim količinama usled Renominacije(a) u roku od dva (2) sata od isteka renominacionog ciklusa.

- 14.7.3 Renominacija je dozvoljena najviše do 90% Ugovorenog kapaciteta Korisnika na relevantnoj Tački interkonekcije i najmanje do 10% Ugovorenog kapaciteta. U slučaju Nominacije u iznosu od najmanje 80% Ugovorenog kapaciteta, Renominacijom kojim se traži više Kapaciteta može da se zahteva najviše do polovine nenominovanog Ugovorenog kapaciteta. U slučaju Nominacije u iznosu od ne više od 20% Ugovorenog kapaciteta, Renominacijom kojom se traži manje Kapaciteta može da se zahteva do polovine nominovanog Ugovorenog kapaciteta. Iznosi u Renominacijama se zaokružuju na ceo broj izražen u kWh po času, koristeći princip komercijalnog zaokruživanja.

14.8 Prekomerna nominacija

- 14.8.1 Ukoliko je Neprekidni kapacitet u potpunosti ugovoren na određenoj Tački interkonekcije, Korisnik ima pravo da ponese Nominaciju za tu Tačku interkonekcije koja prevazilazi ukupan iznos njegovog Ugovorenog kapaciteta. Takvu količinu Prirodnog gasa će Transporter potvrditi i ta potvrda će se smatrati kao dodatno ugovoren Prekidni unutar-dnevni kapacitet i predstavljaće aneks Kratkoročnog UTPG.
- 14.8.2 Korisnik može da koristi Prekidni unutar-dnevni kapacitet putem Prekomernih nominacija na Tački interkonekcije na prekidnoj osnovi dva (2) sata nakon Prekomerne nominacije.

15. UPARIVANJE I POTVRĐIVANJE

15.1 Započinjanje Postupka uparivanja

Nakon isteka roka za podnošenje Nominacija i na kraju svake Renominacije, Transporter i svaki OSO će započeti Postupak uparivanja za svaku Tačku interkonekcije, gde je primenjivo.

15.2 Potvrđivanje Nominovanih količina

- 15.2.1 Korisnik je odgovoran za podnošenje Nominacija koje ne prevazilaze Ugovoreni kapacitet i Renominacija koje su u skladu sa Ograničenjima u pogledu Renominacije. Kao deo Postupka uparivanja, Transporter će prvo utvrditi da su Nominovane količine u okviru ovih iznosa, ne dozvoljavajući na Gastrans elektronskoj informacionoj platformi podnošenje Nominacija koje prevazilaze Ugovoreni kapacitet i Renominacija koje nisu u skladu sa Ograničenjima u pogledu

Renominacije. Za ovu svrhu, Ugovoreni kapaciteti za sve Kapacitetne proizvode u Fizičkom toku će se tretirati zbirno na svakoj Tački interkonekcije.

- 15.2.2 Ukoliko su uslovi za Prekomerne nominacije iz člana 14.8 ovih Pravila o radu ispunjeni, dozvoljeno je podnošenje Prekomernih nominacija. U tom slučaju, radi Postupka uparivanja Transporter će koristiti Ugovoreni kapacitet kao Nominovanu količinu na relevantnoj Tački interkonekcije, dok će se iznos koji prevazilazi Ugovoreni kapacitet tretirati u skladu sa članom 14.8 ovih Pravila o radu.
- 15.2.3 Ukoliko Renominacija nije u okviru Ograničenja u pogledu Renominacije, Transporter će odbiti takvu Renominaciju i poslednja važeća Nominacija ili Renominacija će se uzeti u obzir.
- 15.2.4 Transporter će obezbediti da su podnete Nominacije ili Renominacije Balansirane. Ukoliko Nominacije ili Renominacije nisu Balansirane, Transporter će umanjiti Nominovane količine pre Postupka uparivanja na jednoj ili više Tački interkonekcije da bi bile Balansirane.
- 15.2.5 Gastrans elektronska informaciona platforma neće dozvoliti da Korisnikove Nominacije za Komercijalni povratni tok ne budu u skladu sa zahtevom da Komercijalni povratni tok bude nominovan tako da su Nominovane količine na svakoj Ugovorenoj ulaznoj tački i Ugovorenoj izlaznoj tački jednake.

15.3 Uparivanje

- 15.3.1 Tokom Postupka uparivanja na Tački interkonekcije, Transporter i OSO će utvrditi da:
 - 15.3.1.1 je identitet Korisnika i njegove druge strane u svakom Paru korisnika u Nominaciji isti identitetu korisnika u Paru korisnika o kome je obavešten OSO; i
 - 15.3.1.2 su Nominovane količine (koje mogu biti usklađene u skladu sa članom 15.2 ovih Pravila o radu) svakog korisnika u Paru korisnika jednake.
- 15.3.2 Postupak uparivanja će se završiti Potvrđenim količinama za svakog korisnika u Paru korisnika na svakoj Tački interkonekcije ako:

- 15.3.2.1 je identitet Para korisnika isti i nominovane količine su jednake, postoji „usaglašenost“ i Potvrđene količine će biti jednake Nominovanim količinama (koje mogu biti usklađene u skladu sa članom 15.2 ovih Pravila o radu);
- 15.3.2.2 je identitet Para korisnika isti, ali nominovane količine nisu jednake, onda postoji „neusaglašenost“ i Potvrđene količine će biti jednake manjim Nominovanim količinama (koje mogu biti usklađene u skladu sa članom 15.2 ovih Pravila o radu); i
- 15.3.2.3 identitet Para korisnika nije isti, onda postoji „neusaglašenost“ i Potvrđene količine će biti jednake nuli (0).
- 15.3.3 Transporter će poslati Obaveštenje o potvrđenoj količini Korisniku koji ima Potvrđene količine na Tački interkonekcije po završetku Postupka uparivanja na toj Tački interkonekcije.

15.4 Minimalni protok

- 15.4.1 Ukoliko bi zbir Potvrđenih količina na određenoj Tački interkonekcije doveo do toga da protok po času u fizičkom toku bude ispod Minimalnog protoka na toj Tački interkonekcije, onda će Transporter uložiti razumne napore da izvrši koordinaciju sa OSO, uzimajući u obzir tehnička ograničenja Gasovoda i relevantne Sporazume sa OSO, kako bi pružio Uslugu transporta gasa na toj Tački interkonekcije.
- 15.4.2 Ukoliko bilo Gasovod bilo relevantni Povezani transportni sistem, ili oba, nisu u mogućnosti da preuzmu ili isporuče Prirodni gas na osnovu modifikovanog toka, Transporter će prekinuti Komercijalni povratni kapacitet na relevantnoj Tački interkonekcije. Ukoliko ovo i dalje nije dovoljno da bi se ostvario Minimalni protok, Transporter će obavestiti Korisnika da ne može da pruži Uslugu transporta gasa zbog toga što nema Minimalni protok i ima pravo da umanjí protok na relevantnoj Tački interkonekcije na nulu (0).
- 15.4.3 Ukoliko Transporter mora da spusti protok na nulu (0), Transporter će izmeniti Potvrđene količine i obavestiti Korisnika o njegovim izmenjenim Potvrđenim količinama na toj Tački interkonekcije kao i drugim Tačkama interkonekcije koje je Transporter dužan da umanjí da bi obezbedio da su Potvrđene količine Balansirane.

16. OGRANIČENJE KAPACITETA I PREKID

16.1 Opšte odredbe

16.1.1 Transporter ima pravo da ograniči i/ili prekine pružanje Usluge transporta gasa u slučaju:

16.1.1.1 Redovnog održavanja,

16.1.1.2 Ograničenja kapaciteta,

16.1.1.3 Prekida.

16.1.1.4 Više sile, uključujući Višu silu kad je njegova mogućnost da preuzme Gas na Ugovorenoj ulaznoj tački, ili da transportuje, stavi na raspolaganje i isporuči Gas na Ugovorenoj izlaznoj tački samo delimično pogođena Događajem više sile,

u svakom slučaju u skladu sa procedurom utvrđenom ovim članom 16. ovih Pravila o radu.

16.1.2 Radi izbegavanja svake sumnje, Ograničenje kapaciteta je obuhvaćeno definicijom Neizvršavanje transporta kako je određena u članu 16.3 Dugoročnog UTPG i člana 8.3 Kratkoročnog UTPG, tako da Korisnici imaju pravo na umanjenje Naknade za transport u slučaju Ograničenja kapaciteta.

16.2 Redosled ograničavanja pružanja Usluge transporta gasa

16.2.1 Transporter mora da, tokom trajanja Redovnog održavanja, Ograničenja kapaciteta i/ili Više sile iz člana 16.1.1 ovih Pravila o radu, ograniči pružanje Usluge transporta gasa na svakoj relevantnoj Tački interkonekcije, prema sledećem redosledu:

16.2.1.1 prvo, Prekidni Kapacitet, srazmerno, u meri koja je neophodna da omogući Transporteru pružanje Neprekidnog Kapaciteta i Komercijalnog povratnog kapaciteta;

16.2.1.2 drugo, Komercijalni povratni kapacitet, samo ukoliko je celokupan Prekidni kapacitet ograničen, a u skladu sa članom 16.2.2 ovih Pravila

o radu u meri koja je neophodna da omogući Transporteru pružanje Neprekidnog Kapaciteta i Komercijalnog povratnog kapaciteta sa dužim trajanjem (ukoliko je primenjivo);

- 16.2.1.3 treće, Neprekidni kapacitet, samo ukoliko je celokupan Komercijalno povratni kapacitet ograničen, na proporcionalnoj osnovi.

16.2.2 Komercijalno povratni kapacitet će biti ograničen prema sledećem redosledu:

- 16.2.2.1 prvo Komercijalno povratni dnevni kapacitet, na proporcionalnoj osnovi, u meri koja je neophodna da omogući Transporteru pružanje Neprekidnog Kapaciteta i Komercijalnog povratnog kapaciteta sa dužim trajanjem;
- 16.2.2.2 drugo Komercijalno povratni mesečni kapacitet, na proporcionalnoj osnovi, u meri koja je neophodna da omogući Transporteru pružanje Neprekidnog Kapaciteta i Komercijalnog povratnog kapaciteta sa dužim trajanjem;
- 16.2.2.3 treće Komercijalno povratni kvartalni kapacitet, na proporcionalnoj osnovi, u meri koja je neophodna da omogući Transporteru pružanje Neprekidnog Kapaciteta i Komercijalnog povratnog kapaciteta sa dužim trajanjem;
- 16.2.2.4 četvrto Komercijalno povratni godišnji kapacitet, na proporcionalnoj osnovi, u meri koja je neophodna da omogući Transporteru pružanje Neprekidnog Kapaciteta.

16.2.3 Redosled utvrđen gornjim članovima 16.2.1 i 16.2.2 ovih Pravila o radu (osim člana 16.2.1.3 ovih Pravila o radu) će se primenjivati takođe i u slučaju Prekida.

16.2.4 Bez obzira na redosled utvrđen u ovom članu 16.2 ovih Pravila o radu, svaki Korisnik ima pravo, nakon prijema Obaveštenja o ograničenju kapaciteta, da pošalje Nominacije/Renominacije sa Nominovanim količinama koje su manje od količine koje Transporter može da stavi na raspolaganje tom Korisniku. U tom slučaju, Transporter će raspodeliti između ostalih Korisnika, na proporcionalnoj osnovi, razliku između količine koje Transporter može da stavi na raspolaganje tom Korisniku i Nominovanih količina tog Korisnika. Radi izbegavanja svake sumnje,

ukoliko taj Korisnik ima pravo na umanjeње Naknade za transport, imaće pravo na celokupnu razliku između Nominovanih količina i Ugovorenog kapaciteta.

16.3 Procedura

- 16.3.1 Transporter je dužan da pošalje Obaveštenje o ograničenju kapaciteta svim Korisnicima i Obaveštenje o prekidu svim Korisnicima koji su njime pogođeni, kad postane svestan događaja Ograničenja kapaciteta ili Prekida, a u svakom slučaju mora da upotrebi Razumne napore (uzimajući u obzir relevantne okolnosti) kako bi dao obaveštenje najmanje [45] minuta pre nastupanja ograničenja/prekida.
- 16.3.2 Obaveštenje o ograničenju kapaciteta i Obaveštenje o prekidu će sadržati podatke o događaju zbog kog je ograničenje/prekid neophodan, količinu Gasa na relevantnoj Tački interkonekcije koju Transporter može da stavi na raspolaganje pogođenim Korisnicima tokom trajanja tog događaja [i u slučaju Ograničenja kapaciteta, razumnu procenu Transportera o trajanju tog događaja].
- 16.3.3 Ukoliko je Transporter već poslao pogođenim Korisnicima Obaveštenje o potvrđenoj količini za Gasni dan na koji se obaveštenja iz ovog člana odnose, Transporter je dužan da pošalje pogođenom Korisniku novo Obaveštenje o potvrđenoj količini sa izmenjenim Potvrđenim količinama na relevantnoj Tački interkonekcije.
- 16.3.4 Ovaj član 16.3 će se takođe primenjivati i na ograničenja/prekide u slučaju Redovnog održavanja i Više sile iz člana 16.1.1 ovih Pravila o radu.

17. BALANSIRANJE I RASPODELA

17.1 Opšte odredbe

- 17.1.1 Korisnik je dužan da obezbedi svakog Gasnog dana da su količine Prirodnog gasa koje je isporučio na Ulaznoj tački Kirevo/Zaječar jednake količinama Prirodnog gasa koje je preuzeo na Izlaznoj tački(ama).
- 17.1.2 Transportni debalans je razlika između količine Prirodnog gasa koja je isporučena na Ulaznoj tački Kirevo/Zaječar i količina Prirodnog gasa koje su preuzete na Izlaznoj tački(ama) za Gasni dan.

- 17.1.3 Transportni debalans u Fizičkom toku je pozitivan kad je $TDFT_u$ iz člana 17.3.1 pozitivan, i Transportni debalans za Komercijalni povratni kapacitet je pozitivan kad je $TDKP_u$ iz člana 17.3.2 pozitivan.
- 17.1.4 Transportni debalans u Fizičkom toku je negativan kad je $TDFT_u$ iz člana 17.3.1 negativan, i Transportni debalans za Komercijalni povratni kapacitet je negativan kad je $TDKP_u$ iz člana 17.3.2 negativan.
- 17.1.5 Korisnik je odgovoran Transporteru za sve Troškove nastale u slučaju Korisnikovog Transportnog debalansa.
- 17.1.6 Transporter će balansirati Gasovod na principima minimalnih troškova, transparentnosti i nediskriminacije na način koji je efikasan i ne nameće nepotrebne troškove Korisnicima, tako što će:
- 17.1.6.1 zaključiti Sporazum o operativnom balansiranju i procedure sa OSO; ili
 - 17.1.6.2 iskoristiti sve tehničke mere uključujući izmenu toka Prirodnog gasa, zahtevati da Korisnici podnesu Renominacija ukoliko je moguće, koristiti lajnpak Gasovoda; ili
 - 17.1.6.3 naplaćivati Korisnicima Transportni debalans, srazmerno količini Transportnog debalansa koji je svaki Korisnik prouzrokovao; ili ukoliko je neophodno
 - 17.1.6.4 kupiti ili prodati Prirodni gas za potrebe balansiranja.
- 17.1.7 Transporter će primeniti član 17.1.6.4 ovih Pravila o radu ukoliko proceni da će doći do Transportnog debalansa koji će prouzrokovati promenu u pritisku Gasovoda koji je veći nego što je operativno dozvoljeno. Prilikom procene uzeće se u obzir: i) Nominacije/Renominacije, ii) operativne informacije koje su dobijene od OSO i iii) procena Transportera koji postupa sa Pažnjom dobrog stručnjaka.
- 17.1.8 Transporter će organizovati tender za odabir Korisnika od koga će kupiti ili kome će prodati Prirodni gas u skladu sa članom 17.1.6.4 ovih Pravila o radu. Takva kupovina/prodaja se smatra da je izvršena na VTR.

17.2 Raspodela

- 17.2.1 Korišćenjem Sporazuma o operativnom balansiranju, Transporter će obezbediti da Raspodeljene količine na relevantnoj Tački interkonekcije budu jednake Potvrđenim količinama. Razlika između Raspodeljenih količina i Izmerenih količina na relevantnoj Tački interkonekcije će biti raspodeljena na račun operativnog balansiranja koji drže Transporter i OSO.
- 17.2.2 Ukoliko Sporazum o operativnom balansiranju nije zaključen za određenu Tačku interkonekcije, onda će se Raspodeljene količine obračunavati na osnovu rezultata koji bude dostavio nizvodni OSO. U slučaju da nizvodni OSO ne dostavi podatke u pogledu raspodele količine Korisnicima do momenta koji je određen u Sporazumu sa OSO, Transporter će primeniti pravilo proporcionalne raspodele.
- 17.2.3 Pretpostavljene raspodeljene količine na VTR će biti jednake Obaveštenju o trgovini i/ili Balansiranim Nominacijama.
- 17.2.4 Transporter će obavestiti Korisnika o svakoj izmeni pravila o raspodeli na određenoj Tački interkonekcije, što je pre razumno moguće.

17.3 Obračun debalansa

- 17.3.1 Za Fizički tok:

Transportni debalans za Fizički tok za Gasni dan d i za Korisnika k Transporter će obračunavati prema sledećoj formuli:

$$TDFT_k = \sum FTUL_k - \sum FTIZ_k + \sum VTRK_k - \sum VTRP_k$$

Gde je:

$TDFT_k$ Transportni debalans u Fizičkom toku za Gasni dan d i za Korisnika k

$FTUL_k$ Raspodeljene količine na Ulaznoj tački Kirevo/Zaječar u Fizičkom toku za Gasni dan d i za Korisnika k

$FTIZ_k$ Raspodeljene količine za svaku Ugovorenu izlaznu tačku u Fizičkom toku za Gasni dan d i za Korisnika k

VTRK_k Pretpostavljene raspodeljene količine koje je Korisnik *k* kupio na VTR

VTRP_k Pretpostavljene raspodeljene količine koje je Korisnik *k* prodao na VTR

17.3.2 Balansiranje za Komercijalni povratni kapacitet

Transportni debalans za Komercijalni povratni kapacitet za Gasni dan *d* i za Korisnika *k*
Transporter će obračunavati prema sledećoj formuli:

$$\mathbf{TDKP}_k = \sum \mathbf{KPUL}_k - \sum \mathbf{KPIZ}_k$$

Gde je:

TDKP_k Transportni debalans za Komercijalni povratni kapacitet za Gasni dan *d* i za Korisnika *k*

KPUL_k Raspodeljene količine na svakoj Ugovorenoj ulaznoj tački u Komercijalno povratnom kapacitetu za Gasni dan *d* i za Korisnika *k*

KPIZ_k Raspodeljene količine na svakoj Ugovorenoj izlaznoj tački u Komercijalno povratnom kapacitetu za Gasni dan *d* i za Korisnika *k*

17.4 Naknada za dnevni debalans

17.4.1 Transporter će obračunavati Naknadu za dnevni debalans za svakog Korisnika za njegov Fizički tok i Komercijalni povratni kapacitet svakog Gasnog dana kad taj Korisnik ima Raspodeljene količine. Ukupna Naknada za dnevni debalans za svaki Gasni dan u Gasnom mesecu će biti odvojeno fakturisana u skladu sa Ugovorom o balansiranju.

17.4.2 U slučaju pozitivnog Transportnog debalansa, Naknada za dnevni debalans će biti na sledeći način obračunata

$$\mathbf{NDD}_k = \mathbf{TD}_k * 0.8\mathbf{NC}$$

Gde je:

NDD_k Naknada za dnevni debalans za Gasni dan *d* i za Korisnika *k*

TD_k apsolutna vrednost Transportnog debalansa za Gasni dan d i za Korisnika k obračunata u skladu sa članovima 17.3.1 i 17.3.2

NC je neutralna cena Prirodnog gasa koja se određuje kao osnovna cena za Gasni dan d na Platformi za trgovinu gasom ili predstavlja poslednju srednju cenu Prirodnog gasa između cena iz ugovora između Transportera i Korisnika iz člana 17.1.8

- 17.4.3 U slučaju negativnog Transportnog debalansa, Naknada za dnevni debalans se obračunava na sledeći način:

$$NDD_k = TD_k * 1.2NC$$

pri čemu skraćenice iz formule imaju isto značenje kao iz člana 17.4.2.

18. ODRŽAVANJE I VANREDNE SITUACIJE

18.1 Program održavanja

- 18.1.1 Transporter će se konsultovati sa Korisnicima i OSO o usklađivanju vremena Održavanja.
- 18.1.2 Konsultacije će početi 01. oktobra ili ranije, svake Gasne godine, podnošenjem Korisnicima i OSO-u predloga Programa održavanja koji je pripremio Transporter.
- 18.1.3 Do 30. novembra predmetne Gasne godine, Korisnici, delujući preko Odbora korisnika, će obavestiti Transportera o odluci Odbora korisnika u pogledu Korisničkog perioda održavanja, pri čemu će Korisnici uložiti razumne napore da obezbede da u svakoj Gasnoj godini Korisnički period održavanja bude u periodu koji počinje 01. maja i završava se 31. avgusta te Gasne godine.
- 18.1.4 Do 31. decembra tekuće Gasne godine, Transporter će obavestiti Korisnike (putem Gastrans elektronske informacione platforme) o svojoj odluci, uzimajući razumno u obzir i Korisnički period održavanja i zahtev OSO, o konačnom Programu održavanja za tu godinu („**Program održavanja**“). Program održavanja će sadržati pisani opis prirode i obima poslova koje Transporter predlaže da izvede kao i trajanje i vreme izvođenja. Transporter će obezbediti da Program održavanja bude realizovan tokom Vansezona.

- 18.1.5 Transporter će obezbediti da Održavanje ne prelazi deset (10) Gasnih dana Redovnog održavanja svake Gasne godine tokom Perioda.

18.2 Vanredno održavanje i Vanredne situacije

- 18.2.1 Transporter će obavestiti Korisnika o svojoj odluci da izvede Vanredno održavanje, što je pre razumno moguće. Svako Vanredno održavanje mora da bude završeno što je brže i efikasnije moguće, u skladu sa Dobrom poslovnom praksom.
- 18.2.2 Kad, postupajući sa Pažnjom dobrog stručnjaka, Transporter smatra da postoje okolnosti koje utiču na Gasovod i predstavljaju Vanrednu situaciju, Transporter će dostaviti Korisniku obaveštenje („**Obaveštenje o vanrednoj situaciji**“) što je pre razumno moguće. Ništa u ovom članu 18. ne sprečava Transportera da započne i preduzme sve neophodne mere pre izdavanja Obaveštenja o vanrednoj situaciji.
- 18.2.3 Svako Obaveštenje o vanrednoj situaciji će sadržati sledeće informacije:
- 18.2.3.1 detalje o događaju ili o postojanju okolnosti koje su prouzrokovale Vanrednu situaciju;
 - 18.2.3.2 očekivano trajanje Vanredne situacije; i
 - 18.2.3.3 detalje o koracima koji su preduzeti da bi se otklonila Vanredna situacija.
- 18.2.4 U slučaju Vanredne situacije, može doći do Fizičkog povratnog toka u Gasovodu.

18.3 Obaveza Korisnika tokom Vanrednog održavanja i Vanredne situacije

- 18.3.1 Tokom Vanrednog održavanja i Vanredne situacije Korisnik će:
- 18.3.1.1 preduzeti sve razumne korake da bi sarađivao sa Transporterom u skladu sa Korisnikovim mogućnostima; i
 - 18.3.1.2 postupati sve vreme u skladu sa razumnim uputstvima i zahtevima Transportera, što je pre razumno moguće.

18.4 Dužnost Transportera da odredi postojanje Vanredne situacije

Transporter će, postupajući sa Pažnjom dobrog stručnjaka, utvrditi postojanje i okončanje Vanredne situacije prema svojoj slobodnoj oceni i bez obzira na uzrok i da li je ili nije Transporter ili neko treće Lice doprinelo Vanrednoj situaciji.

18.5 Umanjenje plaćanja Naknade za transport

Ukoliko Vanredna situacija ili Vanredno održavanje odlažu ili sprečavaju Transportera u izvršavanju njegovih obaveza iz Kratkoročnog UGT i/ili Dugoročnog UTPG vezanih za Ugovoreni kapacitet i Uslugu transporta gasa, Korisnikova obaveza plaćanja iz Kratkoročnog UGT i/ili Dugoročnog UTPG će se umanjiti u skladu sa odredbama o umanjenju Naknade za transport iz Kratkoročnog UGT i/ili Dugoročnog UTPG tokom perioda Vanredne situacije ili Vanrednog održavanja. Međutim, neće doći do umanjenja Naknade za transport ukoliko Vanredna situacija može da se pripiše nemaru ili propustu Korisnika. Radi izbegavanja svake sumnje, Korisnik nije ovlašćen ni na kakvu kompenzaciju od strane Transportera osim umanjenja Naknade za transport.

19. SPECIFIKACIJE GASA I GAS KOJI NE ODGOVARA SPECIFIKACIJAMA

19.1 Specifikacije gasa

19.1.1 Specifikacije gasa će biti određene u skladu sa Važećim propisima i objavljene na internet strani Transportera. Transporter će upotrebiti Razumne napore da uskladi Specifikacije gasa sa specifikacijama gasa uzvodnog OSO. Transporter će obavestiti Korisnika razumno u napred o svakoj promeni u Specifikacijama gasa usled promene Važećih propisa.

19.1.2 Tokom Perioda transporta, Transporter će preuzeti Prirodni gas koji je Korisnik stavio na raspolaganje na Ugovorenoj ulaznoj tački koji je u skladu sa Specifikacijama gasa i Transporter će isporučiti Korisniku na Ugovorenoj izlaznoj tački Gas koji je u skladu sa Specifikacijama gasa.

19.2 Gas koji ne odgovara specifikacijama

19.2.1 Ukoliko Prirodni gas koji Korisnik dostavlja na Ugovorenoj ulaznoj tački ne ispunjava tehničke specifikacije za kvalitet Prirodnog gasa ili pritisak u skladu sa Važećim propisima („**Gas koji ne odgovara specifikacijama**“), Transporter može da odbije da primi Gas koji ne odgovara specifikacijama u potpunosti ili delimično. Imajući u vidu prethodnu odredbu, Transporter će (postupajući sa Pažnjom dobrog stručnjaka) upotrebiti razumna nastojanja da prihvati Gas koji ne odgovara specifikacijama ukoliko prihvatanje takvog Gasa koji ne odgovara specifikacijama

ne bi ugrozilo sigurnost i/ili integritet Transporterovog transportnog sistema za gas. U takvom slučaju, Korisnik će odmah prilagoditi svoje Nominacije na predmetnoj Ugovorenoj ulaznoj tački i umanjiti isporuku Gasa koji ne odgovara specifikacijama na toj Ugovorenoj ulaznoj tački. Ovo nema uticaja ni jedno pravo Transportera prema Korisniku.

- 19.2.2 Ukoliko Prirodni gas koji Transporter isporuči na Ugovorenoj izlaznoj tački ne ispunjava tehničke specifikacije za kvalitet Prirodnog gasa ili pritisak u skladu sa Važećim propisima, Korisnik može da odbije da primi Gas koji ne odgovara specifikacijama u potpunosti ili delimično. Transporter će u svakom slučaju da odmah umanjiti isporuku Gasa koji ne odgovara specifikacijama na toj Ugovorenoj izlaznoj tački. Ovo nema uticaja ni jedno pravo Korisnika prema Transporteru.
- 19.2.3 U slučaju umanjenja iz prethodnih odredbi, Renominacije moraju odmah da se podnesu da bi se izbegao Transportni debalans.
- 19.2.4 Transporter i Korisnik će što je pre moguće obavestiti jedan drugog ukoliko postanu svesni da je Gas koji ne odgovara specifikacijama isporučen na Ugovorenoj ulaznoj tački ili Ugovorenoj izlaznoj tački, ili se očekuje da Gas koji ne odgovara specifikacijama bude isporučen.
- 19.2.5 Pravo na obeštećenje u slučaju isporuke Gasa koji ne odgovara specifikacijama i način ostvarivanja tog prava je definisan u Dugoročnom UTPG i Kratkoročnom UTPG.

20. GAS ZA SPOSTVENU POTROŠNJU

20.1 Izbor

- 20.1.1 Korisnik ima pravo da odabere da obezbedi Gas za sopstvenu potrošnju u naturi za Nominacije i korišćenje svog Ugovorenog kapaciteta, ili plati troškove Gasa za sopstvenu potrošnju koji će Transporter nabaviti za Nominacije i korišćenje Ugovorenog kapaciteta.
- 20.1.2 Izbor koji načini Korisnik će važiti za celokupan period relevantnog Kapacitetni proizvod koji je ugovorio. U slučaju da se Korisnik opredeli da obezbedi Gas za sopstvenu potrošnju u naturi, Korisnik je dužan da odgovarajući iznos Gas za sopstvenu potrošnju uključi u Nominaciju.

20.1.3 Prenos Prava nad Gasom koji se obezbeđuje u naturi se dešava na VTR-u u kom slučaju sve troškove carinske procedure snosi Korisnik. U slučaju da Korisnik nema energetska licencu na osnovu Važećih propisa, prenos prava nad Gas za sopstvenu potrošnju u naturi će se desiti na Ulaznoj tački Kirevo/Zaječar u kom slučaju će Transporter sprovesti carinsku proceduru i Transporter će naplatiti od Korisnika sve troškove koje su nastali ispunjavanjem carinskih dužnosti.

20.1.4 Cena koju Transporter plaća za nabavku Gasa za sopstvenu potrošnju u naturi će biti nula, dok će Korisnik koji obezbeđuje Gas za sopstvenu potrošnju u naturi obračunati i platiti sve Poreze uključujući i PDV.

20.2 Metodologija za obračun Gasa za sopstvenu potrošnju

20.2.1 Gas za sopstvenu potrošnju se obračunava u skladu sa sledećom formulom:

$$GG=X*K$$

gde je

GG količina Gasa za sopstvenu potrošnju,

X procenat koji treba da se dostavi na Gastrans elektronskoj informacionoj platformi,

K količina Gasa koji Korisnik namerava da Nominuje za transport (bez Gasa za sopstvenu potrošnju)

20.3 Nabavka Gasa za sopstvenu potrošnju

20.3.1 Transporter će nabaviti sav Gas za sopstvenu potrošnju putem tendera, uzimajući kao glavni kriterijum odabira najmanju ponuđenu cenu na teritoriji Republike Srbije.

20.3.2 Izuzetno, u slučaju da pobednik na tenderu ne može da isporuči ugovorene količine Gasa za sopstvenu potrošnju iz bilo kog razloga, Transporter će nabaviti Gas za sopstvenu potrošnju na Platformi za trgovinu gasom i sve Troškove nastale iz te nabavke će pobednik na tenderu nadoknaditi Transporteru.

20.4 Raspodela Gasa za sopstvenu potrošnju

- 20.4.1 Transporter će uložiti razumne napore da izvrši raspodelu Gasa za sopstvenu potrošnju na časovnom nivou. Ukoliko ovo nije ekonomski ili tehnički izvodljivo ili nije adekvatno, Transporter će izvršiti raspodelu Gasa za sopstvenu potrošnju za svaki pun Gasni dan.
- 20.4.2 Gas za sopstvenu potrošnju, koji se koristi na Kompresorskoj stanici u Gasnom mesecu/Gasnom danu/satu i raspodeljuje se svakom Korisniku koji ima Fizički tok kroz Kompresorsku stanicu, će se obračunavati na sledeći način:

$$GGKS_{\text{KORISNIK}} = KS * RKIZ_{\text{KORISNIK}} / RKIZ_{\text{SVI}}$$

gde je:

GGKS_{KORISNIK} količina Gasa za sopstvenu potrošnju koju će Transporter raspodeliti Korisniku koji ima Fizički tok za Kompresorsku stanicu u Gasnom mesecu/Gasnom danu/satu

KS ukupna količina Gasa za sopstvenu potrošnju koju Transporter koristi na Kompresorskoj stanici u Gasnom mesecu/Gasnom danu/satu

RKIZ_{KORISNIK} ukupna Raspodeljena količina Korisnika u pogledu njegovog Fizičkog toka kroz Izlaznu tačku Horgoš/Kiškundorožma u tom Gasnom mesecu/Gasnom danu/satu

RKIZ_{SVI} ukupna Raspodeljena količina svih Korisnika u pogledu njihovog Fizičkog toka kroz Izlaznu tačku Horgoš/Kiškundorožma u tom Gasnom mesecu/Gasnom danu/satu

- 20.4.3 Gas za sopstvenu potrošnju, koji se koristi na Ulaznoj tački Kirevo/Zaječar i Izlaznim tačkama, u Gasnom mesecu/Gasnom danu/satu i raspodeljuje se svim Korisnicima koji imaju Fizički tok kroz Ulaznu tačku Kirevo/Zaječar i Izlaznu tačku, će se obračunavati na sledeći način:

$$GG_{\text{KORISNIK}} = GGG * RK_{\text{KORISNIK}} / RK_{\text{SVI}}$$

gde je:

GG_{KORISNIK} količina Gasa za sopstvenu potrošnju koju Transporter raspodeljuje Korisniku koji ima Fizički tok u pogledu Ulazne tačke Kirevo/Zaječar i Izlazne tačke u Gasnom mesecu/Gasnom danu/satu

GGG je ukupna količina Gasa za sopstvenu potrošnju za grejanje, koju Transporter koristi na Ulaznoj tački Kirevo/Zaječar i Izlaznim tačkama u tom Gasnom mesecu/Gasnom danu/satu

RK_{KORISNIK} ukupna Raspodeljena količina Korisnika u pogledu Fizičkog toka kroz Ulaznu tačku Kirevo/Zaječar i Izlazne tačke u Gasnom mesecu/Gasnom danu/satu

RK_{SVI} ukupna Raspodeljena količina svim Korisnicima u pogledu njihovog Fizičkog toka kroz Ulaznu tačku Kirevo/Zaječar i Izlazne tačke u Gasnom mesecu/Gasnom danu/satu

20.5 Plaćanje za Gas za sopstvenu potrošnju

20.5.1 U slučaju da je Korisnik odabrao da nadoknadi troškove Transporteru za Gas za sopstvenu potrošnju, Transporter će obračunati troškove Gasa za sopstvenu potrošnju koje će naplatiti Korisniku tako što će pomnožiti cenu koja je dogovorena sa pobednikom na tenderu iz člana 20.3 ovih Pravila o radu sa količinom Gasa za sopstvenu potrošnju koja se raspodeljuje tom Korisniku.

20.5.2 U slučaju da je Korisnik odabrao da dostavlja Gas za sopstvenu potrošnju u naturi, razlika između dostavljenog Gasa za sopstvenu potrošnju i raspoređenog Gasa za sopstvenu potrošnju za svaki dan (ili sat, ukoliko je primenjivo) će biti naplaćena ili dostavljena u naturi. Takav Korisnik će morati da dostavi, sledećeg Gasnog dana ili dodatnu količinu Gasa za sopstvenu potrošnju da bi izjednačio negativnu razliku ili količinu Gasa za sopstvenu potrošnju umanjeću za pozitivnu razliku. Radi izbegavanja svake sumnje, kad je količina dostavljenog Gasa za sopstvenu potrošnju veća od količine raspodeljenog Gasa za sopstvenu potrošnju, razlika je pozitivna.

20.6 Obaveza Transportera u pogledu Gasa za sopstvenu potrošnju

20.6.1 Transporter će:

20.6.1.1 izmeriti potrošnju celokupnog Gasa za sopstvenu potrošnju kalibrisanom Mernom opremom;

20.6.1.2 obavestiti Korisnika pre započinjanja Perioda transporta o razumno očekivanom procentualnom rasponu Gasa za sopstvenu potrošnju koji će biti raspodeljen Korisniku ili Troškova za Gas za sopstvenu potrošnju

koji će biti naplaćeni od Korisnika kad Korisnik nije odabrao da obezbedi Gas za sopstvenu potrošnju u naturi;

20.6.1.3 obavestiti Korisnika najkasnije dvadeset i četiri (24) sata pre početka Gasnog dana o očekivanom procentu Gasa za sopstvenu potrošnju koji će biti raspodeljen Korisniku sledećeg Gasnog dana; i

20.6.1.4 obavestiti Korisnika o gornjem procentu kao procentu Energetskog sadržaja Gasa koji je Korisnik dostavio Transporteru na Ugovorenoj ulaznoj tački.

21. MERENJE

21.1 Merna oprema

21.1.1 Gasovod će imati 4 merne tačke:

21.1.1.1 merna tačka GMS 1 na Ulaznoj tački Kirevo/Zaječar sa tri merne linije (2 radne linije + 1 rezervna linija) („**GMS 1**“). Svaka linija ima dva merna uređaja (za fiskalnu/komercijalnu svrhu i za kontrolnu svrhu);

21.1.1.2 merna tačka GMS 2 na Izlaznoj tački Paraćin sa tri merne linije (2 radne linije + 1 rezervna linija) („**GMS 2**“). Svaka linija ima dva merna uređaja (za fiskalnu/komercijalnu svrhu i za kontrolnu svrhu);

21.1.1.3 merna tačka GMS 3 na Izlaznoj tački Pančevo sa tri merne linije (2 radne linije + 1 rezervna linija) („**GMS 3**“). Svaka linija ima dva merna uređaja (za fiskalnu/komercijalnu svrhu i za kontrolnu svrhu);

21.1.1.4 merna tačka GMS 4 na Izlaznoj tački Gospođinci sa tri merne linije (2 radne linije + 1 rezervna linija) („**GMS 4**“). Svaka linija ima dva merna uređaja (za fiskalnu/komercijalnu svrhu i za kontrolnu svrhu).

21.1.2 Na svakoj GMS je predviđeno merenje sa ultrazvučnim meračima protoka i svaka ima rezervnu mernu liniju, i svaka je opremljena sa opremom za prenošenje podataka na daljinu.

- 21.1.3 Pre mernih linija je predviđen kolektor koji sakuplja gas za gasni hromatograf. Na svakoj GMS je predviđen procesni gasni hromatograf sa opremom za prenošenje podataka na daljinu koji meri sledeće parametre:
- 21.1.3.1 sadržaj od C1 do C6+;
 - 21.1.3.2 sadržaj sumpornih jedinjenja u Prirodnom gasu;
 - 21.1.3.3 tačku rosišta vode u C°; i
 - 21.1.3.4 tačku rosišta karbohidrata u C°;
- 21.1.4 Pored Merne opreme za merenje protoka Gasa, sledeća Merna oprema ima funkciju merenja upotrebe Gasa za rad Gasovoda:
- 21.1.4.1 na GMS 2 za potrebe kotlarnice – radna i rezervna linija;
 - 21.1.4.2 na GMS 3 za potrebe kotlarnice – radna i rezervna linija;
 - 21.1.4.3 na kompresorskoj stanici za: i) rad kompresora – Gas za sopstvenu potrošnju – radna i rezervna linija i ii) za grejanje Gasa za sopstvenu potrošnju – radna i rezervna linija.
- 21.1.5 Dve odvojene linije (radna i rezervna) i merači sa rotacionim klipovima su predviđeni, osim za merenje potrošnje Gasa za sopstvenu potrošnju, za šta su predviđeni ultrazvučni merači. Za Gas za sopstvenu potrošnju će se sakupljati uzorci gasa za proces gasnog hromatografa.
- 21.1.6 Kvalitet i količina Prirodnog gasa koji se isporučuje Transporteru, koji Transporter koristi i koji Transporter dalje isporučuje, će se meriti iz operativnih i fiskalnih razloga.
- 21.1.7 Prilikom merenja Gasa, Transporter će meriti količinu Gasa, pritisak Gasa, temperaturu Gasa, Energetski sadržaj i sastav Gasa. Referentni merni parametri su: i) za obračun količine Prirodnog gasa, temperatura gasa od 273,15 K (0°C) i pritisak od 101,325 kPa (1,01325 bar abs) i ii) za obračun GTV i wobbe index (GTV) referentna temperatura sagorevanja od 298,15 K (25°C).
- 21.1.8 Transporter mora, postupajući sa Pažnjom dobrog stručnjaka, obezbediti da:

- 21.1.8.1 je celokupna Merna oprema, koja je neophodna Transporteru da bi ispunjavao zahteve iz Važećih propisa i njegove obaveze iz ovih Pravila o radu, Kratkoročnog UTPG i Dugoročnog UTPG, instalirana u Gasovodu ili Povezanom transportnom sistemu;
- 21.1.8.2 je celokupna Merna oprema koja mora da bude operativna kontinuirano u radu i da se njene performanse nadgledaju;
- 21.1.8.3 je celokupna Merna oprema testirana i kalibrisana sa frekvencijom najmanje kako je određeno u zahtevima iz Važećih propisa;
- 21.1.8.4 su svi Merni podaci verifikovani, snimljeni i da se čuvaju najmanje pet godina od dana njihovog nastanka;
- 21.1.8.5 zapisi svih kalibrisanja, verifikacija i validacija koji su preduzeti, su napravljeni i čuvaju se najmanje pet godina od dana njihovog nastanka;
- 21.1.8.6 celokupna Merna oprema koju Transporter koristi bude zaštićena od nestanka struje najmanje 72 časa; i
- 21.1.8.7 je celokupna Merna oprema koju Transporter koristi ispunjava zahteve iz Važećih propisa i ovih Pravila o radu.

21.2 Ispravka netačnih Mernih podataka

- 21.2.1 Ukoliko u bilo kom trenutku Transporter postane svestan da Merni podaci nisu bili mereni ili da su određeno vreme bili pogrešno mereni, Transporter mora odmah da:
 - 21.2.1.1 obezbedi da je Merna oprema testirana i da je, u potrebnoj meri, prilagodi ili popravi da bi se ponovo uspostavilo tačno merenje i
 - 21.2.1.2 preduzme radnje koje su potrebne da se zamene nedostajući ili netačni Merni podaci sa ispravnim podacima ili standardnim vrednostima.
- 21.2.2 Transporter će utvrditi proceduru da zameni nedostajuće ili netačne Merne podatke i može da uvaži i savete Eksperta. Procedure koje Transporter koristi da bi odredio tačne ili standardne podatke uključuju sledeći redosled prioriteta:

- 21.2.2.1 ukoliko je raspoloživo, korišćenje podataka iz dodatnih mernih tačaka koje je instalirao Transporter ili Susedni OTS; i
- 21.2.2.2 rezultate laboratorijskog ispitivanja Merne opreme.
- 21.2.3 Period na koji se odnosi bilo koja zamena vrednosti će biti ili:
- 21.2.3.1 period tokom kog Merni podaci nisu mereni ili su mereni netačno, ukoliko je poznato; ili
- 21.2.3.2 period između datuma kada je izvršena poslednja verifikacija Mernih podataka i datuma kada je završeno prilagođavanje ili popravljjanje Merne opreme iz člana 21.2.1.1 ovih Pravila o radu,
- uzimajući u obzir bilo kakvo ograničenje tog perioda koje je predviđeno u relevantnom Sporazumu sa OSO.
- 21.2.4 Ukoliko je bilo koji Merni podatak ispravljen u skladu sa ovim članom:
- 21.2.4.1 i ukoliko takav Merni podatak utiče na Prirodni gas koji je isporučen na Tački interkonekcije:
- (a) Transporter će iskomunicirati sa relevantnim Susednim OTS da utvrdi da li posledice ispravke mogu da budu prevaziđene samo između Transportera i Susednog OTS u skladu sa Sporazumom sa OSO ili Sporazumom o operativnom balansiranju koji je tad bio na snazi na toj Tački interkonekcije (ili ukoliko je drugačije dogovoreno između Transportera i Susednog OTS) bez potrebe da se menjaju Raspodeljene količine; ili
- (b) ukoliko nije moguće da se ispravka izvrši u skladu sa gornjim članom (a), Raspodeljene količine će biti izmenjene za svaki Gasni dan na koji se primenjuju zamenske vrednosti u skladu sa pravilom proporcionalne raspodele iz člana 17.2.2 ovih Pravila o radu i
- 21.2.4.2 Transporter mora, u potrebnoj meri, da uskladi sve Mesečne izveštaje na koje utiče izmena, u skladu sa članom 22.2 ovih Pravila o radu.

21.3 Pristup Mernim podacima

- 21.3.1 Transporter će obezbediti svakom Korisniku svakog sata tokom svakog Gasnog dana:
- 21.3.1.1 celokupni Energetski sadržaj za svaku Ugovorenu ulaznu/izlaznu tačku koju je Korisnik ugovorio za taj sat i ukupni Energetski sadržaj za taj Gasni dan; i
 - 21.3.1.2 Nominovane i preliminarno (u informativne svrhe) Raspodeljene količine svakog Korisnika za svaku Ugovorenu ulaznu/izlaznu tačku koje je taj Korisnik ugovorio za taj sat i ukupni Energetski sadržaj za taj Gasni dan;
 - 21.3.1.3 Obaveštenje o trgovini za taj Gasni dan;
 - 21.3.1.4 trenutni Transportni debalans za taj Gasni dan.
- 21.3.2 Radi izbegavanja svake sumnje, ukoliko je SOB zaključen, Raspodeljene količine će biti jednake Potvrđenim količinama, pri čemu za Tačke interkonekcije gde SOB nije zaključen, Raspodeljene količine iz člana 21.3.1.2 ovih Pravila o radu će biti utvrđene *pro rata* do poslednje Potvrđene količine za tu Tačku interkonekcije.
- 21.3.3 U slučaju da SOB nije zaključen na Tačkama interkonekcije, konačna Raspodela količina će se izvršiti nakon dostavljanja konačne raspodele nizvodnog OSO.

21.4 Zahtev za verifikaciju

- 21.4.1 Korisnik može da zahteva kopije zapisa svih kalibracija, validacija i verifikacija koji se odnose na period od prethodna tri (3) meseca za predmetnu Mernu opremu. Transporter mora da dostavi sve te zapise u pogledu relevantne Merne opreme u roku od dve nedelje od takvog zahteva.
- 21.4.2 Nakon prijema i razmatranja informacija koje su dostavljene u skladu sa gornjim članom 21.4.1 ovih Pravila o radu, relevantni Korisnik može, ukoliko potvrdi Transporteru da razumno veruje da postoji materijalna greška u relevantnim Mernim podacima, da dostavi obaveštenje Transporteru kojim zahteva da Transporter verifikuje Merne podatke.

21.4.3 Nakon prijema obaveštenja iz gornjeg člana 21.4.2 ovih Pravila o radu, Transporter mora da:

21.4.3.1 izvrši zahtevanu verifikaciju što je pre razumno moguće i da dostavi rezultate verifikacije Korisniku najkasnije pet (5) Radnih dana od dana obaveštenja i informacije o svakom koraku verifikacije;

21.4.3.2 izvrši zahtevanu verifikaciju u skladu sa zahtevima iz ovog člana; i

21.4.3.3 ne kasnije od osam nedelja nakon okončanja zahtevane verifikacije, napravi izveštaj u kome navodi da li predmetna Merna oprema radi ili je radila tačno i u skladu sa Tehničkim specifikacijama merne opreme i, ukoliko je relevantno, navede radnje koje će preduzeti.

21.4.4 Ukoliko se verifikacijom zaključi da:

21.4.4.1 Merna oprema je radila i radi tačno, saglasno sa Tehničkim specifikacijama merne opreme, Korisnik koji je zahtevao verifikaciju mora odmah da nadoknadi Transporteru sve troškove i izdatke koje je Transporter ili bilo ko od njegovih zaposlenih ili izvođača ovih radova imao u vezi sa verifikacijom i pravljenjem izveštaja; ili

21.4.4.2 Merna oprema nije radila i ne radi tačno, Transporter će biti odgovoran za sve troškove ili izdatke koje Transporter ili bilo ko od njegovih zaposlenih ili izvođača ovih radova imao u vezi sa verifikacijom i pravljenjem izveštaja.

21.4.5 Korisnik koji zahteva verifikaciju ima pravo da bude njegovo osoblje bude prisutno tokom verifikacije, pod uslovom da je takav Korisnik u obaveštenje iz gornjeg člana 21.4.2 ovih Pravila o radu potvrdio da namerava da njegovo osoblje bude prisutno i naveo imena i kontakt podatke o tom osoblju. Korisnik je odgovoran da obezbedi da njegovo osoblje sve vreme poštuje zahteve Transportera i/ili Susednog OTS u pogledu bezbednosti i zaštite, osiguranja, poverljivosti i zakonitosti.

22. MESEČNI IZVEŠTAJI, FAKTURE, PLAĆANJA I POREZI

22.1 Opšte odredbe

- 22.1.1 Transporter će izdati Mesečne izveštaje i naknadno Mesečne fakture svakom Korisniku u proceduri i na način utvrđen Dugoročnim UTPG i/ili Kratkoročnim UTPG. Radi izbegavanja svake sumnje, Mesečne fakture će uključiti sve primenjive Poreze (uključujući i PDV) u skladu sa Dugoročnim UTPG i/ili Kratkoročnim UTPG i biće plative na način i u rokovima utvrđenim u Dugoročnom UTPG i/ili Kratkoročnom UTPG.
- 22.1.2 Kad je Korisnik ugovorio više od jednog Kapacitetnog proizvoda za isti vremenski period, Transporter će izdati zaseban Mesečni izveštaj i Mesečnu fakturu za svaki ugovoreni Kapacitetni proizvod, pri čemu će uzeti ukupnu vrednost svih Raspodeljenih količina, Gasa za sopstvenu potrošnju i svih drugih izmerenih podataka pa će se ove vrednosti prvo pripisati Kapacitetnom proizvodu sa najdužim trajanjem.
- 22.1.3 Transportni debalans će se naplaćivati odvojenom fakturom izdatom u skladu sa Ugovorom o balansiranju.

22.2 Ispravka Mesečnih izveštaja

- 22.2.1 Ukoliko Merni podaci u pogledu Gasnog meseca za koji je poslat Mesečni izveštaj budu naknadno ispravljeni u skladu sa članom 21. ovih Pravila o radu, onda Transporter mora da:
- 22.2.1.1 izmeni takav Mesečni izveštaj kako bi sadržao ispravljene Merne podatke; i
- 22.2.1.2 pošalje svakom relevantnom Korisniku, što je ranije razumno moguće, ispravljene Mesečne izveštaje zajedno sa uporednim prikazom prethodno izdatog Mesečnog izveštaja, prikazujući sve promene u Raspodeljenim količinama, Transportni debalans, raspodelu Gasa za sopstvenu potrošnju i sve druge merene podatke.
- 22.2.2 Ukoliko izmenjeni Mesečni izveštaji iz gornjeg člana 22.2.1 rezultuju u dodatnom plaćanju Transporteru od strane Korisnika, Transporter će izdati izmenjenu Mesečnu fakturu i Korisnik će platiti taj dodatni iznos u skladu sa uslovima iz Kratkoročnog UTPG i/ili Dugoročnog UTPG, u zavisnosti od toga po kom ugovoru je raspodeljeno (ili ukoliko relevantni Kratkoročni UTPG i/ili Dugoročni UTPG više nije na snazi, u skladu sa uslovima iz takvog Kratkoročnog UTPG i/ili Dugoročnog UTPG kao da je i dalje na snazi).

- 22.2.3 Ukoliko izmenjeni Mesečni izveštaji iz gornjeg člana 22.2.1 rezultiraju da Transporter mora da plati Korisniku, Transporter će umanjiti za taj iznos buduće iznose koje Korisnik treba da plati na osnovu Kratkoročnog UTPG i/ili Dugoročnog UTPG, u zavisnosti od toga po kom ugovoru treba da plati ili će izvršiti plaćanje tog iznosa Korisniku u skladu sa Kratkoročnim UTPG i/ili Dugoročnim UTPG.

23. IZMENA PROPISA I REVIZIJA

23.1 Izmena propisa

- 23.1.1 Po nastupanju Izmene propisa, Transporter će imati pravo da Korisniku dostavi obaveštenje ("**Obaveštenje o izmeni propisa**") u kojem navodi izmene ovih Pravila o radu i/ili Kratkoročnog UTPG koje Transporter predlaže kako bi odrazio Promenu zakona.
- 23.1.2 Svako Obaveštenje o izmeni propisa treba da sadrži sledeće informacije i dokumenta:
- 23.1.2.1 razumno detaljan opis Izmene propisa i načina na koji će izmena biti primenjena, i efekat za koji se očekivati da ga takva promena može imati na mogućnost Transportera da ispunjava svoje obaveze na osnovu ovih Pravila o radu i/ili Kratkoročnog UTPG;
 - 23.1.2.2 kopiju relevantnog regulatornog dokumenta kojom se uvodi Izmena propisa ili razumno detaljan pisani sažetak iste;
 - 23.1.2.3 razumno detaljan opis načina na koji će Izmena propisa uticati na izgradnju, upravljanje i održavanje Gasovoda; i
 - 23.1.2.4 razumno detaljan opis očekivanog uticaja Izmene propisa na Troškove.
- 23.1.3 Transporter i Korisnici će pregovarati u dobroj veri o potrebnim izmenama ovih Pravila o radu i Kratkoročnog UTPG koje odražavaju Izmenu propisa.
- 23.1.4 Ako se Korisnici ne slože sa predloženim izmenama ovih Pravila o radu i/ili Kratkoročnog UTPG u roku od šezdeset (60) dana nakon što je Transporter dostavio Obaveštenje o izmeni propisa, Korisnici, bez uticaja na njihovo pravo da upute

relevantnu stvar na rešavanje arbitraži, imaju pravo da upute stvar Ekspertu na rešavanje.

23.2 Izmena Pravila o radu

Ova Pravila o radu mogu biti izmenjena s vremena na vreme u skladu sa procedurama utvrđenim u ovom članu. Okolnosti pod kojim ova Pravila o radu mogu da budu izmenjena uključuju, ali se ne ograničavaju na:

- 23.2.1 nameru Transportera da izgradi ili stavi u upotrebu dodatne Tačke interkonekcije;
- 23.2.2 promenu u Povezanim transportnim sistemima koje zahtevaju promenu procedura u ovim Pravilima o radu kako bi Transporter ispunjavao obaveze iz Sporazuma sa OSO, Sporazuma o operativnom balansiranju, Kratkoročnih UTPG, Dugoročnih UTPG i ovih Pravila o radu; ili
- 23.2.3 bilo koju drugu situaciju u kojoj Transporter utvrdi, postupajući sa Pažnjom dobrog stručnjaka, da je neophodno ili poželjno dopuniti ili izmeniti Pravila o radu kako bi se olakšalo pružanje Usluga transporta gasa.

Izmena ovih Pravila o radu koja je rezultat Izmene propisa će se izvršiti u skladu sa odredbama člana 23.2 ovih Pravila o radu.

23.3 Podnošenje Zahteva za reviziju

- 23.3.1 Registrovano lice može, bilo kad, podneti predlog izmene ovih Pravila o radu slanjem Transporteru Zahteva za reviziju.
- 23.3.2 Svaki Zahtev za reviziju mora da:
 - 23.3.2.1 sadrži ime podnosioca Zahteva za reviziju, njegovu registrovanu adresu kao i ime, e-mail adresu i broj telefona osobe za kontakt koja je odgovorna za Zahtev za reviziju u podnosiocu Zahteva za reviziju;
 - 23.3.2.2 sadrži detaljni opis predloženih izmena Pravila o radu, zajedno sa opisom tehničkih, operativnih ili komercijalnih razloga zašto se ove izmene predlažu;

- 23.3.2.3 sadrži, gde je primenjivo, pisanu procenu konzistentnosti predloženih izmena sa zakonom koji je primenjiv na Gasovod i ciljevima Pravila o radu;
 - 23.3.2.4 bude dostavljen zajedno sa dokumentom koji je potreban da bi se podržala i razjasnila bilo koja informacija iz gornjih članova od 23.3.2.1 do 23.3.2.3; i
 - 23.3.2.5 sadrži predlog datuma kada bi predložene izmene trebalo da stupe na snagu, uzimajući u obzir vreme koje je potrebno da se izmene Pravila o radu i, u slučaju da predložene izmene mogu da utiču na rad Gasovoda, uzimajući u obzir vreme potrebno da se izvrše promene rada Gasovoda.
- 23.3.3 Transporter može da podnese predlog za izmenu ovih Pravila o radu, u kom slučaju će pripremiti Predlog izmena u skladu sa ovim članom.

23.4 Razmatranje Zahteva za reviziju

- 23.4.1 Transporter mora da potvrdi prijem Zahteva za reviziju koji mu je dostavilo bilo koje Lice iz ovog člana („**Lice koje podnosi zahtev**“) ne kasnije od sedam (7) dana od dana prijema.
- 23.4.2 Transporter mora, ne kasnije od trideset (30) dana od kasnijeg:
- 23.4.2.1 potvrde prijema Zahteva za reviziju; ili
 - 23.4.2.2 gde je primenjivo, prijema poslednjih dodatnih informacija zahtevanih u skladu sa donjim članom 23.4.4.,
- obavestiti Lice koje podnosi zahtev da:
- (a) će postupiti po Zahtevu za izmenu, u kom slučaju Transporter mora da obavesti Lice koje podnosi zahtev o proceni vremena za implementaciju predloženih izmena u Zahtevu za izmenu;
- ili

- (b) odbija Zahtev za reviziju, u kom slučaju Transporter mora da navede razloge odbijanja Licu koje podnosi zahtev i srpskom energetsom regulatornom telu.

23.4.3 Prilikom donošenja odluke da li da postupi po ili da odbije Zahtev za reviziju iz gornjeg člana 23.4.2, Transporter mora da razmotri:

- 23.4.3.1 konzistentnost predloženih izmena u Zahtevu za izmenu sa Važećim propisima, Rešenjem o izuzeću, ciljevima Pravila o radu i odredbama postojećih Kratkoročnih UTPG i Dugoročnih UTPG;
- 23.4.3.2 način na koji predložene izmene u Zahtevu za reviziju doprinose poboljšanju rada Gasovoda;
- 23.4.3.3 uticaj predloženih izmena u Zahtevu za reviziju na mogućnost Transportera da pruži Usluge transporta gasa, uključujući razmatranje efekta predloženih izmena koji bi imale na kompleksnost i troškove pružanja Usluga transporta gasa;
- 23.4.3.4 da li, nakon što Transporter podnese Zahtev za reviziju u skladu sa Konačnim rešenjem o izuzeću, lice zaduženo za praćenje programa nediskriminatornog ponašanja Transportera odobrava Zahtev za reviziju ili ne. Ukoliko lice zaduženo za praćenje programa nediskriminatornog ponašanja ne odobri Zahtev za reviziju, Transporter mora da ga odbije.

23.4.4 Pre isteka roka iz gornjeg člana 23.4.2, Transporter može da zahteva od Lica koje podnosi zahtev dodane informacije ili objašnjenja u pogledu Zahteva za reviziju.

23.5 Javne konsultacije za Reviziju

23.5.1 Ukoliko u skladu sa ovim članom, Transporter postupi prema Zahtevu za reviziju koji je učinilo Lice koje podnosi zahtev, ili ukoliko je Transporter sam predložio izmenu ovih Pravila o radu, i dobio saglasnost od lica zaduženog za praćenje nediskriminatornog ponašanja (prema članu 23.4.3.4 ovih Pravila o radu) Transporter mora da pripremi Predlog revizije za javne konsultacije, u kojoj će sumirati predložene izmene Pravila o radu, obrazložiti te izmene i proceniti vreme za realizaciju ovih izmena.

- 23.5.2 Transporter mora da objavi Predlog revizije na svojoj internet strani radi konsultacija, u trajanju od najviše trideset (30) uzastopnih dana. Samo Registrovana lica mogu da pošalju svoje komentare na Predlog revizije.

23.6 Postupak prihvatanja

- 23.6.1 Nakon okončanja perioda konsultacija, Transporter mora da razmotri sve primedbe koje su poslala Registrovana lica i poziciju Odbora korisnika i, uz pomoć lica zaduženog za praćenje nediskriminatornog ponašanja, pripremi konačnu odluku da li će i kako će izmeniti Pravila o radu u roku od pet (5) dana (**“Konačni nacrt konačne odluke Transportera”**).
- 23.6.2 Transporter će podneti sledeća dokumenta AERS-u pre isteka roka da bi procenio Konačni nacrt konačne odluke Transportera:
- 23.6.2.1 Predlog revizije;
 - 23.6.2.2 sve primedbe na Predlog revizije koje je Transporter primio tokom perioda konsultacija;
 - 23.6.2.3 odobrenje Konačnog nacrta konačne odluke Transportera dato od strane Odbora korisnika; i
 - 23.6.2.4 Konačni nacrt konačne odluke Transportera.
- 23.6.3 Donošenje i implementacija Konačnog nacrta konačne odluke Transportera je uslovljena davanjem prethodne saglasnosti AERS-a u pogledu njegove usaglašenosti sa Konačnim rešenjem o izuzeću. Sve odluke AERS-a u vezi sa Konačnim nacrtom konačne odluke Transportera, prema Konačnom rešenju o izuzeću, će se doneti u roku od pet (5) dana od kad AERS primi dokumenta iz gornjeg člana 23.6.2.
- 23.6.4 Ukoliko AERS zahteva da Konačni nacrt konačne odluke Transportera bude ponovo razmotren i izmenjen da bi bio usaglašen sa Konačnim rešenjem o izuzeću, Transporter će ga izmeniti uz pomoć lica zaduženog za praćenje nediskriminatornog ponašanja, dostaviti izmenjen Konačni nacrt konačne odluke Transportera Odboru korisnika na saglasnost i nakon toga dostaviti AERS-u izmenjeni i odobreni Konačni nacrt konačne odluke Transportera radi procene i potvrde njegove usaglašenosti sa Konačnim rešenjem o izuzeću.

23.7 Izmene Pravila o radu

- 23.7.1 Nakon što AERS da saglasnost iz člana 23.6 ovih Pravila o radu, Transporter mora da izmeni ova Pravila o radu.
- 23.7.2 Transporter mora da objavi izmenjena Pravila o radu na svojoj internet strani ne kasnije od trideset (30) dana od izmene.

24. ODBOR KORISNIKA

- 24.1.1 Transporter mora da osnuje Odbor korisnika kao savetodavno telo koje i učestvuje u donošenju odluka, kako je određeno u ovim Pravilima o radu. Uloga Odbora korisnika će uključiti sledeće aktivnosti:
- 24.1.1.1 dostavljanje Transporteru mišljenje članova Odbora korisnika o strateškim mogućnostima i izazovima koji mogu da utiču na Gasovod i na pružanje Usluge transporta gasa;
 - 24.1.1.2 stavljanje primedbi Transporteru na pružene Usluge transporta gasa;
 - 24.1.1.3 izražavanje stavova članova Odbora korisnika o Predlozima revizije koji se trenutno razmatraju;
 - 24.1.1.4 davanje mišljenja na Konačni nacrt konačne odluke Transportera i izmenjeni Konačni nacrt konačne odluke Transportera u formi odobrenja ili odluke sa detaljnim opisom izmena Konačnog nacrta konačne odluke Transportera odnosno izmenjenog Konačnog nacrta konačne odluke Transportera koje predlaže Odbor korisnika, zajedno sa opisom tehničkih, operativnih ili komercijalnih razloga zašto predlaže predmetne izmene; i
 - 24.1.1.5 izražavanje stavova članova Odbora korisnika o bilo kom postupku izmene, metodologijama ili dokumentima navedenim u ovim Pravilima o radu koji su objavljeni na internet strani Transportera.
- 24.1.2 Transporter mora da objavi na svojoj internet strani predloženi datum za formiranje Odbora korisnika, zajedno sa online prijavnim obrascem koji omogućava Licu da aplicira da postane član Odbora korisnika u roku od četrdeset pet (45) dana od

početka komercijalnog rada Gasovoda. Transporter mora da obavesti AERS o predloženom formiranju Odbora korisnika ne kasnije od petnaest (15) dana od takvog objavljivanja.

- 24.1.3 Pod uslovima iz donjih članova 24.1.4 i 24.1.8, sledeća Lica imaju pravo da postanu članovi Odbora korisnika:
- 24.1.3.1 Registrovana lica; i
- 24.1.3.2 Susedni OTS.
- 24.1.4 Svako Lice koje postane podobno da bude član Odbora korisnika u skladu sa gornjim članom 24.1.3 nakon formiranja Odbora korisnika, može aplicirati kod Transportera da se priključi Odboru korisnika popunjavanjem online prijavnog obrasca koji će Transporter učiniti dostupnim na svojoj internet stranici.
- 24.1.5 Članovi Odbora korisnika će napraviti proceduralna pravila Odbora korisnika. Ova proceduralna pravila ne smeju da budu diskriminišuća ni prema kom članu Odbora korisnika. Bez uticaja na gore rečeno, proceduralna pravila će predvideti da pravo glasa određenog Registrovanog lica u Odboru korisnika zavisi od i bude u proporciji sa Ugovorenim kapacitetom tog Registrovanog lica.
- 24.1.6 Nakon formiranja, Odbor korisnika će se sastajati periodično, u vremenu i mestu koji bude određen proceduralnim pravilima koja će biti napravljena u skladu sa gornjim članom 24.1.5.
- 24.1.7 Predstavnik Transportera će predsedavati na svakom sastanku Odbora korisnika.
- 24.1.8 Samo jedan (1) predstavnik svakog člana Odbora korisnika će imati pravo da učestvuje na sastancima Odbora korisnika.
- 24.1.9 Odbor korisnika nema ovlašćenje da donosi odluke u pogledu Zahteva za reviziju i Predloga revizije.
- 24.1.10 U slučaju da Odbor korisnika donese odluku navedenu u članu 24.1.1.4, Transporter, uz pomoć lica zaduženog za praćenje programa nediskriminatornog ponašanja, ukoliko je neophodno, i Odbor korisnika će pregovarati u dobroj veri izmene predložene od strane Odbora korisnika na Konačni nacrt konačne odluke Transportera odnosno izmenjen Konačni nacrt konačne odluke Transportera.

- 24.1.11 Ukoliko Transporter ili članovi Odbora korisnika se ne saglase o izmenama predloženim od strane Odbora korisnika u odluci navedenoj u članu 24.1.1.4 na Konačni nacrt konačne odluke Transportera odnosno izmenjeni Konačni nacrt konačne odluke Transportera u roku od trideset (30) dana nakon donošenja odluke navedene u članu 24.1.1.4, Transporter i predmetni članovi Odbora korisnika mogu da stvar upute, bez uticaja na njihovo pravo da stvar upute arbitraži, na odlučivanje od strane Eksperta.
- 24.1.12 Ukoliko članstvo u Odboru korisnika postane, prema isključivom mišljenju Transportera, prekomerno da bi obezbedio raspravu o određenom pitanju, Transporter može da pozove podgrupu koju čini deo članova Odbora korisnika da učestvuju u temeljnoj raspravi u pogledu tog pitanja, čiji rezultat će biti podeljen sa svim članovima Odbora korisnika. Svaka takva podgrupa mora uvek da ima barem jednog (1) Korisnika koji ima zaključen Dugoročni UTPG sa Transporterom, osim ako svi takvi Korisnici odbiju da učestvuju u radu.

25. PRIMENJIVO PRAVO I REŠAVANJE SPOROVA

25.1 Primenjivo pravo

Ova Pravila o radu i sve van-ugovorne obaveze nastale iz ili na osnovu istih regulišu se i tumače u skladu sa pravom Srbije, isključujući primenu odredaba o sukobu zakona.

25.2 Rešavanje od strane Eksperta

- 25.2.1 U slučaju da Transporter i Registrovano lice ili Korisnik ne uspeju sporazumno da reše neki spor koji nastane u vezi sa (a) merenjem količina ili kvaliteta Gasa; (b) tumačenjem ili primenom tehničkih standarda; (c) detaljnim izračunavanjem dospelih plaćanja uključujući sva plaćanja troškova ili dugovanja po raskidu i, u skladu sa Kratkoročnim UTPG, sporova oko Mesečnih faktura; ili (d) bilo kojim drugim pitanjem za koje je rešavanje od strane eksperta izričito predviđeno u ovim Pravilima o radu, u roku od četrdeset (40) Radnih dana, Transporter i Registrovano lice ili Korisnik ima pravo da sporno pitanje uputi na rešavanje nezavisnom ekspertu ili firmi sa relevantnim iskustvom ("**Ekspert**") o kojem/k kojoj se međusobno dogovore, ili ako se ne dogovore u roku od pet (5) Radnih dana, kojeg/k koju će na zahtev bilo kog od njih odabrati Međunarodna privredna komora. Transporter i Registrovano lice ili Korisnik će uložiti razumne napore da obezbede da Ekspert donese svoju odluku u onom roku koji je naveden u opisu njegovih

poslova i zadataka. U svakom slučaju, Ekspert treba da donese odluku u roku od dva (2) meseca.

25.2.2 Sastanci između Transportera i Registrovanog lica ili Korisnika i Eksperta odvićać se u Beogradu, u Republici Srbiji, osim u slučaju da se predmetni spor odnosi na merenje kolićina i kvaliteta Gasa, u kom slučaju će mesto biti ono koje Ekspert odredi.

25.2.3 Status odluke Eksperta:

25.2.3.1 Ekspert će postupati kao nezavistan stručnjak a ne kao arbitar, i doneće odluku o spornom pitanju ili pitanjima i njegova odluka, pod uslovom da se Transporter i Registrovano lice ili Korisnik pismenim putem sa tim saglase, će biti konaćna i obavezujuća po Strane.

25.2.3.2 Ako Transporter i Registrovano lice ili Korisnik u sporu ne dostave pismenu potvrdu da prihvataju odluku Eksperta u skladu sa gornjim ćlanom 25.2.3.1, sporno pitanje se može uputiti na rešavanje arbitraži u skladu sa ćlanom 25.3 ovih Pravila o radu.

25.2.3.3 Ekspert će dostaviti pismeno obrazloženje svoje odluke.

25.2.4 Transporter i Registrovano lice ili Korisnik će dostaviti Ekspertu one informacije koje bi Ekspert razumno mogao da zatraži budu pružene u svrhu rešavanja spora a koju ta strana ima u svom posedu ili pod svojom kontrolom. Ekspert ima pravo ukoliko je to opravdano da angažuje i daje instrukcije/upućuje zahteve inženjerima, proceniteljima, advokatima i drugim stručnim savetnicima u meri koju Ekspert smatra potrebnom kako bi doneo svoju odluku.

25.2.5 Naknade i troškove Eksperta, uključujući naknade i troškove svih stručnih savetnika koje on angažuje kako je napred navedeno, i sve stručne honorare koje Transporter i Registrovano lice ili Korisnik budu snosili u vezi sa spornim pitanjem izmiriće Transporter i Registrovano lice ili Korisnik u onim proporcijama koje Ekspert bude odredio.

25.3 Arbitraža

25.3.1 Svaki spor uključujući one koji moraju prvo da se upute Ekspertu na rešavanje u skladu sa ćlanom 25.2 ovih Pravila o radu, u slučaju predviđenim u ćlanu 25.2.3.2

ovih Pravila o radu, koji nastane na osnovu ili u vezi sa ovim Pravilima o radu, uključujući sva pitanja koja se tiču postojanja, obima, punovažnosti ili raskida ovih Pravila o radu ili ovog člana 25.3.1, i uključujući sve van-ugovorne zahteve ili zakonske zahteve, uputiće se na konačno rešavanje na arbitražu pred Međunarodnim arbitražnim sudom Međunarodne privredne komore u skladu sa njegovim pravilima arbitraže ("**Pravila**"), koja Pravila se smatraju sastavnim delom ovog člana.

25.3.2 Broj arbitara će biti tri (3).

25.3.3 Mesto arbitraže će biti Ženeva, Švajcarska.

25.3.4 Arbitražni postupak će se voditi na engleskom jeziku i odluka će biti na engleskom jeziku.

26. ČUVANJE DOKUMENTACIJE

26.1 Čuvanje zapisa

26.1.1 U skladu sa Konačnim rešenjem o izuzeću, Transporter će čuvati svu dokumentaciju koju je dužan da čuva u skladu sa Važećim propisima u vezi sa Dugoročnim UTPG, Kratkoročnim UGT i drugim ugovorima zaključenim između Transportera i Registrovanih lica, odnosno Korisnika, a koji nastanu iz ili u vezi sa ovim Pravilima o radu.

26.1.2 Na zahtev AERS-a, Transporter će dostaviti ovu dokumentaciju AERS-u, kako bi AERS mogao da obavlja poslove u okviru svoje nadležnosti.